

Bezpečnostní opatření při sportovních podnicích

Safety Measures in sports Facilities

Bc. Karel Jílek

Diplomová práce
2018

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Karel Jílek**
Osobní číslo: **A16181**
Studijní program: **N3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Bezpečnostní opatření při sportovních podnicích**

Téma anglicky: **Safety Measures in Sports Facilities**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujte rešerši literatury a pramenů, které se vztahují ke zpracovávanému tématu.
2. Vymezte fenomenologické a etiologické otázky včetně právního a sociálního rámce, které souvisí s bezpečnostními opatřeními.
3. Zpracujte metodiku výzkumné části kvalifikační práce.
4. Analyzujte aktuální stav, včetně komparace bezpečnostních opatření v České republice a v Polsku.
5. Výstupy z praktické části kvalifikační práce aplikujte ve vlastních návrzích a závěrech, získaná data vyhodnoťte a zpracujte do grafů a tabulek.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. FILÁK, Antonín. Zákon o Policii České republiky: s komentářem. Praha: Police History, 2009-. ISBN 978-80-86477-49-7.
2. JELÍNEK, Jiří. Trestní zákoník a trestní řád: s poznámkami a judikaturou. Praha: Leges, 2009. Glosátor. ISBN 978-80-87576-29-8.
3. LE BON, G.: Psychologie davu. 3. vydání. Praha: Kra, 1994. ISBN 80-901527-8.
4. LUKÁŠ, Luděk. Bezpečnostní technologie, systémy a management. Zlín: Radim Bačuvčík - VeRBuM, 2015. ISBN 978-80-87500-19-4.
5. LUKÁŠ, Luděk. Bezpečnostní technologie, systémy a management. Zlín: Radim Bačuvčík - VeRBuM, 2015. ISBN 978-80-87500-67-5.
6. NAKONEČNÝ, M., Psychologie osobnosti, Praha: ACADEMIA, 1998. ISBN 80-200-0628-1.
7. NAKONEČNÝ, M., Sociální psychologie, Praha: ACADEMIA, 1999. ISBN 80-200-0690-7.
8. NIKL, Jaroslav a Petr VOLEVECKÝ. Divácké násilí. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2007. ISBN 978-80-7251-249-2.
9. SLEPIČKA, Pavel. Divácká reflexe sportu. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1838-8.

Vedoucí diplomové práce:

PhDr. Mgr. Stanislav Zelinka

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

8. prosince 2017

Termín odevzdání diplomové práce:

28. května 2018

Ve Zlíně dne 8. prosince 2017

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.
ředitel ústavu

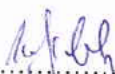
Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen přípouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně, dne 11.5.2018

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá komparací bezpečnostních opatření při sportovních podnicích v České republice a v Polsku. Teoretická část je věnována otázkám bezpečnosti, opatření při pořádání sportovních podniků a otázkám příčin narušení bezpečnosti. V praktické části je provedena analýza rizik, komparace bezpečnostních opatření z pohledu právních norem, porovnání návštěvníků akcí a samotného opatření. V závěru jsou formulovány hlavní poznatky z komparace a návrhy, doporučení k odstranění rizik a zlepšení stávajícího stavu.

Klíčová slova: sportovní podnik, bezpečnost, opatření, hrozba, analýza rizik, komparace, Česká republika, Polsko, návrh

ABSTRACT

The Diploma thesis deals with comparison of security measures during the sports events in the Czech republic and Poland. The theoretical part is devoted to the questions of public security, measures of holding sports events as well as questions of disturbing public security. The practical part deals with risk analysis, comparison of security measures from the point of view of law standards and comparison of spectators and security measures. Finally, the main comparison knowledge and the proposals, suggestion for improving the current state are formulated. The last chapter targets the suggestion for ways of eliminating risks and improving the current state.

Keywords: sports facility, safety, measures, threat, risk analysis, comparison, the Czech Republic, Poland, proposal

Chtěl bych velice poděkovat vedoucímu mé diplomové práce panu PhDr. Ing. Stanislavu Zelinkovi, za jeho odborné vedení, vstřícnost, rady a čas, který věnoval připomínkám, konzultacím, radám a návrhům ke zlepšení diplomové práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 SPORTOVNÍ PODNIKY A JEJICH FANOUŠCI	13
1.1 SPORTOVNÍ PODNIK.....	13
1.1.1 Sportovní organizace.....	14
1.1.2 Organizátor.....	14
1.1.3 Sportovní zařízení	14
1.2 FANOUŠCI SPORTOVNÍCH AKCÍ	14
1.2.1 Divák.....	15
1.2.2 Fanoušek	15
1.2.3 Ultras	15
1.2.4 Hooligans	16
1.3 FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ CHOVÁNÍ NÁVŠTĚVNÍKŮ AKCÍ	18
1.3.1 Násilí	18
1.3.1.1 Divácké násilí	18
1.3.1.2 Příčiny diváckého násilí.....	19
1.3.2 Agrese	20
1.3.2.1 Faktory ovlivňující agresi	21
2 FENOMENOLOGICKÉ A ETIOLOGICKÉ OTÁZKY V SOUVISLOSTI S BEZPEČNOSTNÍMI OPATŘENÍMI	22
2.1 BEZPEČNOST	22
2.2 BEZPEČNOSTNÍ HROZBY A RIZIKA.....	23
2.3 BEZPEČNOSTNÍ HROZBY SOUVISEJÍCÍ SE SPORTOVNÍMI PODNIKY.....	24
2.3.1 Terorismus.....	24
2.3.1.1 Příčiny terorismu.....	25
2.3.2 Extremismus.....	25
2.3.2.1 Příčiny extremismu	26
2.3.3 Rasismus	26
2.3.3.1 Příčiny rasismu	26
2.3.4 Mimořádná událost.....	26
2.3.4.1 Příčiny mimořádných událostí	27
2.3.5 Trestná činnost fanoušků.....	27
2.3.5.1 Příčiny trestné činnosti fanoušků	27
2.3.6 Organizovaný zločin	28
2.3.6.1 Příčiny organizovaného zločinu.....	28
2.4 BEZPEČNOSTNÍ OPATŘENÍ	29
2.4.1 Režimová opatření	30
2.4.2 Technická ochrana	30
2.4.3 Fyzická ochrana	31
2.4.4 Prevence	32
2.4.5 Složky působící při opatřeních.....	32
2.4.5.1 Policie České republiky	32
2.4.5.2 Obecní a městská policie	36
2.4.5.3 Zdravotnická záchranná služba.....	36
2.4.5.4 Hasičský záchranný sbor	37

2.4.5.5	Pořadatelská služba.....	37
2.4.5.6	Soukromé bezpečnostní služby.....	37
2.4.5.7	Fotbalová asociace České republiky.....	38
2.4.6	Právní úprava	38
II	PRAKTICKÁ ČÁST	40
3	METODIKA VÝZKUMNÉ ČÁSTI	41
3.1	ANALÝZA RIZIK.....	41
3.1.1	Riskan.....	41
3.1.1.1	Aktiva.....	43
3.1.1.2	Hrozby	44
3.1.1.3	Zranitelnost	45
3.2	VLASTNÍ SIMULACE ANALÝZY RIZIK	46
3.2.1	Seznam aktiv	46
3.2.2	Seznam hrozeb	47
3.2.3	Tabulka zranitelnosti.....	48
3.2.4	Výsledná rizika.....	50
4	AKTUÁLNÍ STAV A KOMPARACE BEZPEČNOSTNÍCH OPATŘENÍ ČESKÉ REPUBLIKY A POLSKA PŘI SPORTOVNÍCH PODNICÍCH	55
4.1	POROVNÁNÍ DIVÁKŮ	55
4.1.1	Polsko.....	55
4.1.2	Česko.....	58
4.2	POROVNÁNÍ ZÁKONNÝCH PRVKŮ	61
4.2.1	Česká republika	61
4.2.2	Polsko.....	67
4.3	POROVNÁNÍ BEZPEČNOSTNÍCH OPATŘENÍ.....	75
4.3.1	Česká republika	75
4.3.1.1	Organizátor, majitel, klub	75
4.3.1.2	Technické vybavení a režimová opatření	77
4.3.1.3	Pořadatelská a bezpečnostní služba	78
4.3.1.4	Policie České republiky	80
4.3.1.5	Městská policie	81
4.3.1.6	Hasičský záchranný sbor a zdravotnická záchranná služba.....	82
4.3.2	Polsko.....	82
4.3.2.1	Organizátor, majitel, klub	83
4.3.2.2	Technické vybavení a režimová opatření	84
4.3.2.3	Pořadatelská a bezpečnostní služba	85
4.3.2.4	Bezpečností a informační služby	85
4.3.2.5	Policie Polsko	88
4.3.2.6	Obecní stráže.....	90
4.3.2.7	Hasičský záchranný sbor a zdravotnická záchranná služba.....	90
5	NÁVRHY A ZÁVĚRY.....	91
5.1	VÝSTUPY Z KOMPARACE BEZPEČNOSTNÍCH OPATŘENÍ ČR A POLSKA PŘI SPORTOVNÍCH PODNICÍCH.....	91
5.1.1	Diváci	91
5.1.2	Zákonné prvky	91
5.1.3	Bezpečnostní opatření	93

5.2	NÁVRH KE ZLEPŠENÍ BEZPEČNOSTI PŘI SPORTOVNÍCH PODNICÍCH	95
5.2.1	Zákonná úprava o sportu	95
5.2.2	Prodej vstupenek na sportovní akci proti průkazu totožnosti	95
5.2.3	Klubem zakázaný vstup na sportovní akci	95
5.2.4	Klubem vedená databáze zákazu vstupů	95
5.2.5	Sektory pro diváky na stadionech	96
5.2.6	Preventivní činnost klubů	96
5.2.7	Proškolení pořadatelské služby	96
5.2.8	Soukromé bezpečnostní služby	96
5.2.9	Ostatní složky	97
5.2.10	Tresty pro neukázněné diváky	97
5.2.11	Technické a bezpečnostní prvky na stadionech	97
5.2.11.1	Zabezpečení perimetru stadionu	97
5.2.11.2	Vstupní turnikety a bezpečnostní rámy	97
5.2.11.3	Kamerové systémy	97
5.2.11.4	Řídící místnosti pro policii a prostory pro zadržené diváky	98
ZÁVĚR		99
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY		101
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK		105
SEZNAM OBRÁZKŮ		106
SEZNAM TABULEK		107
SEZNAM PŘÍLOH		108

ÚVOD

V České republice při pořádání a konání sportovních podniků, zejména při fotbalových a hokejových utkání, neustále dochází ze strany nejrizikovějších fanoušků k narušení veřejného pořádku, ohrožení bezpečnosti osob a ničení majetku. Problémem se stal nárůst výskytu rizikových fanoušků i při jiných sportovních akcích než při fotbale a hokeji. Nový nebezpečný faktor byl spatřen ve věku hooligans, kdy jejich věk se pohybuje i pod hranicí osmnácti let.

Organizátoři, pořadatelé a složky státu jsou povinni zajistit pomocí bezpečnostních opatření minimalizaci vzniku nebo výskytu hrozeb při sportovních akcích.

Důvodem výběru tohoto tématu bylo, aby po analýze dokumentů, právních norem, metodik, rizik a komparace České republiky a Polska v oblasti bezpečnostních opatření při pořádání sportovních podniků byla odhalena slabá místa v oblasti bezpečnostních opatření, právních norem a návrh změn na zlepšení situace ve zkoumané oblasti.

Diplomová práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část je zpracována metodou literárního průzkumu a rešerše. Na úvod této části je vymezení základního pojmu sport a sportovní podnik. Součástí této kapitoly je ustanovení typů návštěvníků sportovních akcí a faktorů, které ovlivňují jejich negativních projevů před, při průběhu a po skončení sportovní akce.

Následující kapitolou teoretické části je definice pojmu bezpečnosti a dalších pojmů, s ní souvisejících. Vymezení bezpečnostních hrozeb vyskytujících se a ohrožujících bezpečnost při sportovních utkání.

Poslední kapitolou v této části je definice pojmu bezpečnostní opatření a vymezení složek působících při zajištění bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku.

V praktické části je popsána metodika analýzy rizik související se sportovními podniky. Zvolení aktiv v podobě objektů, u kterých může být ohrožena bezpečnost. Stanovení hrozeb působících na aktiva a určení zranitelnosti pro aktiva. Výstupem jsou graficky znázorněná rizika.

Další kapitolou praktické části je komparace bezpečnostních opatření v České republice a Polsku. Tato kapitola je rozdělena do následných podkapitol, ve kterých jsou porovnány skupiny fanoušků a jejich rozdílnost v daných zemích, právní úprava související s problematikou a samotná opatření obou zemí.

V poslední kapitole jsou vyhodnoceny získané informace, které poslouží k vypracování návrhů pro zlepšení opatření, snížení rizik, zlepšení bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 SPORTOVNÍ PODNIKY A JEJICH FANOUŠCI

Sport je organizovaná a neorganizovaná pohybová rekreace, která je určena pro všechny vrstvy obyvatelstva. Sdružuje a oslovuje velkou skupinu osob bez ohledu na věk, národnost, společenský původ. Plní formu tělesné činnosti s cílem rozvoje fyzické i psychické kondice, společenských vztahů, zdraví, dosažení amatérských, profesionálních, kolektivních nebo individuálních výkonů na klubové úrovni nebo bez ní. Je zapotřebí si v první řadě vymezit několik základních pojmů vztahujících se na oblast sportu.

1.1 Sportovní podnik

Sportovní akce, která se koná a její pořádání je přiděleno příslušné organizaci na území České republiky. Mezi nejčastěji pořádané sportovní akce v České republice jsou fotbalová, hokejová, futsalová utkání a jiné kolektivní sporty, běžecké závody, cyklistické závody a nově vzniklá sportovní akce v podobě překážkového běhu Spartan Race a obdobné.

Ze všech sportovních odvětví patří v České republice mezi nejvíce rozsáhlé sporty fotbal a hokej. Tyto sporty nejenom že jsou nejatraktivnější pro divácké oko, nejvíce navštěvované, ale přinášejí sebou i řadu kladných i záporných dopadů na společnost. Kromě dopadů, se nesmí opomenout i činnosti, které v souvislosti s pořádáním takových akcí, jsou nutné k zabezpečení a zajištění před, při průběhu a po skončení sportovních utkání. Výčet činností je dán právní úpravou vztahující se ke sportovním akcím. Mezi hlavní „kuchařku“ pro pořádání sportovního podniku patří zákon č. 115/2001 Sb. o podpoře sportu. Tento zákon se jako jediný v České republice přímo dotýká a upravuje priority, základní pojmy, rejstřík, úkoly a povinnosti jednotlivých orgánů (ministerstev, správních úřadů, územně samosprávných celků – krajů, obcí) v oblasti podpory a pořádání sportovních podniků a také vymezuje oprávnění, kontrolu a přestupky dané oblasti. V souvislosti s touto právní úpravou byly také vydány standardy, vyhlášky měst a obcí (upravující například používání pyrotechniky v částech měst a obcí nebo užívání alkoholických nápojů v daných lokalitách měst), metodiky a brožury zabývající se pořádáním sportovních akcí, vydáváním, úpravou a poskytnutím komplexních výkladů právní úpravy zajišťující bezpečnost osob. [1]

1.1.1 Sportovní organizace

Právnícká osoba založená za účelem zisku nebo bez zisku, jejímž předmětem činnosti je činnost v oblasti sportu. [1]

1.1.2 Organizátor

Osoba organizující sportovní akci, která v souvislosti s danou akcí má řadu povinností a oprávnění. Mezi nejzákladnější patří přijmutí potřebných opatření k zajištění pořádku v průběhu sportovního podniku, předcházení škodám, dodržování povinností stanovené nařízením obce, kraje, počínání si tak, aby nedocházelo ke vzniku požáru, dodržování hygienické povinnosti, nakládání s odpady, požadování uzavírek komunikací, vydání a zveřejnění návštěvních řádů.

Základní právní úpravou, kterou organizátor musí vydat a zveřejnit pro fanoušky sportovních akcí je návštěvní řád. Popisuje objekt a jeho části, rozdělení do sektorů a zveřejnění provozovatele, organizaci provozu, důležitá telefonní čísla, odpovědné osoby. Seznam a popis vstupů i výstupů, evakuace osob, stanovuje prostor ke kouření, místo pro ztráty a nálezy. Stanovuje koncept pána domu, základní pravidla, která musí být v souladu s obecnými právními předpisy. Stanoví podmínky např. vstupní prohlídky, kontrola totožnosti osob, pravidla chování, opětovné vstupování do prostor, požární poplachovou směrnici, prodej a podávání alkoholických nápojů a sankce, které hrozí návštěvníkům za porušení pravidel uvedených v návštěvním řádu. Musí obsahovat pravomoci pořadatelské služby, zákazy, odepření vstupu na stadion a v neposlední řadě ochranu osobních údajů. [1]

1.1.3 Sportovní zařízení

Objekt, budova, pozemek a jiné plochy sloužící k provádění sportovní činnosti. Při pořádání sportovních podniků bývá zařízením stadion, sportovní hala nebo i pozemek např. v podobě louky. [1]

1.2 Fanoušci sportovních akcí

Nedílnou součástí sportovních podniků jsou jejich diváci. Sportovní akce jako např. fotbal, futsal, florbal, hokej, basketbal navštěvuje mnoho diváků. Jejich počet, návštěvnost je závislá na dané sportovní akci, v jakém prostředí a městě se akce koná, úroveň daného sportu, v jakém čase a jakou základnu fanoušků dané týmy mají.

Návštěva jakékoliv sportovní akce je upravena právním vztahem mezi divákem a vlastníkem či oprávněnou osobou tzv. koncepcí pána domu, vycházející z teorie, že vlastník daného prostoru nebo jiná oprávněná osoba rozhoduje, jak bude s daným prostorem nakládáno. Z této teorie vyplývá, že vlastník či oprávněná osoba určuje pravidla, podmínky, sankce a jiná nařízení, kterými se návštěvník v daném prostoru musí řídit. Daná pravidla nesmí být diskriminační, musí být srozumitelná, čitelná, zveřejněná, dostupná návštěvníkovi a jsou upravena paragrafy občanského zákoníku. S danými kritérii návštěvník souhlasí v případě zakoupení vstupenky, čímž uzavře smluvní vztah s vlastníkem či oprávněnou osobou. Danými pravidly uvedenými v návštěvním řádu, se musí řídit. [2]

Fanoušci sportovních podniků se dle chování a fandění rozdělují do následných skupin:

1.2.1 Divák

Osoba, která pozoruje dané představení, akci, sportovní podnik bez aktivní účasti. Jeho pohled na sport je objektivní, sportovní akce navštěvuje nepravidelně nebo jej sleduje v televizi, na internetu nebo na jiných místech. [3]

1.2.2 Fanoušek

Podporuje a fandí svému vybranému jednotlivci, skupině, týmu a nosí věci s klubovou tematikou. Mezi takové symboly patří šály, čepice, vlajky, dresy, trika a další předměty svého oblíbeného klubu. Fanoušci se sdružují do skupin, tvoří tzv. „Fanklub“, kdy jednotlivce nebo daný klub podporují v domácím prostředí nebo jej doprovázejí na jeho představení, zápas, akci mimo něj. Mezi sebou probírají historii klubu, sledují tabulky s výsledky, znají veškeré současné nebo dřívější hráče, realizační tým a ostatní informace spjaté se svým vysněným týmem. Fanoušci tým podporují svojí účastí, fanděním, skandováním. Na sportovní akce docházejí pravidelně, aby podpořili svůj tým. Pohled na sport je ovlivněn fanděním, vztahem k jejich sportovci, klubu, tudíž nejsou tak objektivní jako nestranný divák. Nesouhlasí s výroky rozhodčích, uráží je i protihráče a jejich fanoušky. Neúspěch týmu nesou osobně a jsou z něj frustrováni, naopak v případě úspěchu jsou šťastní, cítí se jako by uspěli sami. Tento typ fanoušků je oproti divákům náchylný k diváckému násilí. [3]

1.2.3 Ultras

Do této skupiny patří podporovatelé svého týmu, kteří se shromažďují v části stadionu tzv. „kotel“. Tito fanoušci nevynechají jediný zápas svého klubu, připravují, uskutečňují bě-

hem sportovní akce tzv. „choreo“ – koncepce fandění týmu za podpory připravených předmětů, vlajek, sloganů, pyrotechniky a dalších předmětů viz Obrázek 1. Svůj tým bouřlivě podporují během zápasu za použití např. bubnů. Prožívají s týmem úspěch i neúspěch, reagují na rozhodnutí rozhodčích, skandují i posměšky vůči soupeři či jeho fanouškům. Tento typ fanoušků je náchylný k diváckému násilí, ale nevyhledává jej. [3]

Obrázek 1- Podpora týmu skupiny Ultras [4]

1.2.4 Hooligans

Dobře strukturovaná skupina s vynikající organizací, znající se velmi dobře mezi sebou. Než přijmou dalšího člena mezi sebe, tak si jej prověří. Společně navštěvují restaurační zařízení, chodí společně do posiloven, navštěvují tréninky s bojovými sporty. Na sportovní akce nechodí z důvodu podpory klubů, jedinců, ale za účelem vyvolat konflikt, bitku, výtržnosti na stadionu nebo i mimo něj. Nejčastěji napadají fanoušky z jiných klubů i vlastního týmu, pořadatele, bezpečnostní složky, ale i jiné osoby z důvodu nenávisti vůči jiným rasám, národnostní, sociální či politické odlišnosti. Mezi těmito fanoušky se nacházejí pravcový i levicový extrémisté. Vyznačují se sportovním oblečením značek bojových sportů v černém provedení. Jako pokrývku hlavy užívají kapuce, čepice nebo kukly viz Obrázek 2. Nosívají šály, bundy, ledvinky s hooligans tématikou např. názvy svých skupin, band nebo nápisy nenávistné vůči policii. Tyto skupiny fanoušků se také střetávají s nepřátelskou skupinou hooligans na předem domluveném místě a čase, aby se mohli mezi

sebou střetnout, zápasit, bojovat s cílem jeden druhého porazit. Chování hooligans lze dělit dle různých kritérií, mezi které můžeme řadit: způsob projevu, dle útoku na jaký cíl, politický směr hooligans a další. [3]

Obrázek 2 - Zakryté obličejové hooligans [5]

Činnosti hooligans:

- používání pyrotechniky např. světlic, dělobuchů, dýmovnic,
- vhadzování předmětů na hrací plochu např. zapalovačů, mincí, pyrotechniky,
- vandalismus - vylamování a ukopávání sedaček, ničení zábran, demolování sociálního zařízení, pálení vlajek, šál,
- potyčky s pořadateli, security, policií, fanoušky vlastního nebo soupeřova týmu, vniknutí na hrací plochu viz Obrázek 3 nebo do sektorů hostí. Cestou na sportovní akci na benzínových stanicích odcházejí se zbožím bez zaplacení. V restauracích a barech vyvolávají potyčky, demolují zařízení, odcházejí bez zaplacení, napadají hosty a obsluhu. Demolují dopravní prostředky, kterými se dopravují na sportovní akce, jezdí bez platných jízdenek, dopouštějí se verbálních, rasistických projevů vůči ostatním osobám a jiného negativního chování. [6]

Obrázek 3 – Vniknutí hooligans na hrací plochu [5]

V případě vycestování výše uvedených fanoušků v rámci podpory svého týmu do států mimo vlastní zemi, byl z těchto důvodů vydán Radou Evropské unie v roce 2002 informační fotbalový bod, který přijala i Česká republika v roce 2004. Tento bod slouží k výměně relevantních informací k fanouškům sportovních utkání českých sportovních klubů mimo Českou republiku a také zmíněný bod plní koordinační, kontrolní a metodickou roli v problematice diváckého násilí při zápasech v celé ČR. [7]

1.3 Faktory ovlivňující chování návštěvníků akcí

1.3.1 Násilí

Je formou agrese a je definováno jako užití fyzické síly nebo její pohrůžkou proti sobě samé, jiné osobě nebo skupině osob, které může způsobit fyzickou nebo psychickou újmu. Dělí se dle vlastností pachatele: na vedené proti sobě, na kolektivní nebo interpersonální a dle povahy činu na fyzické, psychické, sexuální nebo deprivativní. [7]

1.3.1.1 Divácké násilí

Divácké násilí ovlivňuje mnoho aspektů, zejména osoba jedince, prostředí, ve kterém vyrůstal nebo se pohybuje, aktuální stav (fyzický, psychický), působení okolí a také ovlivnění

chování jedince davem. Toto násilí je pácháno fanoušky na sportovních akcích, zejména skupinou hooligans proti jiným fanouškům, bezpečnostním sborům nebo jiným osobám, spojenými se sportovní akcí.

Faktory ovlivňující divácké násilí

Malá skupina

V této skupině (partě) je mezi osobami respekt, uznání, taková rodina, kde si určují svá pravidla, normy chování, formy oblékání, fandění a podpory týmu. Těmito vlastnostmi se skupina odděluje od okolí. Uvnitř skupiny vyvstávají také role jednotlivých aktérů, kteří na sebe upozorňují, iniciují aktivity, podílejí se na nich a zvyšují si tak prestiž uvnitř skupiny. [8]

Jednotlivec v davu

Chování jedince v davu se za určitých okolností mění. Oproti normálu, vlivem pocitu beztrestnosti, anonymity, alkoholu, síly a jiných spouštěčů, je chování jedince agresivnější. Strhává na sebe pozornost davu a bývá spouštěčem pro ostatní jedince v davu (ovlivňuje jejich chování). Dav takového jedince následuje, napodobuje a stává se tak nebezpečnějším, radikálnějším a může pod tímto vlivem dospět i k fyzickým násilnostem. [8]

Hromadné chování

Toto chování je ovlivněno kladnými, zápornými pocity velké skupiny osob. Osoby ve skupině takové chování společně sdílejí, reagují na něj i na vnější podněty. Odezvou velké skupiny osob na kladné city jsou hromadné euforické projevy. Naopak na negativní vlivy může skupina reagovat negativně, projevovat se agresivně, přistoupit k fyzickým napadáním, násilnostem a jiným zvláštním způsobům chování. Davové chování může přejít i k možnosti vzniku paniky. Při útoku na jiný dav, bezpečnostní složky nebo při snaze z takového místa uniknout, může dojít k útěku velkého množství osob z jednoho místa na druhé. Při tomto ústupu může dojít k ohrožení životů a zdraví osob. [8]

1.3.1.2 Příčiny diváckého násilí

Za nejvýznamnější prvky příčin diváckého násilí jsou sociální a psychologické aspekty. Mezi sociální aspekty lze zařadit fanoušky z nižších vrstev, nižší úroveň vzdělání, i když v posledních letech se mezi fotbalovými hooligans nacházejí vysokoškolsky vzdělaní lidé, manažeři společností a jiní pracovníci z vyšších postů firem. Naopak mezi psychologické aspekty patří vyhledávání vzrušení, nebezpečí, adrenalin, dokazování své mužnosti, odrea-

gování od pracovního a rodinného života, anonymita v davu, předvádění se před ostatními. Věková hranice osob, které patří do výše uvedených skupin, se za poslední léta dostala mezi věkovou hranici 18 až 35 let.

Mezi společnou, nejčastěji se vyskytující příčinu je ovlivnění chování diváků vlivem požití alkoholických a psychotropních látek. Po požití takových látek osoby ztrácejí zábrany, páchají činnost, kterou by za normální situace neudělali. Fanouškům vlivem požití takovýchto látek vzroste sebevědomí, cítí se být silnější. [7]

1.3.2 Agrese

Útočné, nepřátelské jednání, napadení s cílem poškození a způsobení újmy nebo násilné omezení jiné osoby nebo věci. Její projev je zejména fyzický, verbální nebo symbolický.

Agresivita

Je tendence k agresivnímu vyjadřování, chování. Je vrozená, ale může se či nemusí projevit u jedince.

Základní druhy agrese:

- dle povahy příčin: a) instrumentální - cílem je dosažení určitého cíle a způsobu, variant jeho dosažení. Tato agrese není vyprovokována. Známým typem osoby této agrese jsou tyrané, kteří šikanovali svoji oběť (uspokojení nadvlády nad někým).

b) emocionální - tato agrese souvisí s hněvem, zlostí, kdy není předem plánovaná a je reakcí na nějaký podnět. Projevuje se fyzickým, verbálním i hlasitým útokem, projevem vůči jiné osobě, majetku. Emocionální agresor je vybaven vlastnostmi: výbušnost, vznětlivost, impulsivní jednání, prchlivost. Tento typ osoby lze snadno vyprovokovat k agresivnímu jednání.

- dle formy: přímá-nepřímá, aktivní-pasivní, fyzická-verbální (jejich kombinací lze získat osm variant).

Mezi tyto varianty patří: fyzická aktivní přímá (např. vražda), fyzická aktivní nepřímá, fyzická pasivní přímá, fyzická pasivní nepřímá, verbální aktivní přímá (např. vyhrožování), verbální aktivní nepřímá, verbální pasivní přímá, verbální pasivní nepřímá (symbolická agrese). Dalším typem agrese je např. šikana. [9]

1.3.2.1 Faktory ovlivňující agresi

Hlavními faktory jsou osobní a biologické predispozice osoby a vnější podněty. Mezi ty osobní patří kromě výše uvedeného hněvu a zlosti, také negativní emoce jako např. závist, žárlivost, strach. Na biologické sklony mají vliv dvě oblasti mozku. První je limbický systém (složený z několika propojených center), který ovlivňuje u osoby emoce a pudy (vztah k agresi). Druhá oblast mozkové kůry je spojena s funkcí učení, rozhodování, řízení (jejich porušení vede k agresivním reakcím). Dalšími hybateli agrese jsou hormony, dědičnost jedince, chemické látky (psychotropní a návykové látky – alkohol, drogy, léky, anabolika, chaláty i jejich kombinace), situační a sociální prostředí (městské, hlučné, škola, rodina), dav, anonymita, narušení osobní zóny, fyzická a psychická kondice, různé faktory dohromady. [10]

Asertivita

Je schopnost jedince si prosadit vlastní názory při dosažení nějakého cíle. Získání si sociální dominance s cílem kontroly chování, jednání ostatních. [10]

Vyhodnocení sportovních podniků a fanoušků

Ačkoliv existuje velké množství sportovních akcí, které se pořádají v České republice, nejčastějšími sporty je fotbal a hokej, při kterých se nejčastěji užívá pojem bezpečnostní opatření a rizikovní fanoušci a jejich nebezpečné chování. V České republice to s diváky, těmi rizikovými, není tak hrozné jako v jiných zemích na světě. Přesto se na domácí scéně pohybuje okolo 1000-1500 nejradikálnějších fanoušků (hooligans). S jejich návštěvou na sportovních akcích je řada problémů, rizik, hrozeb, které zaměstnávají příslušné složky, orgány. Jejich počínání má za následek sankce pro pořádající organizace, škody na majetku a negativní vliv na ostatní návštěvníky pořádaných akcí (zejména rodiny s dětmi).

Na chování těchto hooligans má vliv několik zásadních faktorů. Jedná se zejména o jejich okolí, z jakých vrstev pocházejí, kamarádství, anonymita v davu, vliv psychotropních a návykových látek, projev jedince v davu, malé skupiny, působení velké skupiny na jednotlivce a samozřejmě typologie osoby, fyzická a psychická stránka jedince.

2 FENOMENOLOGICKÉ A ETIOLOGICKÉ OTÁZKY V SOUVISLOSTI S BEZPEČNOSTNÍMI OPATŘENÍMI

Bezpečnost lidí, fanoušků tedy účastníků sportovních podniků i složek zajišťující bezpečnost je základním požadavkem každé konané akce. Kromě bezpečnosti osob je další povinností chránit majetek a veřejný pořádek a provádět takovou činnost, která by zamezila působení negativních jevů nebo minimalizovala rizika, hrozby působící na dané zájmy ochrany. Takovou činností je provádět prevenci nebo zvolit taková opatření, která by měla pozitivní vliv na negativní jevy ohrožující průběh konané akce.

2.1 Bezpečnost

Bezpečnost je stav, kdy danému objektu nehrozí žádné hrozby nebo ty, které hrozí, jsou pro daný objekt omezeny na minimum. [11]

Objekt – objektem, na které se vztahuje bezpečnost, může být osoba, skupina osob, objekt, zařízení, areál, společnost, organizace, stát.

V případě sportovních akcí je objektem bezpečnosti divák, uvedený v předešlé kapitole. Dále majetek ve vlastnictví jak fanouška, tak především majitele nebo organizátora pořádající akci. Majetkem organizátora, klubu je např. stadion a jeho vybavení, technické prvky zázemí, prvky oddělující fanoušky od sebe, sociální zařízení. V poslední řadě je objektem veřejný pořádek, který je neurčitý právní pojem a lze jej vymezit jako souhrn společenských vztahů, pravidel, zásad chování, které vznikají a zanikají na místech veřejných (jakékoliv místo v České republice, pro které neplatí žádné omezení a má tam přístup veřejnost) a veřejnosti přístupných (je místo, kam má veřejnost přístup za splnění určité podmínky např. po zakoupení vstupenky), které jsou vymezeny právními a neprávními akty, jejichž dodržování je významné pro zajištění klidného chodu společnosti. Ochrana veřejného pořádku je základní činností Policie ČR, ale také jiných státních orgánů, institucí i občanů.

Dělení: - objektivní bezpečnost – dané hrozby reálně neexistují či jsou dostatečně omezeny,

- subjektivní bezpečnost – daný objekt si myslí, že hrozby neexistují nebo jsou dostatečně omezeny,

- vnitřní bezpečnost – je bezpečnost, která má vztah k hrozbě, jež vznikla uvnitř objektu a může být v daném objektu omezena,

vnější bezpečnost - je bezpečnost, která má vztah k hrozbě, jež vznikla z vnějšku objektu a může být z vnějšku daného objektu omezena. [12]

2.2 Bezpečnostní hrozby a rizika

Bezpečnostní hrozba: je negativní událost, která může daný objekt poškodit, ohrozit nebo jemu způsobit nežádoucí, nezvratnou změnu, ztrátu nebo škodu.

Bezpečnostní riziko: je možnost vzniku události, která se odlišuje od dané nebo předpokládané události s negativním vlivem na bezpečnost daného objektu. V případě sportovních podniků to jsou události, které by mohly mít za následek ohrožení všech osob spojených se sportovními podniky nebo jednotlivce, jeho života, zdraví, svobody, lidské důstojnosti a majetku dotčených osob, institucí, společností.

Bezpečnostní rizika se nejdříve identifikují, poté analyzují a nakonec se oceňují.

Identifikace rizik – vyhledají se rizika, hrozby a následně se identifikují. K identifikaci hrozeb a rizik se využívají statistiky z minulých let a současnosti, kdy se zjistí, která rizika a hrozby se vyskytly nejčastěji a jaké měly následky.

Analýza rizik – vymezuje všechna rizika a hrozby, které hrozí. Je to nástroj sloužící k identifikaci zdrojů rizik a obranně proti nim, slouží k řízení rizik a jejich dopadů.

Ocenění rizik – přiřazuje rizikům její pravděpodobnost výskytu a jejich možný následek. Hrozí přímo či nepřímo.

RIZIKO = PRAVDĚPODOBNOST x NÁSLEDEK

(R = P x N)

Pravděpodobnost – uvádí možnou míru výskytu hrozby.

Následek – je výsledkem vzniklé události, který se nejčastěji vyčísluje, stanovuje přímé a nepřímé ztráty.

přímý – následek vzniklý okamžitě v přímé souvislosti s danou událostí,

nepřímý – následek, který nastal s určitým časovým odstupem v souvislosti s danou událostí. [13]

2.3 Bezpečnostní hrozby související se sportovními podniky

2.3.1 Terorismus

Je v dnešní době největší bezpečnostní riziko. Činnost skupiny či jednotlivců směřuje proti státům, organizacím, objektům, obyvatelstvu, jedincům s cílem způsobit co největší újmu na životech, zdraví, majetku, k zastrašování obyvatelstva, způsobit psychickou újmu nebo získat zajatce, rukojmí za účelem výkupného, medializovat se, ukázat na svoje náboženství a víru, výměnu spolubojovníků. V dnešní době cílí na místa, kde se shromažďuje velké množství lidí – sportovní a kulturní akce, kde mohou způsobit co největší možnou škodu na životech, majetku a způsobit paniku a medializovat se. K takovým útokům užívají nástražné výbušné systémy, chemické látky, střelné zbraně různých ráží. Kromě zmíněných nástrojů k teroru, se v poslední době užívá jako zbraň osobní nebo nákladní vozidla s cílem najetí do davu a větších skupin osob. Také se tzv. osamělí vlci soustřeďují na hlídky bezpečnostních sborů, které napadají bodnými a sečnými zbraněmi. Terorismus se dělí:

Dle ideové orientace na ultrapravicový, ultralevicový, náboženský, etnický a ekologický.

Dle rozsahu:

- mikroterorismus (tento druh se vyznačuje malou intenzitou útoků s malými škodami na životech a majetku),
- mesoterorismus (tento druh se vyznačuje střední intenzitou útoků s rozsáhlejšími škodami na životech a majetku než mikroterorismus),
- makroterorismus (tento druh se vyznačuje velkou intenzitou útoků s velkými škodami na životech a majetku). [14]

Dle typů cílů: dopravní, energetický, kyberterorismus, útoky na zemědělství, životní prostředí, infrastrukturu a další zajímavé cíle.

Dle působnosti: domácí, zahraniční, mezinárodní, globální terorismus. Lze jej dělit do dalších skupin a podskupin. [14]

Mezi nejčastěji užívaný a zmiňovaný terorismus v dnešní době je tzv. islamistický terorismus. Je ideový, kdy vychází z muslimských zemí. Bojovníci této skupiny působí globálně, mezinárodně i vnitrostátně. S migrační vlnou v minulých letech se členové a bojovníci této teroristické skupiny dostali po celém světě, kde vytvořili teroristické buňky. Jejich ideologií je šíření boje proti nevěřícím, víra v Alláha, sjednocení islámského území. Nejdůležitěj-

ší knihou pro teroristy je korán. Členové teroristických skupin také nejčastěji poukazují na cizí armády v jejich muslimských státech jako příčinu jejich jednání.

2.3.1.1 Příčiny terorismu

Příčiny terorismu a jeho rozdělení lze zkoumat z několika hledisek. Kromě psychologického pohledu na jednotlivce, skupiny teroristů nebo terorismu jako celek, je zapotřebí se zaměřit také na příčiny z pohledu historie, kultury, ekonomiky, ideologie a politiky.

Z psychologického hlediska je možné vidět jako hlavní příčiny – nenávisť, pomstu, uspokojení se, vidění se za hrdinu. Vliv na osobnost teroristy má jeho zázemí, z jakých vrstev pochází a většinou hlavním symbolem je pro něj vůdce, který na jeho a ostatní členy má vliv. Přenáší na ně své myšlenky, cíle, náladovost, vnucuje jim svůj názor, ideologii.

Z kulturního hlediska je hlavní příčinou rozdílnost daných kultur (zejména východu a západu), odlišnost hodnot jednotlivých kultur, rozdílnost zvyků, tradic, postavení jedinců.

Ekonomické změny (nezaměstnanost, chudoba, nedostatek surovin, potravin) mají za následek nestabilitu v daných zemích, oblastech, regionech, které vedou ke vzniku extremistických skupin. Tyto skupiny mají vliv na obyvatelstvo, kdy jim nabízejí svůj nový směr, víru, dodávku chybějících surovin, potravin, tradičních hodnot.

Politické příčiny jsou dány různými politickými stranami, které jsou sami o sobě extremistické. Strany lidem nabízejí produkty, prostředky, které opozice není schopna zajistit, a díky tomu mají oblibu u obyvatel. Hlavní roli má náboženství nebo národní hrdost, které ovlivňuje směr a chod politiky dané země.

2.3.2 Extremismus

Extremismus je ideologický postoj, který se vyznačuje neuznáváním, netolerancí demokratických ústavních, etických, právních, společenských principů. Při projevu extremismu je užíváno násilí nebo pohrůžky násilím, agrese proti jedinci nebo skupině jiné národnosti, rasy nebo náboženského vyznání. Narušuje demokracii, hanobí etnické skupiny osob, podněcuje k nenávisti vůči jiným osobám nebo k omezování jejich práv a svobod, projevuje sympatie k hnutí směřující k potlačení práv a svobod, šíří strach a jiné hrozby. Extremismu se dělí na náboženský, národnostní, ekologický, pravicový, levicový. V České republice se vyskytují poslední dvě skupiny extremismu.

Pravicový extremismus – je inspirovaný z minulosti, z Třetí říše. Sympatizující s historickým fašismem a nacismem. Používá rasovou, etnickou zášť a jeho hlavním znakem je biologická výjimečnost – bílá rasa. [15]

Levicový extremismus - je inspirovaný s historickým komunismem, anarchismem. Vyznačuje se nesnášenlivostí vůči pravicovým skupinám, antikulturní a sociální záští. Příznivci této skupiny se vyznačují svojí volností, bratrstvím a rovností mezi sebou. [15]

2.3.2.1 Příčiny extremismu

Mezi příčiny extremismu se řadí sociálně psychologické aspekty v podobě mentálního rozpoložení jedince – nespokojenost se společenským životem, frustrace ze společnosti, z práce a z jiných oblastí společenského života. Frustrace s politickou situací, momentální vládou, politickými směry, ze stavů společnosti v podobě např. ekonomického stavu, migrační vlny, sociálních aspektů a jiných vnějších vlivů.

2.3.3 Rasismus

Je ideologie, která vymezuje sociální skupiny dle rasového klíče. Rozděluje lidstvo do skupin dle rasy – barvy kůže, vlasů, rysů. Tyto skupiny následně určují, kdo je ve společnosti nadřazený, podřazený, stupně důležitosti ve společnosti. Vůči těmto skupinám jsou vedeny fyzické nebo psychické útoky v podobě urážek, nadávek, užívání různých hesel, násilí, napadání jednotlivce a skupin, ponižování.

2.3.3.1 Příčiny rasismu

Z historického hlediska byly příčiny rasismu spojeny s rozdělením skupin dle výrazných rysů národností, etnických skupin, dle barvy kůže, vlasů, očí a jiných znaků osobnosti. Rasistické skupiny útočí na jiné z důvodů neuznávání jejich postavení ve společnosti, pro jejich barvu pleti, národnost. Vyznávají teorii, že ostatní je nižší, podřadná rasa a naopak jejich vyšší vrstva je určena k vládnutí.

2.3.4 Mimořádná událost

Dle zákona 239/ 2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, je škodlivé působení sil a jevů, vyvolané přírodními vlivy, člověkem nebo havárií, při kterých je ohrožen život, zdraví osob nebo majetek a je zapotřebí provedení záchranných a likvidačních prací. Tyto události lze dělit dle příčin na MÚ: vyvolané přírodními jevy nebo člověkem. Mezi přírodní katastrofy lze řadit např. povodeň, zemětřesení, požár, pandemie

a další příčiny tohoto typu. Mezi události vyvolané člověkem lze řadit činnosti vyvolané úmyslně např. terorismus, sabotáž a neúmyslně např. nedbalost, závada. [16]

V případě vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu nebo stavu ohrožení státu při mimořádné události, jiném nebezpečí nebo narušení kritické infrastruktury se jedná již o krizovou situaci vymezenou dle zákona č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů. [17]

2.3.4.1 Příčiny mimořádných událostí

Příčinami mimořádných událostí jsou přírodní jevy, které se dají těžko přepokládat nebo činnosti člověka, které jsou způsobené úmyslně nebo z nedbalosti a také vzniklé havárie.

Mezi příčiny přírodními živly lze zařadit povodně, velké požáry, tornáda, zemětřesení, vichřice, ale také pandemie, epidemie a jiné hromadné šíření nakažlivých chorob.

Úmyslnou činností člověka je např. teroristický útok, sabotáž, válka a mezi ty nedbalostní činnosti lze zařadit zanedbání povinností dané zaměstnanci, laxní přístup a jiné nedůsledky v přidělených úkolech. Technické závady na zařízeních mají za následek havárie, které způsobí vznik mimořádných událostí.

2.3.5 Trestná činnost fanoušků

Nejčastěji vyskytovanou hrozbou a rizikem je trestná činnost. Mezi její nejčastější formy v případě sportovních akcí je majetková trestná činnost, v podobě poškozování majetku (ničení sociálního zařízení, vylamování sedaček), drobných krádeží, používání pyrotechniky. Další formou jsou výtržnosti, ublížení na zdraví, útok na úřední osobu, narušení veřejného pořádku a jiná činnost spáchaná formou trestných činů uvedených v trestním zákoníku nebo přestupků uvedených v zákoně o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

2.3.5.1 Příčiny trestné činnosti fanoušků

Mezi příčiny trestné činnosti jsou sociální aspekty, mezi které lze zařadit fanoušky z nižších vrstev, nižší úroveň vzdělání, i když v posledních letech se mezi fotbalovými chuligány nacházejí vysokoškolsky vzdělaní lidé, manažeři společností a jiní pracovníci z vyšších postů firem. Naopak mezi psychologické aspekty patří vyhledávání vzrušení, nebezpečí, adrenalin, dokazování své mužnosti, odreagování od pracovního a rodinného života, anonymita v davu, předvádění se před ostatními.

Dalším aspektem je užití psychotropních a návykových látek, kdy pod jejich vlivem jsou osoby schopny se dopustit činnosti, kterou by za normálních podmínek neudělali. Páchání trestné činnosti má za následek i účastnictví ve skupinách fanoušků a hooligans, kdy pod vlivem davu, anonymity, vyhecování kamarádů, ukázat se ostatním, se osoby takové činnosti dopouštějí.

2.3.6 Organizovaný zločin

Tento druh zločinu páchají organizované skupiny, které mají výbornou strukturu řízení od nejnižšího článku až po vedení celé skupiny. Jsou výborně řízeny, financovány. Jejich činnost je úzce spojená s dovozem a nelegálním prodejem drog, zbraní, padělků peněz, obrazů a jiných obdobných cenin. Také se specializují na únosy a vydírání podnikatelů a jiných osob. Legalizaci financí a výnosů z trestné činnosti.

2.3.6.1 Příčiny organizovaného zločinu

Tato činnost má největší sílu v ekonomické oblasti, kdy v určitých zemích, oblastech je nedostatek surovin, potravin a jiných potřeb pro obyvatelstvo. Na tyto nedostatkové nebo zakázané produkty pro obyvatele se zaměří kriminální skupiny, které je do dané oblasti pašují z jiných lokalit. Zaměřují se především na pašování drog, zakázaných léčiv, zboží, zbraní ale také lidí, zvířat. Rozmach těchto skupin je spojen se zrušením kontrol na hraničních přechodech a volného pohybu osob a zboží nebo v posledních letech s vlnou migrace. Kdy se do České republiky dostali skupiny např. vietnamských nebo ruskojazyčných skupin, které s danými produkty obchodují.

Vyhodnocení bezpečnostních hrozeb

V dnešní době mezi nejrozšířenější bezpečnostní hrozby při sportovních podnicích patří chování hooligans a s tím spojené páchání trestné činnosti. Součástí chování hooligans bývá projev extremismu a rasismu. Stále se nacházejí mezi lidmi z řad fanoušků, ultras a hooligans skupinky extremistů, rasistů. Tyto skupiny páchají činy založené na podpoře a propagaci hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod osob. Následnou bezpečnostní hrozbou je organizovaný zločin, který se objevuje u některých skupin chuligánů, zejména u těch, které mají družbu s jinými skupinami z cizích států. Dalšími hrozbami v pomyslné stupnici jsou mimořádné události, které vznikají vlivem působení člověka, technickými nedostatky staveb stadionů nebo přírodními živly. V poslední době je spatřován nárůst

teroristických útoků na akce, kde se vyskytuje mnoho obyvatelstva. Z důvodu velké návštěvnosti sportovní akce, je hrozba teroristického útoku reálná.

2.4 Bezpečnostní opatření

Je soubor organizačních opatření, postupů, stanovení podmínek, zásad, pravidel, oprávnění sloužících k zajištění požadovaných cílů.

Provádí je odpovědné objekty a s nimi spolupracující subjekty za účelem zajištění ochrany života, zdraví osob, majetku a veřejného pořádku. Bezpečnostní situací je aktuální stav, bezpečnost ve sledovaném objektu, prostoru, území. V případě bezpečnostních opatření při sportovních podnicích se jedná mimo jiné o režimová opatření v podobě těchto činností např. zajištění kontroly osob, vstupenek při vstupu, zákaz vstupu osob, zajištění vybavenosti prostor pořádaných akcí a další opatření. V případě pořádání sportovních akcí byly vydány na vnitrostátní i mezinárodní úrovni metodiky, dohody (např. dohoda mezi českomoravským fotbalovým svazem, českou ligovou asociací a PČR), vyhlášky, brožury k zajištění bezpečnosti sportovního podniku, bezpečnosti osob a majetku, veřejného pořádku, jednotlivá opatření, úkoly, povinnosti. Jedna z mezinárodních úmluv, která byla dne 19. 8. 1985 ve Štrasburku přijata, je Evropská úmluva č. 118/1996 o diváckém násilí a neslušném chování při sportovních akcích, zejména při fotbalových zápasech. Toto sdělení vychází z teorie, že příčiny násilí jsou mimo sport, ale při sportovních akcích dochází k šíření násilí. Je složena z jednotlivých opatření, které jsou nastolena policií, pořadatelem sportovních podniků, sportovními kluby a svazy. Stanovuje podmínky k zajištění bezpečnosti a spolupráci v případě mezinárodních akcí. Z národních metodik lze uvést – bezpečnostní standardy pro pořadatele akcí, které vydává ministerstvo vnitra pro pořadatele. Vymezují oprávnění pořadatele z pohledu soukromého práva např. dle §14 občanského zákoníku – chránit své právo svépomocí nebo pohledu veřejného práva např. dle §2,10 odst. 1 zákona o Policii ČR – obracet se na Policii ČR pro ochranu bezpečnosti osob a majetku, veřejného pořádku, prevenci proti kriminalitě, odhalovat přestupky. Taktéž obracet se i na obecní policii ve výše uvedených případech dle §1,2,6 zákona o obecní policii. Kromě oprávnění obracet se na jiné orgány, má možnost jednat v krajní nouzi nebo v nutné obraně dle trestního zákoníku nebo zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Oprávnění obce např. možnost regulovat místní záležitosti veřejného pořádku pomocí obecně závaznou vyhláškou (zakázat konzumaci alkoholických nápojů na veřejně přístupném místě), uzavřít písemnou koordinační dohodu a požadovat spolupráci s policií, zřídit obecní poli-

cii. Povinnosti pořadatele, mezi které patří např. dle občanského zákoníku – předcházet škodám nebo dle zákona o některých přestupcích – dodržovat povinnosti stanovené nařízením obce nebo kraje.

Důvody k užití bezpečnostních opatření

Hlavním důvodem užití opatření je ochrana bezpečnosti osob, majetku, veřejného pořádku, aktiv společností, organizací a minimalizace rizik, hrozeb, které mají negativní dopad na zmíněné objekty.

2.4.1 Režimová opatření

Jsou to opatření, která nám stanovují zásady, oprávnění, upravují pohyb zaměstnanců a jiných osob a další pravidla s cílem zajištění bezpečnosti. [18]

Ve sportovních objektech můžeme režimová opatření spatřovat v podobě např. provádění bezpečnostních kontrol osob, jejich zavazadel, kontrola vstupenek, označení východů, určení míst k podávání a požití alkoholických a jiných návykových látek, zákazu vstupu podnapilých diváků.

2.4.2 Technická ochrana

Ochrana pomocí technických prostředků sloužící k podpoření fyzické ochrany s cílem dosažení daných cílů, odrazení narušitele od jeho činnosti, zamezení nebo alespoň ztížení činnost narušitele nebo prodloužení doby narušitele k chráněným zájmům. Mezi základní technické prostředky patří mechanické zábranné systémy, elektronické bezpečnostní systémy, kamerové systémy a jiné. [18]

Na sportovních akcích můžeme vidět tuto ochranu v podobě bran, závor, plotů sloužících k oddělení fanoušků viz Obrázek 4. Použitých turniketů u vstupních bran, rozmístění kamerových systémů a dalších prvků užitých k ochraně, předcházení páchaní trestné činnosti.

Obrázek 4 – Plotový systém k zabránění vniknutí na hrací plochu [19]

2.4.3 Fyzická ochrana

Jedná se o zajištění bezpečnosti chráněného zájmu speciálně připravenými osobami s cílem minimalizovat hrozby a rizika, dosáhnout požadovaných cílů a provádět předem určenou činnost. [18]

Při sportovních podnicích lze tuto ochranu spatřovat v zaměstnancích soukromých bezpečnostních služeb nebo poradatelské služby. Tyto osoby jsou označeny příslušnými prvky daných agentur nebo poradatelské služby. Nejčastěji mají na sobě vesty s výraznou barvou, aby byli k rozeznání od ostatních účastníků. Plní úkoly spojené s kontrolou lístků u vstupu, prohlídkou prostor před, při a po skončení akce, prohlídkou osob u vstupu viz Obrázek 5, zakazují vstup osobám pod vlivem alkoholu, informují návštěvníky důležitými informacemi, oddělují fanoušky od sebe, zakročují proti neukázněným osobám, spolupracují s jinými složkami a plní další důležité úkoly související se sportovními podniky.

Obrázek 5 – Členové SBS u vstupu na stadion [20]

2.4.4 Prevence

Je soubor opatření s cílem předcházení, zamezení působení nežádoucích jevů. Opatření sloužící k včasnému zachycení nežádoucích jevů, zabránění jejich šíření, opakování.

Tyto opatření se snaží pozitivně působit na chování fanoušků, se zaměřením na ty nejrizikovější skupiny. Jedná se zejména o užití tabulek s popisky, že prostor je monitorován kamerovým systémem, opravdové užití této techniky v nejrizikovějších prostorech. Nepodávání alkoholických nápojů, podávání ostatních nápojů pouze do kelímků, aby nebylo možné tyto předměty užit k házení na hrací plochu nebo jimi napadnout jiné osoby a další opatření.

2.4.5 Složky působící při opatřeních

2.4.5.1 *Policie České republiky*

Je ozbrojený bezpečnostní sbor České republiky s působností na celém území ČR. Její vymezení, působnost, činnost, úkoly, povinnosti, oprávnění, organizace a řízení je upravena zákonem č. 273/2008 Sb. Mezi základní úkoly patří ochrana a zajištění bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku. Odhalování trestných činů a přestupků, dohlíží na bezpeč-

nost a plynulost silničního provozu, vede boj proti terorismu, zajišťuje ochranu státních hranic, úřadů, ústavních činitelů, vede evidence a statistiky a další úkoly.

Základními prvky policie při opatření jsou:

Dopravní policie

Služba dopravní policie plní při bezpečnostních opatření úkoly spojené zejména s dopravou, kdy dohlíží na dodržování pravidel silničního provozu na pozemních komunikacích dle zákona č. 361/2000 Sb. Při opatření patří mezi její hlavní činnost řízení dopravy na silničních křižovatkách při průchodu fanoušků před začátkem a při konci sportovní akce a po celé trase doprovodu fanoušků. Řízení silničního provozu v místě konání akce, řeší aktuálně vzniklé dopravní situace, svojí činností přispívají ke zvýšení plynulosti a bezpečnosti provozu jako takovém.

Pořádková policie

Služba pořádkové policie je základní pilíř Policie České republiky. Skládá se z policistů hlídkových služeb, obvodních oddělení, pohotovostních a eskortních oddělení, policistů kynologie a hipologie, pořádkové jednotky a speciální pořádkové jednotky. Policisté sloužící u výše uvedených oddělení se podílejí na činnostech souvisejících s bezpečnostními opatřeními. Úkoly a počty nasazených sil se odvíjí od typu sportovní akce a její rizikovosti.

Kriminální policie

Policisté kriminální policie mají při bezpečnostním opatření také své místo při plnění úkolů spojených se sportovní akcí. Především využívají toho, že svojí službu provádějí v civilním oblečení, kdy se tak dostanou mezi ostatní fanoušky. V davu odhalují a monitorují pachatele trestné činnosti, mezi které patří pachatelé drobných kapesních krádeží, iniciátory výtržností a napadání, extremistické skupinky osob, pachatele poškozující majetek. Také vyhledávají osoby, které mají zákaz vstupu na sportovní akce.

Pořádková jednotka

Tyto jednotky jsou vytvořeny v krajích, kde nejsou zřízeny stálé pořádkové jednotky. Policisté jsou z řad obvodních oddělení, hlídkových oddělení a pohotovostních a eskortních oddělení a v případě pořádání sportovních, kulturních a jiných akcí, které jsou vytipovány mezi ty rizikové, tak jsou z výše uvedených oddělení po dobu opatření veleni do pořádkové jednotky. Kromě běžných úkolů policie, navíc plní další úkoly, mezi které patří např.: doprovod fanoušků, oddělení domácích fanoušků od hostujících, zákrok proti fanouškům

viz Obrázek 6 a další. Tyto jednotky jsou také nasazovány v rámci integrovaného záchranného systému v případě vzniku mimořádné události nebo krizové situace a při přípravě a provádění záchranných a likvidačních prací, při pátracích akcích po osobách a věcech a ostatních činnostech, kdy je zapotřebí nasazení vycvičené, proškolené, koordinované skupiny policistů, zajišťují ozbrojené doprovody a spolupůsobí při zákrocích zásahových jednotek.

Obrázek 6 – Členové pořádkové jednotky [21]

Speciální pořádková jednotka

Tyto jednotky byly vytvořeny ve velkých městech, jako jsou Praha, Brno, Ostrava, Ústí nad Labem. Oproti klasické pořádkové jednotce jsou policisté do této jednotky přímo ustanoveni. Policisté jsou speciálně vycvičeni a následně nasazováni k plnění úkolů pouze při bezpečnostních opatření v rámci sportovních akcí, při mimořádných událostech a krizových situacích, pátracích akcích a dalších specifických úkolů. V době jejich nenasazení do akce se věnují nácviku a přípravě na uvedené činnosti.

Antikonfliktní tým

Tento tým vznikl u Policie ČR před několika lety za účelem lepší komunikace, řešení nedorozumění, snižování napětí mezi policií a účastníky sportovních, kulturních a jiných

velkých akcí. Tento tým je sestaven stejně jako pořádková jednotka z policistů místních oddělení policie a jiných organizačních článků krajských ředitelstev. Jejich členové jsou proškoleni v komunikaci, psychologii, aby mohli účastníkům akce vysvětlit různá nedorozumění, vysvětlit důvody opatření, směr trasy doprovodu fanoušků viz Obrázek 7, upozornit osoby na povinnosti a oprávnění policie za účelem hladkého průběhu akce. Jejich činnosti jsou podřízeny veliteli opatření.

Obrázek 7 – Členové antikonfliktního týmu [22]

Kynologická služba

Součástí pořádkové policie je odbor kynologie. Policisté z tohoto odboru plní základní úkoly policie a je pravidlem, že jsou nasazováni se svými psy při velkých sportovních, kulturních akcích. Tito policisté při plnění úkolů spojené s ochranou osob a majetku využívají ke své činnosti psa. Výhody použití psa se spatřují v tom, že psovodovi přítomnost psa zvyšuje sebevědomí, cítí se psychicky silný. Nasazení psovoda se psem nahradí minimálně činnost za tři policisty. Neopominutelnou výhodou je fakt, že pes může dříve upozornit na přítomnost hrozícího nebezpečí, přítomnost podezřelé osoby a dalších nenadálých situací.

Pyrotechnická služba

Je výkonným útvarem Policie ČR s celorepublikovou působností, kdy činnost této složky provádějí policejní pyrotechnici. Mezi její základní činnosti patří vyhledávání, shromažďování, prověřování, zneškodňování a manipulace s municí, výbušninami, podezřelými předměty, nástražnými výbušnými systémy a jinými pyrotechnickými výrobky. V rámci bezpečnostních opatření jsou nasazováni k prohlídkám, vyhledávání a prověřování, zda se v prostoru objektu konání akce nenacházejí neznámé předměty, nástražné výbušné systémy a ostatní věci, které by mohly být bezpečnostním rizikem. V případě nalezení takového předmětu jej následně zneškodní, převezou na jiné bezpečné místo. Také spolupracují s integrovaným záchranným systémem nebo provádějí preventivní činnosti.

2.4.5.2 Obecní a městská policie

Tato policie je orgánem obce, který ji zřizuje, ruší a nese náklady na její provoz. Působí v rámci obce a zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku, místní vyhlášky a další úkoly stanovené zákonem. Její přesné postavení, působnost, řízení, činnosti, oprávnění, povinnosti jsou vymezeny zákonem č. 553/1991 Sb. Oproti policii České republiky má omezenější oprávnění. Činnost vykonávají strážníci, kteří pracují v pracovním poměru k obci. Mezi její základní úkoly patří ochrana a bezpečnost osob, majetku a veřejného pořádku, prevence kriminality v obci. Odhaluje přestupky a jiné správní delikty. V kompetenci má dohled na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích v rozsahu stanoveném zákonem, dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek obcí a další činnosti.

2.4.5.3 Zdravotnická záchranná služba

Zákon č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě vymezuje působnost, pojmy, upravuje dostupnost, povinnosti, oprávnění, přestupky této služby. Zdravotní služba reaguje na tísňová oznámení a poskytuje přednemocniční neodkladnou péči postiženým se závažným ohrožením zdraví nebo osobám v přímém ohrožení života a plní další úkoly v podobě příjmu volání na tísňové linky. Řídí a organizuje neodkladnou péči na místě události, poskytuje informace k zajištění první pomoci, přepravuje pacienty a plní další neodkladné úkony spojené s péčí o postiženého.

2.4.5.4 Hasičský záchranný sbor

Je bezpečnostní sbor, jehož působnost, činnosti, řízení, povinnosti vymezuje zákon č. 320/2015 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky. Hlavními úkoly tohoto sboru jsou ochrana života a zdraví obyvatel, majetku, životního prostředí před mimořádnými událostmi nebo krizovými situacemi.

Výše uvedené sbory jsou součástí integrovaného záchranného systému, který se řídí zákonem č. 239/2000 Sb. a jsou nasazovány v případě mimořádných událostí a krizových situací.

2.4.5.5 Pořadatelská služba

Je služba, která je zřízena organizátorem, pořadajícím klubem k zajištění bezpečnosti a pořádku při konání sportovních akcí. Tuto službu si organizátor, pořadatel akce zajišťuje sám (pomocí dobrovolníků, hlavního pořadatele) nebo si na zajištění takových služeb dle smluvního vztahu objedná pracovníky bezpečnostní agentury, kteří plní úkoly místo pořadatelské služby a zároveň jsou na ně přeneseny některé práva a povinnosti zadavatele. Český právní řád nepřiznává pořadatelským službám žádná zvláštní oprávnění ani postavení, takže k zajištění oprávnění pořadatelé slouží zejména ustanovení návštěvního řádu, který řeší pravidla chování a důsledky jejich porušování. Kromě pravidel, povinností a oprávnění návštěvního řádu, lze také uplatnit oprávnění ve smyslu krajní nouze, nutné obrany nebo zadržení podezřelé osoby. Mezi hlavní úkoly pořadatelské služby patří: prohlídka prostoru akce před jejím započítím, kontroly diváků a jejich vozidel při vstupu do prostor akce, poskytování informací fanouškům, předcházení vyhroceným událostem, zabránit vstupu nepovolaným osobám do zakázaných prostor, provedení veškerých nezbytných opatření před zásahem Policie ČR a jiné důležité činnosti.

2.4.5.6 Soukromé bezpečnostní služby

Soukromé bezpečnostní služby jsou najímány pořadatelí sportovní akcí k zajištění bezpečnosti a pořádku, ochrany osob a majetku při konání akcí, protože organizátoři pocítují nedostatečnou kvalitu a profesionalitu od vlastních dobrovolníků v podobě pořadatelů. Při plnění svých povinností a úkolů mají obdobná práva jako běžný občan, který jim ukládá právní řád ČR. Jejich oprávnění při sportovních podnicích vycházejí z návštěvního řádu daného sportovním klubem. Jsou tedy oprávněni provádět např. kontroly diváků, věci při vstupu do prostor akce, předcházení vyhroceným událostem, zabránit vstupu nepovolaným

osobám do zakázaných prostor a provedení veškerých nezbytných opatření před zásahem Policie ČR a jiné důležité činnosti. Vyjma oprávnění vycházející z návštěvního řádu mohou uplatnit oprávnění vycházející z trestního zákoníku a trestního řádu ve smyslu krajní nouze, nutné obrany nebo zadržení podezřelé osoby.

2.4.5.7 Fotbalová asociace České republiky

Je členským svazem organizací FIFA, UEFA a orgánem, který v České republice organizuje fotbal. Pečuje o rozvoj a propagaci fotbalu v Česku, vytváří podmínky, zabezpečuje přípravu a účast fotbalové reprezentace, podporuje profesionální a amatérský fotbal, koordinuje spolupráci a jiné činnosti spojené s fotbalem.

2.4.6 Právní úprava

Provádění bezpečnostních opatření při sportovních podnicích a nasazování sil a prostředků sloužící k zajištění bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku je zakotveno ve velkém množství právních norem, metodik, standardů vztahujících se k danému tématu. Níže jsou uvedeny ty nejdůležitější.

Právní úprava:

1. Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky
2. Zákon č. 553/1991 Sb. o Obecní policii
3. Zákon č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě
4. Zákon č. 320/2015 Sb. o hasičském záchranném sboru
5. Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích
6. Zákon č. 129/2000 Sb. o krajích
7. Zákon č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním
8. Trestní zákoník č. 40/2009 Sb.
9. Zákon č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich
10. Zákon č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích
11. Občanský zákoník č. 89/2012 Sb.
12. Zákon č. 115/2001 o podpoře sportu

Metodika, standardy:

1. Bezpečnostní standardy pro pořadatele akcí
2. Dohoda mezi českým fotbalem, ligovou asociací a PČR
3. Vyhlášky a směrnice měst a obcí
4. Národní informační bod
5. Sdělení 118/1996 o sjednání Evropské úmluvy o diváckém násilí

Vyhodnocení bezpečnostních opatření

Dle rizikovosti sportovního podniku jsou vyčleněny síly a prostředky k zajištění bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku jak na straně státních ozbrojených a jiných složek, tak na straně počtů členů pořadatelských služeb nebo najatých pracovníků soukromých bezpečnostních služeb.

Ve stejné úvaze jsou provedena technická opatření sloužící k zajištění bezpečnosti osob, majetku, veřejného pořádku a také k zamezení páchaní trestné činnosti. Vyjma těch sportovních akcí, které mají zákonnou úpravou nebo jinou metodikou upraveny, stanoveny konkrétní technické prostředky, které musejí být užity, nainstalovány.

Případné nedostatky na počtu nasazených sil nebo technických prostředků jsou sankcionovány dle stanovených ustanovení právních norem týkajících se této oblasti. Bezpečnostními opatřeními v souvislosti se sportovními podniky a souvisejícími činnostmi se zabývá široká škála právních norem, metodik, standardů, doporučení a směrnic na místo jednoho zákona se širokým vymezením. Ačkoli existuje zákon o podpoře sportu, zasloužil by rozepsání do dalších kapitol a stanovení dalších povinností, oprávnění a jiných úprav.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 METODIKA VÝZKUMNÉ ČÁSTI

Cílem práce je analýza rizik pro dané téma. Stanovení aktiv, hrozeb a výsledných rizik. Výsledky z této analýzy a následného porovnání opatření v České republice a v Polsku budou sloužit pro návrh zkvalitnění bezpečnostních opatření a zlepšení bezpečnostní situace během sportovních podniků v České republice.

3.1 Analýza rizik

Analýza rizik slouží k identifikaci důležitých aktiv a hrozeb, které na aktiva působí. Dále slouží k určení pravděpodobnosti hrozby, slabých míst, následků a vymezení rizik. Pro analýzu rizik jsem zvolil software Riskan od společnosti T-SOFT.

3.1.1 Riskan

Tento softwarový nástroj slouží k tvorbě analýzy rizik, přičemž je navrhnout dle standardů, norem, metodik a odvozen z dlouholetých zkušeností z projektů havarijního a krizového plánování, informačních systémů. Software pracuje při analýze s tzv. profily ve vztahu k analyzovanému objektu. V každém profilu jsou klasifikovány tři základní bezpečnostní prvky, mezi které patří aktiva, hrozba a zranitelnost, kdy lze ohodnotit i zranitelnost jednotlivých aktiv oproti jednotlivým hrozbám. Dalším důležitým bodem v tomto programu je zvolení aktiv a hrozeb pro daný objekt, kde podobná aktiva a hrozby mohou být dány i do jednotlivých skupin. Uvedeným aktivům, hrozbám a zranitelnostem je přidělena stupnice, která slouží k výslednému hodnocení. Hodnotit lze jak jednotlivé prvky, tak jednotlivé skupiny nebo celek. Při změnách hodnot u jednotlivých prvků dochází k přepočítávání výsledných rizik, což umožňuje simulaci dopadů navrhovaných opatření nebo dopadů při změně hrozeb. Riskan umožňuje uživateli přiřadit rizikům tři úrovně např. riziko nízké, střední a vysoké a také rozlišení výsledných rizik pomocí barevného spektra s grafickým výstupem. [23]

Základním algoritmem softwaru pro vyhodnocení rizik je:

- Identifikace aktiv a jejich ohodnocení,
- Identifikace hrozeb a jejich pravděpodobnost,
- Kvalifikace zranitelnosti aktiv jednotlivými hrozbami,
- Výpočet výsledného rizika pro každou dvojici aktivum-hrozba,

- Rozdělení výsledných rizik do tří úrovní dle daných kritérií.

Hodnoty aktiv by měly být zadány dle nákladů (finančních, nefinančních) na získání, udržení a fungování organizace, skupiny, objektu v případě ztráty nebo poškození aktiv. Hodnota hrozeb by měla být stanovena dle možnosti vzniku dané hrozby (dle statistik, zkušeností). Hodnocení zranitelnosti je dáno identifikací slabín a bezpečnostních opatření, kdy hodnota zranitelnosti udává, jak slabiny mohou být zneužity hrozbami a naopak jsou snižovány případnými opatřeními. Výsledné riziko roste se zvyšující se hodnotou aktiv, hrozeb i zranitelnosti. Snížením zranitelnosti např. pomocí opatření naopak výsledné riziko bude klesat. V případě výsledného rizika by se subjekt měl nejdříve zabývat nejvážnějšími riziky, poté středně závažnými až po ty nejnižší. [24]

Tento softwarový nástroj se skládá v prostředí Microsoft Excel z několika listů. Prvním listem je nápověda. Následujícím listem je list Data, který obsahuje a zobrazuje hodnoty aktiv, hrozeb, které jsou uvedeny i na samostatných listech. Tento list slouží také pro vyčíslení výsledného rizika, které je dáno mimo jiné hodnotami zranitelnosti (má také svůj list). Aktiva i hrozby v tomto listě jsou uvedena ve skupinách, kdy jednotlivé skupiny lze pomocí ovladatelného prvku ponechat zobrazené nebo skryté. U všech buněk, v případě zadání špatné hodnoty, program vyhodnotí a vypíše na obrazovku – zadaná hodnota je mimo rozsah. Původní řádky a tabulky jsou zbarveny šedě, po vyplnění se jejich podbarvení mění. [24]

Celkové riziko je dáno vztahem:

Výsledné riziko = hodnota aktiva * pravděpodobnost uplatnění hrozby * zranitelnost.

Podle výsledného rizika a jeho hodnoty se buňky barevně změní, viz Obrázek 8.

Červené podbarvení – výsledné riziko 61 - 90.

Žluté podbarvení – výsledné riziko 36 - 60.

Zelené podbarvení – výsledné riziko 0 – 35.

Hrozby		Pravděpodobnost									
HROZBY - CELKEM		6	jistá	72	72	72	60	48	54	48	36
1.	Živelní pohromy	6	jistá	72	72	72	60	48	54	48	36
1.1	Požár (přírodního i lidského původu)	4	vysoká	48	48	48	40	32	36	32	24
1.2	Záplavy a povodně (deště, tání sněhu)	5	velmi vysoká	60	60	60	50	40	45	40	30
1.3	Vichřice, větrné smrště, tornáda	4	vysoká	48	48	48	40	32	36	32	24

Obrázek 8 – Barevné zobrazení výsledného rizika [24]

V listě – Číselníky nalezneme číselníky hodnot aktiv, hrozeb a zranitelnosti. V tomto listě jsou oceněny jednotlivé hodnoty se slovním popisem, viz Obrázek 9. [24]

Aktiva	
0	zanedbatelná
1	malá
2	nízká
3	střední
4	vysoká
5	velmi vysoká

Hrozby	
0	žádná
1	zanedbatelná
2	nízká
3	střední
4	vysoká
5	velmi vysoká
6	jistá

Zranitelnost	
0	žádná
1	nízká
2	střední
3	vysoká

Obrázek 9 – Číselníky hodnot aktiv, hrozeb a zranitelnosti [24]

Dalšími listy v uvedeném nástroji jsou aktiva, hrozby a zranitelnost.

3.1.1.1 Aktiva

Aktiva jsou uvedena v listu Aktiva, kde jsou následně rozdělena do skupin, viz Obrázek 10. Pro každé aktivum v listě Data, skupině je zapotřebí uvést jeho hodnotu. Software automaticky vyplní textový popis výšky hodnoty (na listě Zranitelnost). Popisky a hodnoty aktiv jsou uvedeny na listu Číselníky. Jednotlivé skupiny lze pomocí ovladatelného prvku ponechat zobrazené nebo skryté. Hodnoty u jednotlivých aktiv jsou červeně podbarveny a u celé skupiny je hodnota podbarvena šedě a určuje maximální hodnotu aktiv dané skupiny. [24]

Hodnoty aktiv jsou děleny do pěti skupin:

Hodnota aktiva		Kritérium
0	zanedbatelná	Zničení, poškození, nedostupnost či nefunkčnost aktiva má jen nepatrný nebo žádný dopad . Materiální škody, ohrožení obyvatel nebo životního prostředí je nepatrné nebo žádné .
1	velmi nízká	Zničení, poškození, nedostupnost či nefunkčnost aktiva má jen velmi malý dopad . Materiální škody, ohrožení obyvatel nebo životního prostředí jsou na velmi nízké úrovni.
2	nízká	Zničení, poškození, nedostupnost či nefunkčnost aktiva má tolerovatelný dopad . Materiální škody, ohrožení obyvatel nebo životního prostředí jsou na nízké, přijatelné úrovni.
3	střední	Zničení, poškození, nedostupnost či nefunkčnost aktiva má nezanedbatelný dopad . Materiální škody, ohrožení obyvatel nebo životního prostředí jsou nezanedbatelné .
4	vysoká	Zničení, poškození, nedostupnost či nefunkčnost aktiva má zásadní dopad . Materiální škody, ohrožení obyvatel nebo životního prostředí jsou vysoké .
5	velmi vysoká	Zničení, poškození, nedostupnost či nefunkčnost aktiva má katastrofální dopad . Materiální škody, ohrožení obyvatel nebo životního prostředí jsou velmi vysoké až katastrofální .

Obrázek 10 – Hodnota aktiv [24]

3.1.1.2 Hrozby

Hrozby jsou uvedeny v listu Hrozby, kde jsou následně rozděleny do skupin, viz Obrázek 11. Pro každou hrozbu v listu Data, skupině je zapotřebí uvést jeho hodnotu pravděpodobnosti jejího naplnění, software automaticky vyplní textový popis hodnoty (na listu Zranitelnost). Popisky a hodnoty pravděpodobnosti naplnění hrozeb jsou uvedeny na listu Číselníky. Jednotlivé skupiny lze pomocí ovladatelného prvku ponechat zobrazené nebo skryté. Hodnoty u jednotlivých hrozeb jsou červeně podbarveny a u celé skupiny je hodnota podbarvena šedě a určuje maximální hodnotu hrozby dané skupiny. [24]

Hodnoty hrozeb jsou děleny do pěti skupin:

Pravděpodobnost hrozby		Kritérium
0	žádná	k uplatnění hrozby nemůže dojít
1	zanedbatelná	uplatnění hrozby je vysoce nepravděpodobné , ale nedá se vyloučit
2	nizká	uplatnění hrozby je málo pravděpodobné
3	střední	hrozba se může uplatnit , ale v průběhu několika uplynulých let se zatím neuplatnila
4	vysoká	uplatnění hrozby je pravděpodobné , resp. hrozba se již jednou uplatnila
5	velmi vysoká	uplatnění hrozby je vysoce pravděpodobné , resp. hrozba se již několikrát uplatnila
6	jistá	uplatnění hrozby je jisté , resp. hrozba se často nebo pravidelně uplatňuje , případně jde o hodnocení stavu (nedostatku), který je trvale ohrožující

Obrázek 11 – Hodnoty hrozeb [24]

3.1.1.3 Zranitelnost

Pro každou hrozbu je zapotřebí určit zranitelnost pro aktiva, viz Obrázek 12. Zadané hodnoty zranitelnosti jsou zobrazeny na listu Číselníky. Hodnoty zranitelnosti lze zadat do hlavní skupiny – zadaná hodnota se vepíše do všech řádků, anebo ji lze zadat do řádku skupiny – do uvedeného řádku se zapíše maximum z dílčích řádků. Zranitelnost ukazuje, jak slabá místa mohou být zneužity hrozbami. Ke snížení takových míst jsou užitá bezpečnostní opatření, která zranitelnost snižují a naopak, v případě růstu zranitelnosti, roste i výsledné riziko výskytu hrozby. [24]

Zranitelnost aktiva hrozbou		Kritérium
0	žádná	hrozba se nemůže vůči aktivu uplatnit
1	nizká	aktivum je chráněno velmi dobře resp. je odolné velmi dobře proti uplatnění hrozby
2	střední	aktivum je chráněno částečně resp. je mirně odolné proti uplatnění hrozby
3	vysoká	aktivum je minimálně odolné proti uplatnění hrozby, přičemž ochrana aktiva je na velmi nízké úrovni nebo zcela chybí .

Pozn.: Zranitelností je myšlena míra odolnosti aktiva proti působení hrozby, hodnocení se provádí v aktuálním stavu tj. včetně případných implementovaných protiopatření.

Obrázek 12 – Zranitelnost aktiva hrozbou [24]

Posledním listem tohoto programu jsou listy Graf a Grafy Aktiv, ve kterých jsou zobrazeny grafy s výsledným rizikem a grafy jednotlivých aktiv, které se definovaly.

3.2 Vlastní simulace analýzy rizik

Pro provedení analýzy rizik pomocí softwarového nástroje Riskan se nejdříve provede vytipování a vyplnění buněk aktiv a hrozeb, určí se zranitelnost daných aktiv. Výsledkem bude stanovení rizik, pro která bude třeba provést opatření s cílem jejich minimalizace.

3.2.1 Seznam aktiv

Stanovení objektů, subjektů jako aktiv pro danou oblast a přiřazení číselné hodnoty pro jednotlivá aktiva. Pro sportovní akce mají nejvyšší prioritu fanoušci (obyvatelstvo) a sportoviště areál. Dalšími prioritami aktiv jsou členové složek IZS, především složka Policie ČR. Dále složky městské policie a členové pořadatelské služby a soukromé bezpečnostní služby, dopravní prostředky a trasy. Složku pořadatelská služba SBS bylo zapotřebí v nástroji vytvořit. K tomuto byla využita buňka rezerva 1 ve skupině obyvatelstvo a buňka rezerva 1 ve skupině Ostatní subjekty. Jednotlivá aktiva a jejich skupiny jsou uvedena v Tabulce 1.

	Aktiva	Hodnota aktiv
1	Obyvatelstvo	5 - velmi vysoká
1.1	Kojenci, děti v předškolním věku	2 - nízká
1.2	Školní mládež, studenti	4 - vysoká
1.3	Obyvatelstvo v produktivním věku	4 - vysoká
1.4	Těhotné ženy, důchodci	2 - nízká
1.5	Hráči a rozhodčí	3 - střední
1.6	Pořadatelé	5 - velmi vysoká
5	IZS - Hasiči	3 - střední
5.1	Hasičský záchranný sbor (HZS)	3 - střední
6	IZS - Záchraná zdravotnická služba	3 - střední
6.1	Zdravotnická záchranná služba	3 - střední
7	IZS - Policie ČR	5 - velmi vysoká
7.1	Policie ČR - výkonné složky	5 - velmi vysoká
25	Dopravní prostředky - přeprava osob	3 - střední
25.1	Autobusy	2 - nízká
25.2	Osobní auta	2 - nízká
25.3	Vlaky pro osobní přepravu	3 - střední
27	Dopravní trasy	2 - nízká
27.1	Dálnice	1 - malá
27.2	Silnice	2 - nízká
32	Sportovní zařízení	4 - vysoká
32.2	Sportovní stadiony a sportoviště	4 - vysoká
32.3	Zimní stadiony	4 - vysoká
37	Ostatní subjekty	5 - velmi vysoká
37.4	SBS	5 - velmi vysoká

Tabulka 1 – Seznam aktiv a jejich hodnot [zdroj vlastní]

3.2.2 Seznam hrozeb

Vymezení hrozeb pro danou oblast a přiřazení číselné hodnoty pro jednotlivé hrozby. Pro sportovní akce má vysokou úroveň hrozba – teroristický útok, který i přes malou pravděpodobnost výskytu má velké následky. Dalšími hrozbami s vysokou úrovní jsou mimořádné události spojené s přírodními vlivy a činnostmi osoby. Velmi vysokou hodnotu mají úmyslné činnosti člověka v podobě výtržnictví, používání pyrotechniky a jiné trestné činnosti (výtržnictví a pyrotechnika byly doplněny v buňkách ve skupině – úmyslná škodlivá lidská činnost na místo rezerv). Jednotlivé hrozby a jejich skupiny jsou uvedeny v Tabulce 2.

	Hrozby	Pravděpodobnost
1.	Živelní pohromy	3 - střední
1.1	Požár (přírodního i lidského původu)	3 - střední
1.2	Záplavy a povodně (deště, tání sněhu, protržení hráze)	2 - nízká
1.3	Vichřice, větrné smrště, tornáda	2 - nízká
1.4	Blesky (a další elektrické jevy v atmosféře)	2 - nízká
1.5	Krupobití, přívalemé deště	2 - nízká
1.6	Sněhové vánice a kalamity	2 - nízká
1.7	Extrémní vedra a sucha	1 - zanedbatelná
1.13	Epidemie, pandemie	2 - nízká
1.19	Zemětřesení	1 - zanedbatelná
2.	Průmyslové a dopravní havárie	4 - vysoká
2.1	Dopravní havárie	3 - střední
2.2	Dopravní havárie s následným výbuchem	3 - střední
2.3	Dopravní havárie s následným požárem	3 - střední
2.7	Provozní havárie	3 - střední
2.8	Provozní havárie s následným výbuchem	2 - nízká
2.9	Provozní havárie s následným požárem	4 - vysoká
2.11	Provozní havárie s následným únikem toxických látek	3 - střední
3.	Technická selhání	4 - vysoká
3.1	Destrukce staveb	3 - střední
3.2	Technické poruchy/selhání	3 - střední
3.3	Mechanická poškození	4 - vysoká
4.	Organizační nedostatky	3 - střední
4.4	Nedostatek pracovní síly	3 - střední
4.5	Nedostatek kvalifikované pracovní síly	3 - střední
4.7	Nedostatečné finanční zdroje	2 - nízká
5.	Úmyslná škodlivá lidská činnost	5 - velmi vysoká
5.1	Teroristický útok	4 - vysoká
5.2	Sabotáž	1 - zanedbatelná
5.3	Velké veřejné akce, demonstrace	2 - nízká
5.5	Hromadné násilí	4 - vysoká
5.7	Vandalismus	4 - vysoká
5.8	Násilná kriminální činnost	4 - vysoká
5.9	Krádež	4 - vysoká
5.10	Výtržnictví	5 - velmi vysoká
5.11	Pyrotechnika	5 - velmi vysoká

Tabulka 2 – Seznam hrozeb [zdroj vlastní]

3.2.3 Tabulka zranitelnosti

Pro každou hrozbu je zapotřebí určit zranitelnost pro aktiva. V případě např. požáru, zemětřesení nebo teroristického útoku jsou velké škody na životech, na zdraví, na majetku. Z těchto důvodů se jedná o velmi zranitelné hrozby, při kterých jsou zapotřebí rozsáhlá opatření a činnosti příslušných složek. Hodnoty zranitelnosti jsou uvedeny v Obrázku 13 a v Obrázku 14.

RISKAN-B

Rizikový kalkulátor

Aktiva --->	Obyvatelstvo	1						
	IZS - Hasiči	5						
IZS - Záchraná zdravotnická služba	6							
IZS - Policie ČR	7							
Dopravní prostředky - přeprava osob	25							
Dopravní trasy	27							
Sportovní zařízení	32							
Ostatní subjekty	37							
Hodnoty aktiv --->	5	3	3	5	3	2	4	5
	velmi vysoká	střední	střední	velmi vysoká	střední	nízká	vysoká	velmi vysoká

Hrozby		Pravděpodobnost											
1.	Živelní pohromy	3	střední										
1.1	Požár (přírodního i lidského původu)	3	střední	3	3	2	3	3	2	3	3		
1.2	Záplavy a povodně (deště, tání, protržení hráze)	2	nízká	1	2	2	2	2	2	2	2		
1.3	Vichřice, větrné smrště, tornáda	2	nízká	2	2	2	2	2	2	2	2		
1.4	Blesky (a další elektrické jevy v atmosféře)	2	nízká	1	1	1	1	1	1	2	1		
1.5	Krupobití, přivalové deště	2	nízká	1	1	1	1	2	2	2	1		
1.6	Sněhové vánice a kalamity	2	nízká	1	1	1	1	2	2	2	1		
1.7	Extrémní vedra a sucha	1	zanedbatelná	1	1	1	1	1	1	1	1		
1.13	Epidemie, pandemie	2	nízká	2	2	2	2	0	0	0	2		
1.19	Zemětřesení	1	zanedbatelná	1	1	1	1	1	1	2	1		
2.	Průmyslové a dopravní havárie	4	vysoká										
2.1	Dopravní havárie	3	střední	3	3	3	3	3	1	1	2		
2.2	Dopravní havárie s následným výbuchem	3	střední	3	3	3	3	2	1	1	2		
2.3	Dopravní havárie s následným požárem	3	střední	3	3	3	3	2	1	1	2		
2.7	Provozní havárie	3	střední	2	2	2	2	2	1	3	2		
2.8	Provozní havárie s následným výbuchem	2	nízká	3	3	3	3	2	1	3	3		
2.9	Provozní havárie s následným požárem	4	vysoká	3	3	3	3	2	1	3	3		
2.11	Provozní havárie s následným únikem toxických l.	3	střední	2	2	2	2	1	1	3	2		

Obrázek 13 – Zranitelnost aktiva hrozbou část 1 [zdroj vlastní]

		Aktiva --->								
		Obyvatelstvo	IZS - Hasiči	IZS - Záchraná zdravotnická služba	IZS - Policie ČR	Dopravní prostředky - přeprava osob	Dopravní trasy	Sportovní zařízení	Ostatní subjekty	
		1	5	6	7	25	27	32	37	
		Hodnoty aktiv -->								
		5	3	3	5	3	2	4	5	
		velmi vysoká	střední	střední	velmi vysoká	střední	nízká	vysoká	velmi vysoká	
Hrozby	Pravděpodobnost									
3. Technická selhání	4	vysoká								
3.1 Destrukce staveb	3	střední	3	3	3	3	2	2	3	3
3.2 Technické poruchy/selhání	3	střední	2	2	2	2	2	2	3	2
3.3 Mechanická poškození	4	vysoká	2	2	2	2	2	2	3	2
4. Organizační nedostatky	3	střední								
4.4 Nedostatek pracovní síly	3	střední	2	2	2	2	1	1	2	2
4.5 Nedostatek kvalifikované pracovní síly	3	střední	2	2	2	2	1	1	2	2
4.7 Nedostatečné finanční zdroje	2	nízká	2	2	2	2	1	1	2	2
5. Úmyslná škodlivá lidská činnost	5	velmi vysoká								
5.1 Teroristický útok	4	vysoká	3	3	3	3	3	2	3	3
5.2 Sabotáž	1	zanedbatelná	3	3	3	3	3	2	3	3
5.3 Velké veřejné akce, demonstrace	2	nízká	2	1	2	3	1	1	1	2
5.5 Hromadné násilí	4	vysoká	3	1	2	3	2	0	2	3
5.7 Vandalismus	4	vysoká	2	1	1	2	2	1	2	2
5.8 Násilná kriminální činnost	4	vysoká	3	1	1	2	2	1	2	3
5.9 Krádež	4	vysoká	2	1	1	2	2	1	2	2
5.10 Výtržnictví	5	velmi vysoká	3	1	1	3	2	0	2	3
5.11 Pyrotechnika	5	velmi vysoká	2	2	1	2	2	1	2	2

Obrázek 14 - Zranitelnost aktiva hrozbou část 2 [zdroj vlastní]

3.2.4 Výsledná rizika

Ve výsledné tabulce a grafu jsou vidět přidělené hodnoty jednotlivým rizikům, viz Obrázek 15, 16, 17. Červeně jsou znázorněny nejrizikovější případy, kdy úroveň rizika je nejvyšší, způsobí největší škody zvoleným aktivům. Mezi taková rizika patří živelné pohromy – požár, zemětřesení. Tyto hrozby budou ohrožovat účastníky sportovních akcí, areál i složky konající svoji činnost na sportovních podnicích. Z průmyslových havárií do této skupiny patří provozní havárie s požárem, výbuchem a únikem toxických látek. Jejich účinky mají opět dopad na výše zmíněná aktiva. Dále technická selhání a v poslední řadě úmyslná škodlivá lidská činnost v podobě teroristických útoků a sabotáží, kdy tato rizika vymezují velké škody na životech, zdraví a majetku. Žlutě jsou uvedena střední rizika. Mezi tato rizika lze zařadit ostatní úmyslné škodlivé lidské činnosti v podobě vandalismu, výtržnictví a jiné trestné činnosti. Tato rizika především ohrožují aktivum obyvatelstvo a zařízení sportovních akcí. Dalšími takovými riziky jsou živelné pohromy. Světle zeleně jsou rizika s nejnižší hodnotou. U těchto rizik je následná škoda minimální a ohrožení aktiva nejnižší. Mezi tato rizika patří z uvedených výsledků analýzy živelné pohromy typu blesků, krupobití a sněhových vánic. Z úmyslných činností člověka to je riziko např. krádeže.

RISKAN
-B
Rizikový kal-
kulátor

		Aktiva --- v																									
		Obyvatelstvo																									
		1	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	5	5.1	6	6.1	7	7.1	25	25.1	25.2	25.3	27	27.1	27.2	32	32.2	32.3	37	37.4	
		Kojenci, děti v předškolním věku																									
		Skolní mládež, studenti																									
		Obyvatelstvo v produktivním věku																									
		Těhotné ženy, důchodci																									
		Hráči a rozhodčí																									
		Pořadatelé																									
		IZS - Hasiči																									
		Hasičský záchranný sbor (HZS)																									
		IZS - Záchranná zdravotnická služba																									
		Zdravotnická záchranná služba																									
		IZS - Policie ČR																									
		Policie ČR - výkonné složky																									
		Dopravní prostředky - přeprava osob																									
		Autobusy																									
		Osobní auta																									
		Vlaky pro osobní dopravu																									
		Dopravní trasy																									
		Dálnice																									
		Silnice																									
		Sportovní zařízení																									
		Sportovní stadiony a sportoviště																									
		Zimní stadiony																									
		Ostiatní subjekty																									
		SBS																									
Hodnoty aktiv -->		5	2	4	4	2	3	5	5	3	5	3	5	5	5	2	2	3	5	1	2	5	4	4	5	5	
		velmi vysoká																									
		nízká																									
		vysoká																									
		vysoká																									
		nízká																									
		střední																									
		velmi vysoká																									
		velmi vysoká																									
		střední																									
		velmi vysoká																									
		střední																									
		velmi vysoká																									
		střední																									
		nízká																									
		nízká																									
		střední																									
		velmi vysoká																									
		malá																									
		nízká																									
		velmi vysoká																									
		vysoká																									
		vysoká																									
		velmi vysoká																									
		velmi vysoká																									
Pravděpodobnost		5	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Hrozby		5	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
1. Živelní pohromy		4 5	1 8	3 6	3 6	1 8	2 7	4 5	2 7	2 7	1 8	1 8	4 5	4 5	2 7	1 8	1 8	2 7	1 2	6	1 2	3 6	3 6	3 6	4 5	4 5	
1.1	Požár (přírodního i lidského původu)	4 5	1 8	3 6	3 6	1 8	2 7	4 5	2 7	2 7	1 8	1 8	4 5	4 5	2 7	1 8	1 8	2 7	1 2	6	1 2	3 6	3 6	3 6	4 5	4 5	
1.2	Záplavy a povodně (deště, tání sněhu, protržení hráze)	1 0	4 8	8 6	8 6	4 8	6 2	1 0	1 2	1 2	1 2	1 2	2 0	2 0	1 2	8 8	8 8	1 2	8 4	4 8	1 6	1 6	1 6	2 0	2 0		
1.3	Vichřice, větrné smrště, tornáda	2 0	8 8	1 6	1 6	8 6	1 2	2 0	1 2	1 2	1 2	1 2	2 0	2 0	1 2	8 8	8 8	1 2	8 4	4 8	1 6	1 6	1 6	2 0	2 0		
1.4	Blesky (a další elektrické jevy v atmosféře)	1 0	4 8	8 6	8 6	4 8	6 2	1 0	6 2	6 2	6 2	6 2	6 2	1 0	1 0	6 4	4 8	6 2	4 8	4 2	4 8	1 6	1 6	1 6	1 0	1 0	
1.5	Krupobití, přivalové deště	1 0	4 8	8 6	8 6	4 8	6 2	1 0	6 2	6 2	6 2	6 2	6 2	1 0	1 0	1 2	8 8	1 2	8 4	4 8	1 6	1 6	1 6	1 0	1 0		
1.6	Sněhové vánice a kalamity	1 0	4 8	8 6	8 6	4 8	6 2	1 0	6 2	6 2	6 2	6 2	6 2	1 0	1 0	1 2	8 8	1 2	8 4	4 8	1 6	1 6	1 6	1 0	1 0		
1.7	Extrémní vedra a sucha	5	2	4	4	2	3	5	3	3	3	3	3	5	5	3	2	2	3	2	1	2	4	4	4	5	5
1.13	Epidemie, pandemie	2 0	8 8	1 6	1 6	8 6	1 2	2 0	1 2	1 2	1 2	1 2	2 0	2 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	2 0	2 0	
1.19	Zemětřesení	5	2	4	4	2	3	5	3	3	3	3	3	5	5	3	2	2	3	2	1	2	8	8	8	5	5

Obrázek 15 – Hodnoty výsledných rizik část 1 [zdroj vlastní]

RISKAN
-B
Rizikový kal-
kulátor

		Aktiva --- v										Hodnoty aktiv -->																									
		1	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	5	5.1	6	6.1	7	7.1	25	25.1	25.2	25.3	27	27.1	27.2	32	32.2	32.3	37	37.4											
		veľmi vysoká	nizká	vysoká	vysoká	nizká	střední	veľmi vysoká	veľmi vysoká	střední	veľmi vysoká	střední	veľmi vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká	nizká	nizká	střední	veľmi vysoká	mala	nizká	veľmi vysoká	vysoká	vysoká	veľmi vysoká	veľmi vysoká											
Hrozby		Pravdě- podob- nost																																			
2.	Průmyslové a dopravní havárie	5	veľmi vy-	6	2	4	4	2	3	6	3	3	3	3	6	6	2	1	8	1	8	2	8	4	8	8											
2.1	Dopravní havárie	3	střed- ní	4	1	3	3	1	2	4	2	2	2	2	4	4	2	1	1	8	8	2	6	3	6	1	2	1	1	2	2	1	3	3	0	0	
2.2	Dopravní havárie s následným výbuchem	3	střed- ní	4	1	3	3	1	2	4	2	2	2	2	4	4	1	1	1	8	2	2	8	6	3	6	1	2	1	1	2	2	1	3	3	0	0
2.3	Dopravní havárie s následným požárem	3	střed- ní	4	1	3	3	1	2	4	2	2	2	2	4	4	1	1	1	8	2	2	8	6	3	6	1	2	1	1	2	2	1	3	3	0	0
2.7	Provozní havárie	3	střed- ní	3	1	2	2	1	1	3	1	1	1	1	3	3	1	1	1	8	2	2	8	6	3	6	3	6	3	3	3	3	3	3	3	0	0
2.8	Provozní havárie s následným výbuchem	2	nizká	3	1	2	2	1	1	3	1	1	1	1	3	3	1	1	1	8	2	2	8	4	2	4	2	2	2	2	2	3	3	0	0		
2.9	Provozní havárie s následným požárem	4	vy- soká	6	2	4	4	2	3	6	3	3	3	3	6	6	2	1	1	8	6	6	4	8	4	8	4	4	4	4	6	6	0	0			
2.11	Provozní havárie s následným únikem toxických látek	3	střed- ní	3	1	2	2	1	1	3	1	1	1	1	3	3	9	6	6	9	6	3	6	6	3	6	3	3	3	3	3	3	3	0	0		
3.	Technická se- lání	5	veľmi vy-	4	1	3	3	1	2	4	2	2	2	2	4	4	2	1	1	8	6	4	8	1	6	1	6	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
3.1	Destrukce staveb	3	střed- ní	3	1	3	3	1	2	3	1	1	1	1	3	3	1	1	1	8	2	2	8	6	6	1	6	3	3	3	4	4	5	5	5	5	
3.2	Technické poru- chy/selání	3	střed- ní	4	1	2	2	1	1	4	2	2	2	2	4	4	1	1	1	8	2	2	8	2	6	1	2	3	3	3	3	3	3	3	0	0	
3.3	Mechanická poškození	4	vy- soká	4	1	3	3	1	2	4	2	2	2	2	4	4	2	1	1	8	6	6	4	6	8	1	6	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Obrázek 16 - Hodnoty výsledných rizik část 2 [zdroj vlastní]

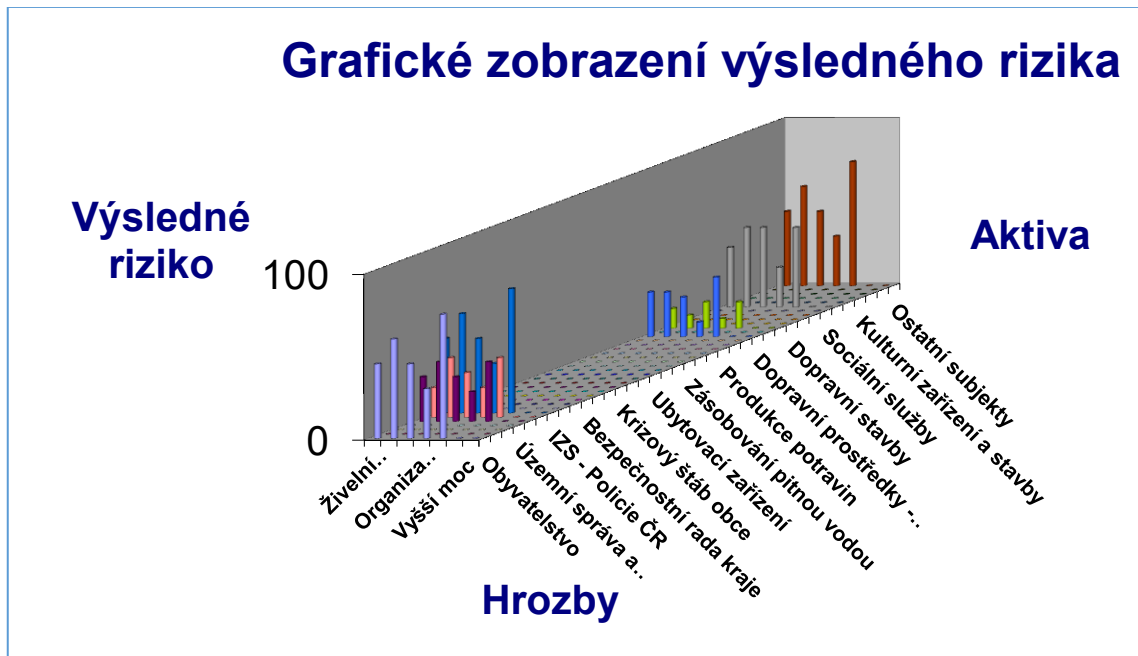
**RISKA
N-B
Rizikový
kalkulátor**

		Aktiva -->																												
		Hodnoty aktiv -->																												
		Pravděpodobnost																												
Hrozby		Pravděpodobnost																												
		1	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	5	5.1	6	6.1	7	7.1	25	25.1	25.2	25.3	27	27.1	27.2	32	32.2	32.3	37	37.4				
		5	2	4	4	2	3	5	5	3	5	3	5	5	5	2	2	3	5	1	2	5	4	4	5	5				
		velmi vysoká	nizká	vysoká	vysoká	nizká	střední	velmi vysoká	velmi vysoká	střední	velmi vysoká	střední	velmi vysoká	velmi vysoká	velmi vysoká	nizká	nizká	střední	velmi vysoká	malá	nizká	velmi vysoká	vysoká	vysoká	velmi vysoká	velmi vysoká				
		3	1	2	2	1	1	3	1	1	1	1	3	3	9	6	6	9	6	3	6	2	2	2	3	3				
4.	Organizační nedostatky	5	velmi vysoko	3	1	2	2	1	1	3	1	1	1	1	3	3	9	6	6	9	6	3	6	2	2	2	3	3		
4.	Nedostatek pracovní síly	3	střední	3	1	2	2	1	1	3	1	1	1	1	3	3	9	6	6	9	6	3	6	2	2	2	3	3		
4.	Nedostatek kvalifikované pracovní síly	3	střední	3	1	2	2	1	1	3	1	1	1	1	3	3	9	6	6	9	6	3	6	2	2	2	3	3		
4.	Nedostatečné finanční zdroje	2	nizká	2	0	8	1	1	6	8	1	2	0	2	1	1	2	2	6	4	4	6	4	2	4	1	1	2	0	0
5.	Úmyslná škodlivá lidská	5	velmi vysoko	7	3	6	6	3	4	7	3	3	3	3	7	7	3	2	2	3	1	8	1	4	4	4	7	7		
5.	Teroristický útok	4	vysoká	6	2	4	4	2	3	6	3	3	3	3	6	6	3	2	2	3	1	8	1	4	4	4	6	6		
5.	Sabotáž	1	zanedbatelná	1	5	6	1	1	6	9	1	9	9	9	1	1	9	6	6	9	4	2	4	1	1	1	1	1		
5.	Velké veřejné akce, demonstrace	2	nizká	2	0	8	1	1	6	8	1	2	0	6	6	1	2	2	6	4	4	6	4	2	4	8	8	2	0	0
5.	Hromadné násilí	4	vysoká	6	2	4	4	2	3	6	1	1	2	2	6	6	2	1	1	2	0	0	3	3	3	6	6			
5.	Vandalismus	4	vysoká	4	1	3	3	1	2	4	1	1	1	1	4	4	2	1	1	2	8	4	8	3	3	3	4	4		
5.	Násilná kriminální činnost	4	vysoká	6	2	4	4	2	3	6	1	1	1	1	4	4	2	1	1	2	8	4	8	3	3	3	6	6		
5.	Krádež	4	vysoká	4	1	3	3	1	2	4	1	1	1	1	4	4	2	1	1	2	8	4	8	3	3	3	4	4		
5.	Rezerva 1	5	velmi vysoko	7	3	6	6	3	4	7	1	1	1	1	7	7	3	2	2	3	0	0	4	4	4	7	7			
5.	Rezerva 2	5	velmi vysoko	5	2	4	4	2	3	5	3	3	1	1	5	5	3	2	2	3	1	5	1	4	4	4	5	5		

Obrazek 17 - Hodnoty výsledných rizik část 3 [zdroj vlastní]

Celkové výsledné riziko v grafickém zobrazení pro daná aktiva viz Obrázek 15.

Obrázek 18 – Grafické zobrazení výsledného rizika [zdroj vlastní]

Jednotlivá aktiva a hrozby působící na ně jsou uvedena v Příloze I.

Vyhodnocení analýzy rizik:

V souvislosti s probíhajícími sportovními podniky lze vyjádřit velké množství aktiv (objektů, subjektů), která mohou být a jsou ohrožena riziky od živelných pohrom, přes průmyslové havárie až po úmyslnou škodlivou lidskou činnost. Každé aktivum vykazuje jinou zranitelnost a obdobně to je i s hrozbami, kdy každá má různou pravděpodobnost výskytu.

K dosažení minimalizace rizik a jejich následků je zapotřebí stanovit velkou oblast opatření. Provedením analýzy rizik jsme si dané objekty a hrozby, které se vztahují k dané problematice, vymezili a zjistili jejich zranitelnost a působení. Zúžili jsme si výběr na ty nejrizikovější a na ty, které nám způsobí největší škody. Na ně je potřeba se zaměřit a vytvořit taková nutná opatření, která budou mít za výsledek minimalizaci rizik, jejich působení a snížení následků na nejnižší možnou míru.

4 AKTUÁLNÍ STAV A KOMPARACE BEZPEČNOSTNÍCH OPATŘENÍ ČESKÉ REPUBLIKY A POLSKA PŘI SPORTOVNÍCH PODNICÍCH

Cílem této kapitoly je zjištění stavu bezpečnostních opatření v České republice a Polsku při sportovních podnicích, jejich porovnání a z výstupu komparace vyvodit možné návrhy a vylepšení dosavadních opatření v oblasti bezpečnostních opatření. V souvislosti s opatřeními se bude porovnávat typologie diváků obou zemí, jejich nejčastěji se vyskytující protiprávní jednání a možné sankce za jejich spáchání, právní úprava obou zemí, kterými se řídí jednotlivé složky podílející se na jejich zabezpečení spojené s jejich úkoly, povinnostmi, oprávněními a vymezení technických prvků, zabezpečující objekty sportovních akcí.

4.1 Porovnání diváků

Sportovní akce (v podobě nejznámějších kolektivních sportů fotbalu a hokeje) v obou zemích navštěvuje celá řada diváků a cílem této podkapitoly je zaměřit se na návštěvnost sportovních akcí. Zejména na tu část těch nejradikálnějších diváků, kteří se na sportovních utkáních dopouštějí protiprávních jednání. S návštěvností těchto osob především souvisí návrhy opatření k zamezení nebo minimalizaci negativního chování uvedených skupin diváků jak v České republice nebo Polsku.

4.1.1 Polsko

V Polské republice se nachází největší množství skupin hooligans. Jsou rozprostřeny od nejnižších soutěží ve fotbale až po ty nejvyšší. Obecně jsou součástí snad všech klubů. Patří k těm nejbrutálnějším, nejagresivnějším, nejlépe vycvičeným a organizovaným. V dnešní době patří mezi elitu hooligans ve světě i přesto, že jejich historie je velice krátká (datuje se od 80. let 20. století).

Od 80. let byla první hooligans ekipou skupina okolo klubu Lechia Gdaňsk. Tato skupina kromě chuligánství na fotbalech vystupovala a projevovala se vůči vládnoucí komunistické straně a jejich režimu. Díky tvrdému vystupování vůči komunistickému režimu, byli vnímáni ostatními obyvateli Polska jako zachránci a ne jako hooligans. Dokonce dostali podporu od opozice a díky tomu si upevnili pevnou pozici v Polské republice. Pádem komunismu ještě vzrostla už tak početná skupina hooligans a v devadesátých letech tedy zažilo

chuligánství největší rozkvět. Opatření vůči nim v této době byla velmi složitá z důvodu špatných technických podmínek na stadionech, např. chyběly oddělené části na stadionech. Dalším problémem bylo velké množství hooligans na všech úrovních, kdy se nedařilo silami a prostředky pokrýt veškeré skupiny a tak docházelo k častému napadání skupin mezi sebou. Se zvyšujícími se opatřeními, hooligans své střety mezi sebou zaměřili na chvíle v době přepravy, tj. útočili na autobusy, auta přepravující nepřátelskou skupinu. Dokonce byly i zaznamenány případy, kdy v průběhu cesty vlakem nepřátelských fanoušků, byl do tohoto vlaku nastrčen cestující, který v předem domluveném místě zatáhl za ruční brzdu vlaku. Na tomto místě byli následně napadáni cestující jinou ekipou hooligans. Po těchto zkušenostech ozbrojené sbory fanoušky doprovázeli až do jejich měst a obcí. Z těchto důvodů hooligans nyní organizují střety především mimo stadiony, kdy se předem domluví na místě střetu – lesy, louky, odlehlá místa. Tento způsob střetu se od minulosti také značně vyvinul, zejména díky několika úmrtím mezi hooligans. Oproti dřívějšímu mají střety pravidla v podobě již zmíněného místa střetu, počtu účastníků, neuzívání zbraní, jakmile někdo leží na zemi, tak je ze hry a další podmínky.

Vymezení podmínek střetů má na svědomí snad největší skupina hooligans z Lech Poznaň, která svolala do jejich hospody sjezd hlavních zástupců hooligans. Ze 70 představitelů ekip podepsalo 68, že se nebudou při střetech užívat žádné zbraně a další podmínky. Dva, kteří nepodepsali, byli zástupci hooligans z Wisly Krakov a Cracovie Krakov. Těmto hooligans je připisováno několik zabití konkurenčních fanoušků, dokonce vůdce jedné ekipy zavraždili před jeho bytem.

I přes tuto vzájemnou nesnášenlivost mají některé ekipy mezi sebou družbu, tj. se navzájem podporují, účastní se společně domluvených střetů. Mezi nejznámější družby patří tzv. „Velká triáda“, do které patří Lech Poznaň, Arka Gdynia a Cracovia Krakov. Protistranou je druhá družba tzv. Opozice - Wisla Krakov, Lechia Gdaňsk a Slask Wroclaw. Kromě družeb mezi místními ekipami, jsou uzavírány i mezinárodní družby s různými skupinami hooligans napříč Evropou.

Největšími rivaly v Polsku jsou Lech Poznaň a Legia Varšava, kdy střety těchto skupin jsou velmi brutální. Nejbrutálnější střety, bez pravidel, většinou se zbraněmi (nože, sekery, mačety) jsou připisovány dvěma epikám z jednoho města. Střet těchto družin je nazýván „Svatou válkou“ a je spojován z více jak desítkou mrtvých fanoušků. Jedná se o hooligans Wisly Krakov a Cracovií.

Polští hooligans nebo fanoušci také oproti jiným vyčnívají tím, že při zápasech reprezentace neumějí fandit společně. Svoji klubovou příslušnost si berou i na tyto zápasy a tak mezi nimi dochází ke střetům v jednom sektoru. Místo podpory polského týmu si tak na tribuně vyřizují účty z klubové úrovně. Jejich dalším zápisem v dějinách fandění je beze sporu akt, kdy musel majitel klubu ustoupit na úkor fanouškům a změnit tak vedení klubu dle požadavku hooligans.

V dnešní době je pokrok hooligans viděn v podobě toho, že místo vysedávání v hospodách a navštěvování zápasů, bitek pod vlivem alkoholu, místo toho navštěvují posilovny, bojové sporty, společné tréninky a cvičí se tak na střety s druhými. Dokonce ekipy mezi sebou vedou statistiky výher a proher a na konci sezóny vyhlašují vítěze. V řadách hooligans jsou oproti dřívějšku zástupci vyhazovačů, zástupci security, ozbrojených složek i manažeři velkých firem. Dokonce se v roce 2017 pořádal první turnaj bojových sportů, kdy kromě týmů MMA jak bývá zvykem, se tohoto turnaje účastnily týmy z řad ekip hooligans. Překvapením bylo, že první tři místa obsadili bojovníci z řad hooligans. Dalšími sportovními akcemi těchto skupin je pořádání fotbalových turnajů mezi sebou i s mezinárodní účastí.

V Polsku se na fotbalová utkání dostávají spíše pouze dva typy fanoušků, jedním jsou již zmínění hooligans a druhými jsou ultras, kteří oproti hooligans podporují kluby, používají choreografii, fandí a vymýšlejí způsoby, jak nejlépe podpořit svůj tým. Obě skupiny fanoušků se od sebe odlišují oblečením a jeho prvky. Hooligans nosí bundy, kukly, mikiny, trička, čepice, kšiltovky, ledvinky se symboly své hooligans ekipy s nápisy proti policii, soupeřům s rasistickým kontextem. Členové ultras nosí obdobné oblečení ale s prvky klubu, který podporují. Těmto skupinám trvalo dlouho, než se začaly navzájem respektovat a než hooligans přestali napadat ultras a nevšímat si jich. V dnešní době je stále vidět, že účastníci obou skupin se nacházejí na jiných místech v kotli. Ostatní typy fanoušků sportovní utkání moc nenavštěvují, z důvodu stálých výtržností hooligans na stadionech a možnosti rizika ohrožení života a zdraví své osoby.

Největším znepokojivým zjištěním je, že hooligans v Polské republice jsou organizované skupiny páčající trestnou činnost v podobě prodeje drog, zbraní a jinými zakázanými prostředky. Jejich struktura je podobná „italské mafii“, kdy na vrcholné pozici je boss, který má pod sebou několik vrcholných zástupců a zbytek tvoří pěšáci (hooligans). Tito pěšáci se chtějí dostat v hierarchii až na samý vrchol pomocí brutálních činů (s použitím zbraní). V případě návštěvy těchto vrcholných osob na sportovních utkáních, jsou místa pro tyto osoby předem určená a nikdo se neopovází tyto místa zabrat.

Nejznámější ekipy polských chuligánů:

Legia Varšava

Tento klub je dlouhodobě podporován skupinami po celém Polsku a nejvíce samozřejmě fanoušky ve Varšavě a jeho okolí. Na domácí zápasy chodí okolo 20000 fanoušků a hlavní kotel s těmi nejradikálnějšími a nejzuřivějšími fanoušky čítá okolo 8000 osob. Tento tým patří počtem fanoušků k těm nejlepším. Výjezdy na venkovní zápasy si nenechá ujít několik tisíc fanoušků. Hlavní epika zajišťující veškeré akce i dobročinné projekty je Stowarzyszenie Kibiców Legii Warszawa (zkráceně SKLW). Družby má s Pogońem Szczecin a Zagłębie Sosnowiec a Olimpie Elbląg v Polsku. Mezi zahraniční družby patří Itálii s Juventusem Turín a v Holandsku s ADO Den Haag. Největším rivalem jsou příznivci konkurenční Varšavské Polonie. Chuligánské ekipy tvoří hlavně tradiční East Front '03, Squadron, Soldiers '04, Nieznani Sprawcy či Cyberf@ni. [25]

Lech Poznaň

Fans tohoto týmu vévodí tabulkám návštěvnosti. Do kotle stadionu chodí 10000 osob, jinak na celý stadion chodí okolo 23000 lidí, kteří fandí celý fotbalový zápas. Kapacita je ovšem okolo 40000 lidí a v několika případech byla překonána. WIARA LECHA je sdružení ultras a hooligans, které podporuje Lech jak na domácích, tak i venkovních zápasech. Hooligans z Lechu jsou špičkou v Polsku, pomyslně vyhrávají všechny bitky, jsou považováni za nejbrutálnější, ale zároveň dodržují předem dohodnuté podmínky a nepoužívají zbraně. [26]

4.1.2 Česko

V Československé republice se chuligánství objevilo okolo 80. let, ale nebylo tak sledováno tiskem, režimem ani bezpečnostními složkami. Z počátku hooligans pouze užívali vulgaritu vůči soupeři, hře, rozhodčím. Potyčky mezi skupinami nebyly příliš časté, už vůbec nebyla užitá agrese či jiné násilnosti. Postupem času se ovšem začala agrese objevovat. Takovým milníkem v Československé republice byl v roce 1985 návrat spartánských fanoušků ze zápasu s Bánskou Bystricí. Fanoušci způsobili velké škody na majetku demolicí vlaku a také újmu na zdraví průvodčí, kterou málem vyhodili z vlaku (bylo zfilmováno a stalo se pro další chuligány inspirací). Od této doby se dostali do podvědomí bezpečnost-

ních sborů a zvýšil se i počet hooligans v jednotlivých skupinách, kteří začali více cestovat na zápasy. V devadesátých letech jádro hooligans tvořili především sympatizanti skinheads a s tím souvisel nárůst rasistických hesel ve fandění a začalo se mluvit především o hooligans Sparty a Slavie Prahy, Brna a Baníku Ostravy. Kromě celků nejvyšší soutěže se vyskytlo pár ekip hooligans i v nižší soutěži. Počty v ekipách byly od jednotek po desítky. Během dalších let se skupinky hooligans objevily i u týmů Sigmey Olomouc a Bohemians 1905. S nárůstem chuligánství se zvyšovala bezpečností opatření, která zamezila napadání fanoušků mezi sebou na stadionech.

V dnešní době se hooligans na stadionech vyhýbají potyčkám s hostujícími fanoušky, spíše napadají členy bezpečnostních agentur a pořadatele. Po cestě na zápasy užívají pyrotechniku, napadají bezpečnostní sbory. Potyčky s jinými hooligans si domlouvají na předem domluvených místech – odlehlých polí, luk, lesů nebo navštěvují jiné sportovní akce, které nejsou tak hlídané. Dokonce, aby se vyhnuli trestnímu postihu, tak si pronajímají tělocvičny a prostory, kde se domluvené bitky odehrají. Při tzv. zápase mezi sebou mají domluvená pravidla, která se všechny družiny snaží dodržovat, vyjma případů, kdy jsou někteří posílení o družiny z jiných států. Mezi největší rivaly s počtem nejvíce zastoupených hooligans patří hooligans Baníku, Sparty a Slavie a Opavy. Ostatní ekipy se také účastní střetů, ale pouze symbolicky a v malých počtech. Největšími rivaly jsou Baník s Opavou a Sparta se Slávií.

České hooligans skupiny mají družby pouze v malém měřítku. Baník Ostrava má družbu s Polským GKS Katowice a patří tak mezi elitu v Čechách. Druhou družbou je provázání skupiny Opava s Polským Slaskem Wroclaw. Třetí významnou družbu tvoří skupina Slavie Prahy s Polským Górnikiem Walbrzych. Chuligánka Brno má družbu se Slovanem Bratislava.

Dnešní hooligans se plně věnují trénování v posilovnách, chodí na tréninky bojových sportů, zlepšují si fyzičku, kterou mohou prodat v zápase s jinými hooligans. Součástí těchto skupin jsou jedinci od chudých vrstev až po ty z bohatých poměrů, stále mezi nimi najdeme podporovatele ultrapravicových i levicových skupin. Největších výtržností se dopouštějí hooligans z jiných zemí, kteří přijedou podpořit své družební kamarády do Čech. Na druhou stranu hooligans Sparty Praha každoročně pořádají fotbalový turnaj v malé kopané, kdy výtěžek z celé akce putuje na dobročinné účely.

V Česku se sportovních akcí účastní všechny čtyři skupiny fanoušků, od diváka až po hooligans. Nejvyšší zastoupení má skupina fanoušků a ultras, kteří tvoří atmosféru na sportovních akcích. Hooligans na některé zápasy ani nechodí, spíše pouze na ty, které pro ně mají nějakou hodnotu (zápas s věčným rivalem).

Nejznámější ekipy českých hooligans:

SK Slavia Praha

Tento tým dlouhodobě podporuje v kotli v rozmezí 500 – 1200 ultras a hooligans. Při derby se Spartou je tato skupina ještě početnější. Při výjezdu na venkovní zápasy jsou již počty slabší a pohybují se kolem 200 až 300 osob. Počet hooligans neboli tvrdého jádra se pohybuje okolo 100-150. Hooligans ekipy tvoří hlavně tradiční skupiny Youngsters, Red white supporters, Brigade 97 a nová skupina Rascals (mladí Slávisti). Ultras skupin je méně a hlavní je Ultras Slavia a mladí Gang Of Slavia Ultras. [27]

AC Sparta Praha

Tento tým podporuje i přes časté stávky vůči vedení klubu okolo 200 – 500 osob. Při derby se Slávií jsou počty daleko vyšší. Při výjezdu na venkovní zápasy jsou již počty slabší a pohybují se kolem 200 až 300 osob. Počet hooligans neboli tvrdého jádra se pohybuje okolo 100-150. Hooligans ekipy tvoří hlavně tradiční skupiny Rafani, Falanga, Prague boys, City boys. Všichni dohromady vystupují jako Sparta Hooligans. [27]

Baník Ostrava

Tento tým dlouhodobě podporuje v kotli v rozmezí 600 – 1200 ultras a hooligans. Při výjezdu na venkovní zápasy patří mezi nejaktivnější skupiny, kdy se počty někdy pohybují i okolo 500 osob. Počet hooligans neboli tvrdého jádra se pohybuje okolo 200, nejpočetnější ekipa. Hooligans ekipy tvoří hlavně tradiční "Apple Commando", i menší spolky (Silesian Hunters, Ultramaniacs, Barabi). Všichni dohromady vystupují jako Apple Commando. [27]

Brno

Tým podporuje v kotli do 1000 ultras a hooligans dle konkrétního soupeře. Na starý stadion Boby Brno byly tyto počty mnohem vyšší. Při výjezdu na venkovní zápasy patří Brno již mezi méně navštěvované, kdy se počty pohybují do 150 osob. Počet hooligans neboli tvrdého jádra se pohybuje okolo 100. Hooligans a ultras skupiny v Brně jsou tyto: Johnny Kentus gang (jkg), Torcida, Kohoutky gang, Division s, Orthodox (ofb) a Ultras Brno. [27]

Opava

Tento tým dlouhodobě podporuje v kotli v rozmezí 200 – 400 ultras a hooligans. Při výjezdu na venkovní zápasy se počty pohybují od několika desítek do 100 osob. Někdy jsou počty vyšší, dle účastí polské strany. Počet hooligans neboli tvrdého jádra se pohybuje do 80 osob. Hooligans a ultras skupiny v Opavě jsou tyto: Opavští chalupáři, další je Santa fe a dalších malých skupinek jako fans Krnova. [27]

4.2 Porovnání zákonných prvků

Při sportovních akcích, zejména těch spojených s týmovými sporty jako je fotbal a hokej, dochází k řadě excesů ze strany fanoušků. Dopouštějí se páchaní trestných činů a přestupků, které jsou v obou zemích vymezeny v zákonech. Za každý takový skutek dané zákony upravují sankce a jiná opatření, kterými je fanoušek za své jednání potrestán. Kromě deliktů fanoušků také zákony vymezují nedodržení pravidel a povinností pořadatelů a organizátorů sportovních akcí, kterým zákony za jejich nesplnění vymezují také sankce. V následujících podkapitolách jsou uvedeny nejčastěji se vyskytující trestné činy, přestupky při sportovních akcích v České republice a Polsku a důsledky za jejich spáchání nebo nedodržení stanovených povinností.

4.2.1 Česká republika

Nejčastějšími trestnými činy spáchanými osobami při sportovních akcích a uloženými tresty za ně dle trestního zákoníku č. 40/2009 Sb.:

§145 Těžké ublížení na zdraví

Pokud pachatel způsobí někomu jinému úmyslně těžkou újmu na zdraví, bude potrestán – odnětím svobody **na tři až deset let**. Zdali uvedený čin spáchá vůči dvěma a více osobám, kvůli rase, národnosti, etnické skupině, vyznání nebo bez něj nebo takový čin spáchal opakovaně, bude potrestán odnětím svobody - **na pět až dvanáct let**. [28]

§146 Ublížení na zdraví

Pokud pachatel úmyslně ublíží někomu jinému na zdraví, bude potrestán- odnětím svobody - **na šest měsíců až tři léta**. Zdali uvedený čin spáchá kvůli rase, národnosti, etnické skupině, vyznání nebo bez něj nebo takový čin spáchal opakovaně, bude potrestán - odnětím svobody - **na jeden až pět let**. Zdali uvedeným činem spáchá osobě těžkou újmu na zdraví, bude potrestán - odnětím svobody - **na dvě až osm let**. [28]

§158 Rvačka

Kdo se účastní rvačky a úmyslně ohrozí život nebo zdraví jiného, bude potrestán odnětím svobody - **až na jeden rok**. Způsobí-li uvedeným činem osobě těžkou újmu na zdraví, bude potrestán odnětím svobody - **na šest měsíců až pět let nebo peněžitý trest**. [28]

§173 Loupež

Pokud pachatel pomocí násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí má za cíl se zmocnit cizí věci, bude potrestán odnětím svobody – **na dvě až deset let**. Způsobí-li pachatel jednáním těžkou újmu na zdraví nebo značnou škodu (částka dosahující nejméně 500 000,- Kč) nebo k umožnění, financování, vyhrožování teroristickým činem, bude potrestán odnětím svobody – **na pět až dvanáct let** nebo způsobí-li pachatel škodu velkého rozsahu (částka dosahující nejméně 5 000 000,- Kč), bude potrestán odnětím svobody - **na osm až patnáct let**. [28]

§205 Krádež

Kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní a způsobí škodu nikoliv nepatrnou (dosahující částky nejméně 5000,- Kč), tuto věc si uchová násilím nebo pod pohrůžkou bezprostředního násilí nebo věc má jiný na sobě nebo při sobě, bude potrestán odnětím svobody - **až na dvě léta, propadnutí věci nebo zákazem činnosti**. Kdo byl v posledních třech letech pro takový čin odsouzený nebo potrestaný, bude mu uložen trest odnětí svobody - **na šest měsíců až tři léta**. Způsobí-li takovým činem větší škodu (částka dosahující nejméně 50 000,- Kč), bude potrestán odnětím svobody – **na jeden až pět let nebo peněžitý trest** nebo spáchá-li takový čin za stavu živelné pohromy nebo události ohrožující život, zdraví, majetek nebo veřejný pořádek nebo způsobí značnou škodu, hrozí mu odnětí svobody - **na dvě až osm let**. Způsobí-li škodu velkého rozsahu nebo k umožnění, financování, vyhrožování teroristickým činem, bude potrestán odnětím svobody - **na pět až deset let**. [28]

§228 Poškození cizí věci

Zničí-li pachatel, poškodí nebo udělá z věci neupotřebitelnou a způsobí na věci škodu nikoliv nepatrnou nebo věc postříká, pomaluje či popíše barvou nebo jinou látkou, bude potrestán odnětím svobody - **až na jeden rok, zákaz činnosti nebo propadnutí věci**. Spáchá-li takový čin na věci jiného pro jeho rasu, vyznání nebo bez něj, národnosti, příslušnosti k jiné etnické skupině nebo politického přesvědčení, způsobí značnou škodu nebo věc požívá ochrany dle jiného právního předpisu, bude mu uložen trest odnětí svobody - **na šest měsíců až tři léta** nebo způsobí-li škodu velkého rozsahu, hrozí mu trest odnětí svobody - **na dvě až šest let**. [28]

§325 Násilí proti úřední osobě

Pachatel, který užije násilí s úmyslem působit na nebo pro výkon pravomoci úřední osoby, bude potrestán odnětím svobody - **až na čtyři léta**. Spáchá-li uvedený čin se zbraní nebo ublíží na zdraví či způsobí větší škodu, bude mu uložen trest odnětí svobody - **na šest měsíců až šest let** nebo způsobí-li těžkou újmu nebo škodu velkého rozsahu, hrozí mu uložení trest odnětí svobody - **na osm až šestnáct let**. [28]

§326 Vyhrožování s cílem působit na úřední osobu

Vyhrožuje-li jinému usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením značné škody s úmyslem působit na nebo pro výkon pravomoci úřední osoby, bude potrestán odnětím svobody - **až na tři léta** nebo užije-li k takovému vyhrožování zbraň, hrozí mu uložení trestu odnětí svobody - **až na pět let**. [28]

§352 Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci

Vyhrožuje-li skupině obyvatel usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu, bude potrestán odnětím svobody - **až na jeden rok**. Vyhrožuje-li skupině obyvatel nebo jednotlivci usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu pro jejich rasu, národnost, vyznání, příslušností k jejich etnické skupině, bude mu uložen trest odnětí svobody - **na šest měsíců až tři léta**. [28]

§353 Nebezpečné vyhrožování

Vyhrožuje-li jiné osobě usmrcením, těžkou újmou na zdraví nebo vzbudí obavy ve druhém z takové újmy, bude potrestán odnětím svobody - **až na jeden rok nebo zákaz činnosti**. Spáchá-li takový čin se zbraní nebo proti jinému, který plní povinnost ochrany života,

zdraví nebo majetku při zaměstnání danou ze zákona, hrozí mu uložení trestu odnětí svobody - **až na tři léta nebo zákaz činnosti**. [28]

§355 Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob

Hanobí-li veřejně rasu, národ, etnickou skupinu, osoby pro jejich vyznání nebo příslušnost k nějaké etnické skupině, bude potrestán odnětím svobody - **až na dvě léta** nebo spáchá-li takový čin minimálně se dvěma osobami, hrozí mu trest odnětí svobody - **až na tři léta**. [28]

§356 Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod

Podněcuje-li veřejně k nenávisti rasy, národu, náboženství, etnické skupině, bude potrestán odnětím svobody - **až na dvě léta**. [28]

§358 Výtržnictví

Dopustí-li se veřejně či na místě veřejně přístupném hrubé neslušnosti nebo napadne jinou osobu nebo hrubým způsobem ruší přípravu, průběh nebo zakončení organizovaného sportovního podniku, bude potrestán odnětím svobody - **až na dvě léta** nebo spáchá-li takový čin opakovaně nebo v organizované skupině, bude mu uloženo trest odnětí svobody - **až na tři léta**. [28]

§360 Opilství

Uvede-li se do stavu nepřičetnosti vlivem požití návykové látky a spáchá při tom nějaký trestný čin, bude potrestán odnětím svobody - **na tři až deset let**. Spáchá-li trestný čin s mírnějším trestem, bude potrestán - **mírněji**. [28]

Kromě uložených trestů odnětí svobody, mohou soudy uložit pachateli i jiné zmíněné tresty uvedené v trestním zákoníku č. 40/2009 Sb. Mezi takové patří:

§67 Peněžitý trest

Tento trest pachateli uloží soud v případě, že pro sebe nebo jiného úmyslným trestným činem se snažil získat nebo získal finanční prospěch. Bez této podmínky, soud uloží takový trest v případech, kdy trestní zákon dovoluje takový trest uložit za trestný čin nebo jej uloží za přečin a současně neuloží trest odnětí svobody z důvodu závažnosti a povaze spáchaného trestného činu, poměrům pachatele. Tento trest může soud uložit samostatně, pokud takového trestu postačí z důvodu povahy a závažnosti spáchaného činu, poměrům pachatele. [28]

Dle § 68 se peněžité trest ukládá - **v rozmezí 20 – 730 celých denních sazeb**, kdy denní sazba činí - **nejméně 100,- Kč a nejvíce 50 000,- Kč**. Počet denních sazeb a jejich výše určuje soud dle osobních a majetkových poměrů pachatele (zpravidla z čistého příjmu – jeho výši, majetek může soud odhadnout), povaze a závažnosti činu. Tento trest soud může udělit i na splátky nebo naopak jej neuloží z důvodů nedobytnosti. Zaplacená částka patří státu. [28]

§ 76 Zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce

Dopustí-li se pachatel úmyslného trestného činu při návštěvě sportovní, společenské a kulturní akce, může mu být uložen tento trest – **až na deset let**. Tento trest bude uložen samostatně v případech, kdy takový trest postačí, vzhledem k závažnosti a povaze spáchaného přečinu nebo kvůli poměrům pachatele. Odsouzenému se zakazuje, ve vyměřené době trestu, navštěvovat stanovené sportovní, společenské a kulturní akce. [28]

Dle § 77 je povinen odsouzený spolupracovat při výkonu trestu s probační a mediační službou, zejména s úředníkem této služby, který určuje probační plán, převýchovu, psychologický program. Stanoví mu, aby se dostavil a hlásil se v době konání dané sportovní akce na stanoveném útvaru Policie ČR. [28]

Nejčastějšími přestupky spáchanými osobami při sportovních akcích a uloženými tresty za ně dle zákona o některých přestupcích č. 251/2016 Sb.:

§4 odst. 2 porušení povinnosti stanovených v obecně závazných vyhláškách obcí a krajů

Tam, kde stanoví vyhláška zákaz používání pyrotechniky nebo např. požití alkoholických nápojů, lze uložit pokutu - **do 100 000,- Kč nebo omezující opatření u fyzických osob**. [29]

§5 přestupek proti veřejnému pořádku

Osoba se dopustí přestupku tím, že neuposlechne výzvy úřední osoby při výkonu jeho pravomoci, zneváží postavení úřední osoby při výkonu jeho pravomoci, poruší noční klid, vzbudí veřejné pohoršení, poruší podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání sportovních akcí, cestou na organizované sportovní utkání, v místě takového utkání nebo cestou zpět z takového utkání má obličej zakrytý způsobem ztěžujícím nebo znemožňujícím její identifikaci, hrozí mu pokuta – **do 10 000,- Kč**. Spáchá-li přestupek opakovaně po nabytí právní moci, tak pokuta – **do 15 000,- Kč nebo omezující opatření u fyzických osob**. [29]

Znečistí-li veřejné prostranství, hrozí pokuta – **do 20 000,- Kč**. Spáchá-li přešupek opakovaně po nabytí právní moci, tak pokuta – **do 15 000,- Kč nebo omezující opatření u fyzických osob**. [29]

§7 přešupek proti občanskému soužití

Dopustí se přešupku tím, že ublíží jinému na cti zesměšněním, hrubou urážkou, hrozí pokuta - **do 10 000,- Kč**. Spáchá-li přešupek opakovaně po nabytí právní moci, tak pokuta – **do 15 000,- Kč nebo omezující opatření u fyzických osob**.

Dopustí se přešupku tím, že ublíží na zdraví, naruší občanské soužití – výhružkou újmy na zdraví, hrubé jednání, hrozí pokuta - **do 20 000,- Kč**. Spáchá-li přešupek opakovaně po nabytí právní moci, tak pokuta - **do 30 000,- Kč nebo omezující opatření u fyzických osob**. [29]

Dopustí se přešupku tím, že omezuje nebo znemožňuje výkon práv osob národnostních menšin, způsobí újmu jiné osobě pro jeho příslušnost k rase, náboženství, pohlaví, barvu pleti, hrozí pokuta – **do 20 000,- Kč**. Spáchá-li přešupek opakovaně po nabytí právní moci, tak pokuta – **do 30 000,- Kč nebo omezující opatření u fyzických osob**. [29]

§8 přešupek proti majetku

Osoba se dopustí přešupku tím, že způsobí škodu na cizím majetku krádeží, zničením, poškozením. Za takový přešupek hrozí pokuta - **do 50 000,- Kč**. Spáchá-li přešupek opakovaně po nabytí právní moci, tak pokuta - **do 70 000,- Kč nebo omezující opatření u fyzických osob**. [29]

Kromě uložených pokut, mohou správní orgány uložit pachateli i jiné sankce vymezené v zákoně o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich č. 250/2016 Sb. Mezi takové patří:

§52 omezující opatření

Toto opatření zakazuje navštěvovat určená veřejně přístupná místa nebo veřejné sportovní, kulturní nebo jiné společenské akce. Opatření lze **uložit – maximálně na jeden rok a společně se sankcí**. Jeho výše závisí na závažnosti a povaze spáchaného přešupku, poměrům pachatele a lze jej uložit pouze za předpokladu, že existuje přímá souvislost mezi spáchaným přešupkem a omezujícím opatřením. [30]

Přestupky v souvislosti s pořádáním sportovních podniků dle zákona o podpoře sportu č. 115/2001 Sb.:

§7d. Přestupky

Vlastník nebo provozovatel se dopustí přestupku, zdali nevydá nebo nezveřejní návštěvní řád, hrozí fyzické osobě sankce – **pokuta do výše 50 000,- Kč** (v případě právnické osoby, sankce – **pokuta do výše 100 000,- Kč**). Zdali fyzická osoba nepřeruší, předčasně neukončí nebo nepožádá Policii ČR o zákrok, je-li ohrožena závažným způsobem bezpečnost osob nebo majetku, bude potrestána - **pokutou do výše 500 000,- Kč** (v případě právnické osoby, sankce – **pokuta do výše 1000 000,- Kč**). Koná-li se sportovní podnik i přes zákaz návštěvy s podporou diváků, bude fyzická osoba potrestána - **pokutou do výše 1000 000,- Kč** (v případě právnické osoby, sankce – **pokuta do výše 2000 000,- Kč**). [1]

4.2.2 Polsko

Nejčastějšími trestnými činy spáchanými osobami při sportovních akcích a uloženými tresty za dle trestního zákona Polské republiky (Kodeks Karny - Dz.U.2017.0.2204 t.j):

Trestné činy proti lidskosti

§ 118.

Kdo má v úmyslu zničit úplně nebo částečně některou národní, etnickou, rasovou, politickou nebo náboženskou skupinu nebo přesvědčení, spáchá vraždu nebo způsobí vážnou újmu na zdraví osobě patřící do této skupiny, bude potrestán odnětím svobody na dobu - **nejméně 12 až 25 let**. Každý, kdo připravuje výše uvedený trestný čin, bude potrestán odnětím svobody na dobu - **nejméně 3 let**. [31]

§ 119.

Užije-li osoba vůči jednotlivci nebo skupině osob násilí nebo hrozbu násilí, kvůli jejich národní, etnické, rasové, politické či náboženské příslušnosti nebo kvůli jejich nedostatku náboženské víry, podléhá trestu odnětí svobody - **od 3 měsíců do 5 let**. [31]

Trestné činy proti životu a zdraví

§ 156.

Kdo způsobí osobě vážné poškození zdraví ve formě: zbavení člověka zraku, sluchu, řeči, schopnosti plodit, nebo další závažné zdravotní postižení, vážné nebo nevyléčitelné nemoci, nemoc ohrožující život, duševní nemoc, trvalou nebo částečnou pracovní neschopnost v zaměstnání nebo trvalé vážné znetvoření nebo deformaci, bude potrestán odnětím svobody – **od jednoho roku do 10 let**. Pokud pachatel jedná neúmyslně, bude potrestán odnětím svobody - **až na 3 roky**. Je-li důsledkem činu uvedeného výše smrt člověka, pachatel se podrobí trestu odnětí svobody - **od 2 do 12 let**. [31]

§ 157.

Kdo způsobí osobě porušení funkcí tělesného orgánu nebo zdravotní poruchy, které nejsou uvedeny v § 156, bude potrestán odnětím svobody - **od 3 měsíců do 5 let**. Způsobí-li osobě tělesné zranění nebo narušení trvající déle než 7 dní, podléhá – **pokutě, omezení osobní svobody až do 2 let**. Způsobí-li pachatel uvedený čin neúmyslně, bude potrestán odnětím svobody – **po dobu jednoho roku nebo pokuty**. [31]

§ 158.

Kdo je zapojen do bitky, rvačky, ve které je osoba vystavena bezprostřednímu nebezpečí ztráty na životě nebo účinku uvedeném v § 156 nebo v §157, bude potrestán odnětím svobody – **až na 3 roky**. Je-li důsledkem rvačky vážná újma na zdraví, bude pachatel potrestán odnětím svobody – **od 6 měsíců do 8 let**. Dojde-li v důsledku rvačky ke smrti člověka, bude pachatel potrestán odnětím svobody – **od 1 roku do 10 let**. [31]

§ 159.

Použije-li osoba při rvačce střelnou zbraň, nůž nebo jiný obdobně nebezpečný nástroj, bude potrestán odnětím svobody – **od 6 měsíců do 8 let**. [31]

Trestné činy proti svobodě

§ 191.

Kdo užije pohrůžku násilí nebo násilí proti osobě, aby donutil jinou osobu jednat, bude potrestán odnětím svobody – **až do dvou let**. [31]

Trestné činy proti svobodě a náboženství

§ 194.

Kdo omezí člověka v jeho právech kvůli jeho náboženskému vyznání, podléhá – **pokutě, odnětí svobody – až do dvou let.** [31]

Trestné činy proti úctě a bezúhonnosti

§ 217a.

Kdo uráží jinou osobu na cti nebo jinak poruší její bezúhonnost v souvislosti s jejím zásahem na ochranu bezpečnosti osob, ochrany veřejného pořádku, podléhá – **pokutě nebo odnětí svobody do dvou let.** [31]

Trestné činy proti činnosti státních institucí a samosprávy

§ 222.

Ten, kdo napadne veřejného činitele nebo osoby, která mu pomáhá v průběhu nebo v souvislosti s jeho plněním služebních povinností, podléhá - **pokuty, trest odnětí svobody po dobu až 3 let.** Pokud uvedený čin způsobí nevhodné jednání důstojníka nebo osoby, která mu pomáhala, může soud uplatnit mimořádné zmírnění trestu a dokonce ho neuložit. [31]

§ 223.

Kdo společně s jinou osobou nebo za použití střelné zbraně, nože nebo jiného nebezpečného prostředku spáchá útok na veřejného činitele nebo osoby, která mu pomohla v průběhu nebo v souvislosti s plněním jeho služebních povinností, bude potrestán odnětí svobody - **od jednoho do deseti let.** Pokud v důsledku napadení došlo vážné újmy na zdraví veřejného činitele nebo osoby, která mu pomáhala, bude potrestán odnětím svobody - **od 2 do 12 let.** [31]

§ 226.

Ten, kdo urazí veřejného činitele nebo osoby, které mu pomohla v průběhu nebo v souvislosti s plněním jeho služebních povinností, podléhá - **pokuty, trest odnětí svobody po dobu jednoho roku.** Každý, kdo veřejně zneužívá nebo ponižuje ústavní orgán Polské republiky, podléhá – **pokutě nebo odnětí svobody až do 2 let.** [31]

Trestné činy proti veřejnému pořádku

§ 256.

Kdo veřejně propaguje fašistické nebo jiné totalitní systémy státu nebo podněcuje k nenávisti na základě národní, etnické, rasové nebo náboženské příslušnosti nebo z důvodu nedostatku náboženské víry, podléhá - **pokuta, trest odnětí svobody až na 2 roky**. [31]

§ 257.

Kdo veřejně urazí skupinu nebo určité osoby, kvůli jejich národní, etnické, rasové nebo náboženské příslušnosti nebo kvůli jejich nedostatku náboženské víry, bude potrestán odnětím svobody - **až na 3 roky**. [31]

Trestné činy proti majetku

§ 278.

Ten kdo si přisvojí cizí majetek, bude potrestán odnětím svobody – **od 3 měsíců do 5 let**. V případě nižší hodnoty, podléhá – **pokuta nebo odnětí svobody až na jeden rok**. [31]

§ 280.

Ten, kdo krade za použití násilí nebo hrozí použitím násilím proti lidem nebo uvede člověka do stavu bezvědomí nebo bezmocnosti, bude potrestán odnětím svobody - **od 2 do 12 let**. Pokud pachatel spáchá loupež a použije zbraň, nůž nebo jiný podobně nebezpečný prostředek nebo užije neutralizační činidla, nebo koná způsobem přímo ohrožující život nebo spolu s jinou osobou, která používá obdobné prostředky jako pachatel, budou potrestáni k odnětí svobody - **na dobu ne kratší než 3 roky**. [31]

Kromě uložených trestů odnětí svobody, mohou soudy uložit pachateli i jiné zmíněné tresty, uvedené v polském trestním zákoně (Kodeks Karny - Dz.U.2017.0.2204 t.j). Mezi takové patří:

§ 33. *Pokuta*

Pokuta je uložena v denních sazbách, s uvedením počtu sazeb a výše jedné sazby; pokud zákon nestanoví jinak, **nejnižší počet sazeb je 10, nejvyšší je 540**. Stanovením denní sazby soud bere v úvahu příjmy pachatele, jeho osobní a rodinné podmínky, majetkové vztahy a příležitosti k výdělkům; denní sazba nesmí být - **nižší než 10 PLN nebo vyšší než 2 000 PLN**. [31]

Trestní opatření

§ 41b. Zákaz vstupu na masové akce

Soud může rozhodnout o zákazu vstupu na hromadnou událost, pokud byl trestný čin spáchán v souvislosti s takovou událostí a účast pachatele na hromadných událostech ohrožuje chráněné zájmy. Soud rozhodne, že v případech uvedených v zákoně nebude vstupovat na hromadné události. Zákaz vstupu na masové akce zahrnuje všechny masové události na území Polské republiky a fotbalové zápasy polského národního týmu nebo polského sportovního klubu mimo území Polské republiky. V případě uložení tohoto trestu, může soud nařídit, že se osoba v době konání masové akce bude zdržovat v místě trvalého bydliště nebo na jiném určeném místě (např. policejní stanice). Dále také na jaké sportovní akce se zákaz vztahuje, na jaké kluby a na jaké území. Zákaz vstupu na masové akce se stanoví na dobu - **nejméně 6 měsíců a nejvýše 12 měsíců**. V případě porušení zákazu, nebo pokud se osoba nebude nacházet na stanoveném místě v době akce, bude potrestán - **na dobu 6 měsíců až 6 let**. [31]

Nejčastějšími přestupky spáchanými osobami při sportovních akcích a sankcemi uloženými za ně dle přestupkového zákona Polské republiky (Kodeks wykroczeń - Dz.U.2018.0.618 t.j.):

Přestupky proti pořádku

§ 50a.

Kdo, na veřejném místě má nůž, mačetu nebo jiný podobně nebezpečný prostředek a má v úmyslu ji použít, může být - **zatčen, omezen na svobodě nebo dostat pokutou ve výši nejméně 3000 PLN**. Stejná pokuta hrozí tomu, kdo jako člen účastníků hromadné sportovní akce má položky uvedené výše nebo pyrotechnické prostředky. [32]

§ 51.

Ten, kdo dělá hluk, nepořádek nebo jinak narušuje veřejný pořádek, noční klid nebo způsobuje skandál na veřejném místě, podléhá - **zatčení, omezení svobody nebo pokutě**. Spáchá-li uvedený čin pachatel pod vlivem alkoholu, omamné nebo jiné podobně působící látky, taktéž může být - **zatčen, omezen na svobodě nebo potrestán pokutou**. [32]

§ 52.

Kdo se zúčastní shromáždění, akce a má u sebe zbraně, výbušniny, pyrotechnické výrobky nebo jiné nebezpečné materiály nebo nástroje - **podléhá zatčení po dobu 14 dnů, odnětí svobody nebo pokutě**. Osoba, která narušuje nebo zasahuje do organizace nebo shromáždění, nebo pořádá, vede shromáždění bez oznámení, stále se shromažďuje po rozpuštění akce, nebo odmítne opustit místo akce – **podléhá trestu omezení svobody nebo pokutě**. Pokud pořadatel nebo organizátor úmyslně nepřijme nezbytná opatření, aby zajistil, že průběh akce bude probíhat dle zákona, nezabrání škodám, podléhá - **pokutě**. [32]

Přestupky proti majetku

§ 119.

Ten, kdo krade, nebo si osvojí movitou věc, pokud její hodnota nepřesáhne 1/4 minimální mzdy, může být - **zatčen, omezen na svobodě nebo pokuta**. Pokusy, podněcování a pomoc jsou trestné. Může být uložena povinnost zaplatit ekvivalent odcizeného nebo zneužitého majetku, pokud škoda nebyla opravena. [32]

Tresty ukládané za spáchání přestupků uvedené v přestupkovém zákoně Polské republiky (Kodeks wykroczeń - Dz.U.2018.0.618 t.j.):

§ 19. *Zatčení*

Zatčení může trvat - **nejméně 5 dní a nejdéle 30 dní**. [32]

§ 20. *Omezení svobody*

Omezení svobody trvá – **až 1 měsíc**. V této době nesmí opustit místo trvalého pobytu, je povinen vykonávat kontrolovanou práci pro sociální účely (ve zdravotnictví, zařízení sociální péče) v trvání - **od 20 do 40 hodin**. V případě, že potrestaná osoba v takovém zařízení pracuje, bude jí nařízen odpočet - **od 10 do 25 %** odměny za práci ve prospěch státní pokladny nebo pro sociální účely. [32]

§ 24. *Pokuta*

Pokuta je uložena - **ve výši 20 až 5000 PLN**, pokud zákon nestanoví jinak. Při ukládání pokuty se berou v úvahu příjmy pachatele, jeho osobní a rodinné podmínky, majetkové poměry a výdělečný potenciál. [32]

Kromě uložených pokut, zatčení a omezení svobody se mohou uložit pachateli i jiná opatření v podobě např. náhrady škody.

Nejčastějšími skutky spáchanými osobami při sportovních akcích a uloženými tresty za ně dle zákona o bezpečnosti masových akcí Polské republiky (Ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych - Dz.U.2017.0.1160 t.j.):

§ 54. Nevykonání příkazu nebo pobytu na místě, který není určen veřejnosti

Kdo neuposlechne příkazu vydané na základě zákona, předpisů zařízení nebo předpisů hromadné události bezpečnostními službami nebo informačními službami, podléhá pokutě - **nejméně 2 000 PLN**. Pokutě **2 000 PLN** podléhá také každý, kdo zůstává na místě, které není určeno pro veřejnost nebo se nachází na místě (sektoru), které nemá uvedené na lístku nebo jiném dokumentu a neuposlechnout výzvu oprávněné osoby k opuštění místa. [33]

§ 55. Nevykonání příkazu Policie nebo Vojenské policie

Kdo neuposlechne příkazu Policie nebo Vojenské policie při hromadné akci, bude potrestán pokutou – **vyšší než 2 000 PLN**. [33]

§ 56. Přinášení nebo vlastnění alkoholických nápojů

Kdo přinese nebo drží alkoholické nápoje na hromadnou akci, bude potrestán - **pokutou nejméně 2 000 PLN nebo omezením svobody**. [33]

§ 57a. Bránění identifikaci osoby

Kdo na místě a při hromadné akci užije kus oblečení nebo předmět zabraňující identifikaci osoby, bude potrestán – **omezením svobody nebo pokutou nejméně 2 000 PLN**. [33]

§ 59. Přinášení nebo držení zbraně

Kdo přinese na hromadnou akci zbraně dle zákona o zbraních a střelivu, nebo pyrotechniku, nebezpečné předměty, materiály, výbušniny, bude potrestán – **omezením svobody, odnětím svobody od 3 měsíců do 5 let nebo nejméně 180 denních sazeb**. [33]

§ 60. Narušení průběhu sportovní akce

Kdo během sportovní akce pronikne na hrací plochu nebo neopustí takové místo na výzvu oprávněné osoby, bude potrestán - **omezením svobody nebo odnětím svobody až na 3 roky nebo pokutou nejméně 180 denních sazeb**. [33]

Kdo během sportovní akce vstoupí do prostoru zařízení, oblasti nebo neopustí takové místo na výzvu oprávněné osoby, bude potrestán - **omezením svobody nebo odnětím svobody až na 1 rok nebo pokutou nejméně 180 denních sazeb.** [33]

Kdo během hromadné události hodí předmět, který může ohrozit život, zdraví nebo bezpečnost osob pobývajících v objektu, kde probíhá hromadná událost, nebo jiným způsobem nebezpečně narušuje průběh události, bude potrestán - **pokutou nejméně 120 denních sazeb, omezením svobody nebo odnětím svobody až do 2 let.** Stejný trest hrozí v případě, že hozený předmět ohrozí život, zdraví členů bezpečnostní nebo informační služby. [33]

Pokud se pachatel dopustí výše uvedených jednání a má přes obličej oblečení nebo jiný předmět, aby zabránil identifikaci své osoby, bude potrestán - **pokutou nejméně 240 denních sazeb, omezení svobody nebo odnětím svobody od 3 měsíců do 5 let.** [33]

Pokud osoba nebo osoby jednají společně, užijí nebezpečný předmět nebo paralyzující látku proti členovi bezpečnostní nebo informační službě, bude potrestán - **odnětím svobody od jednoho do 5 let.** [33]

§ 61. Vyvolání diváků k činnosti ohrožující bezpečnost akce

Kdo na místě a během sportovní akce vyvolává diváky k činnostem ohrožující bezpečnost akce, bude potrestán – **omezením svobody nebo pokutě nejméně 180 denních sazeb.** [33]

V případě uvedených paragrafů může soud rozhodnout o zákazu vstupu na sportovní nebo jiné hromadné akce v trvání **od 2 do 6 let.** Soud určuje na jaké akce, sporty, kluby zákaz platí a kde se potrestaný v době sportovní akce bude zdržovat nebo zda se dostaví nahlásit na stanici příslušné Policie. [33]

Právní odpovědnost organizátorů dle zákona o bezpečnosti masových akcí Polské republiky (Ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych - Dz.U.2017.0.1160 t.j.):

§ 52. Odpovědnost pořadatele za způsobenou škodu

Organizátor hromadné události je odpovědný za skutečné škody, které utrpěly Policie, Vojská policie, Státní požární služba a další protipožární útvary a zdravotnické služby v souvislosti s jejich činností v místě a během hromadné události. [33]

§ 53. Povinnost uzavřít smlouvu o odpovědnosti za škodu způsobenou osobám

Pořadatel hromadné události je povinen uzavřít smlouvu o pojištění občanskoprávní odpovědnosti za škodu způsobenou osobám, které se na ní podílejí. [33]

§ 58. trestní odpovědnost organizátora

Pokud organizátor bude organizovat hromadnou akci bez potřebného povolení, v rozporu s podmínkami uvedenými v povolení nebo organizuje hromadnou akci proti vydanému zákazu, bude potrestán - **pokutou nejméně 240 denních sazeb, omezením svobody nebo odnětím svobody od 6 měsíců do 8 let.** [33]

V případě nedodržení podmínek, které jsou uvedeny v §6 zákona o hromadných akcích (nedodržení povinností pořadatele), bude potrestán - **pokutou nejméně 180 denních sazeb.** [33]

4.3 Porovnání bezpečnostních opatření

V souvislosti se sportovními podniky a především se zajištěním bezpečnosti účastníků akce, dalších osob, majetku a veřejného pořádku je zapotřebí provádět takové činnosti, opatření, která budou minimalizovat možná rizika v souvislosti se sportovní akcí, zabránit větším škodám na majetku, předcházet násilnostem a jiným negativním projevům účastníků. Následující podkapitoly komparují Českou republiku a Polsko v činnostech, povinnostech a oprávněních složek podílejících se na bezpečnostních opatřeních a jejich oporu v zákoně.

4.3.1 Česká republika

V České republice se bezpečnostních opatřeních v rámci sportovních podniků dotýká právní úprava zákona o podpoře sportu pro organizátora, pořadatele, pořadatelskou a bezpečnostní službu. V případě bezpečnostních složek – Policie ČR vychází jejich činnost ze zákona o Policii ČR a činnost městské policie ze zákona o obecní policii.

4.3.1.1 Organizátor, majitel, klub

Organizátor, klub, vlastník nebo pověřená (oprávněná) osoba může užít sportovní zařízení k uspořádání sportovního podniku. V souvislosti s touto akcí jsou povinni k zabezpečení bezpečnosti osob, majetku a pořádku zajistit potřebná opatření. Určení jakých opatření

využijí, závisí na rozhodujícím kritériu, kterým je vyhodnocení míry rizikovosti (závažnosti) pořádaného sportovního podniku z pohledu očekávaného ohrožení bezpečnosti osob, majetku. Na určení potřebných opatření vlastník spolupracuje s Policií České republiky a dalšími subjekty, kterými jsou obec, kraj, provozovatel, fotbalový klub a další. Další základní povinností je zveřejnit návštěvní řád (který stanovuje pravidla pro vstup návštěvníků a osob pořadatelské služby). Návštěvní řád je tedy hlavním dokumentem, který je základem smluvního vztahu mezi klubem a návštěvníkem. Úvodem řádu je popis objektu a jeho částí, rozdělení do sektorů a zveřejněním provozovatele, organizaci provozu, důležitá telefonní čísla, odpovědné osoby. Seznam a popis vstupů i výstupů, evakuace osob, stanovuje prostor ke kouření, místo pro ztráty a nálezy. Stanovuje koncept pána domu, základní pravidla, která musí být v souladu s obecnými právními předpisy. Povinnosti vydat návštěvní řád a jeho zveřejnění. Stanoví podmínky např. vstupní prohlídky, kontrola totožnosti osob, pravidla chování, opětovné vstupování do prostor, požární poplachovou směrnici, prodeje a podávání alkoholických nápojů a sankce, které hrozí návštěvníkům za porušení pravidel uvedených v návštěvním řádu. Musí obsahovat pravomoci pořadatelské služby, zákazy, odepření vstupu na stadion a v neposlední řadě ochranu osobních údajů. Hlavními tresty za porušení návštěvního řádu jsou finanční pokuta, náhrada škody a zákaz vstupu. [34]

Zdali veškerá opatření, která vlastník nebo oprávněná osoba zajistila, nestačila a je ohrožena závažným způsobem bezpečnost osob nebo majetku, i přes veškerou snahu nedojde k odvrácení takové hrozby, je organizátor oprávněn danou akci přerušit nebo předčasně ukončit a požádat Policii ČR o spolupráci k obnovení pořádku a bezpečnosti osob. Jakmile k nastolení pořádku a obnovy bezpečnosti probíhající akce je využita Policie ČR, je povinen majitel nebo pověřená osoba nahradit Policii ČR veškeré náklady spojené s odvrácením hrozícího stavu a nastolením pořádku, bezpečnosti osob a majetku. Kromě náhrady škody, může být majitel od Ministerstva vnitra sankcionován v podobě trestu účasti sportovní akce bez diváků až na jeden rok. Tato lhůta se může snížit po předchozí žádosti majitele nebo oprávněné osoby, pokud majitel doloží, že učinil další veškerá nutná opatření k zajištění bezpečnosti osob a majetku. Kontrolu, zdali byla provedena nápravná opatření nebo sportovní akce probíhá bez návštěvníků, kontroluje Ministerstvo vnitra nebo v přenesené působnosti obecní úřad. Dohoda mezi FAČR, PČR a LFA má oprávnění požadovat po fotbalových klubech si vynutit splnění bezpečnostně-technických požadavků na stadionech. Stanovuje tři typy rizikovosti utkání – neriziková, riziková a vysoce riziková

utkání. Kromě rizikovosti stanovuje zásady spolupráce mezi členy dohody, dále povinnosti pořadatele, mezi které patří stanovení hlavního pořadatele a bezpečnostního pracovníka, kteří zajišťují komunikaci a předávání informací policii. Stanovuje pravidelná školení pro hlavní členy pořadatelských služeb, předávání jmenného seznamu členů společně s identifikačními čísly, upravuje výstrojní náležitosti pořadatelské služby – nezaměnitelnost s Policií ČR, označení a jiné dle rizikovosti akce stanovit minimální počet členů pořadatelské služby. Upravuje uzavírání místních ujednání mezi PČR a zástupci fotbalových klubů o spolupráci při zajišťování bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku a přítomnosti policie na stadionech. Toto ujednání se uzavírá písemně v případě rizikového utkání a zároveň slouží jako důkazní prostředek v případě vzniku mimořádné události. Kdy se po sportovní akci vyhodnocuje, zda zástupci klubu porušili nebo neporušili povinnosti vyplývající ze zákona o podpoře sportu a budou následně sankciováni nebo ne. [34]

4.3.1.2 Technické vybavení a režimová opatření

Na českých stadionech není technické vybavení jednotné a jeho úroveň je dána modernizací a finanční situací jednotlivých klubů nebo úrovní soutěže. Zajištění perimetru je ve většině případů pomocí plotů, kterými lze prostrčit nebo přehodit pyrotechnické a jiné nebezpečné předměty. V některých případech je zajištěn mobilními zábranami nebo členy bezpečnostní služby. Vstupy na stadiony jsou odděleny pro návštěvníky domácích a hostů a jsou zajištěny pomocí turniketů pro procházení jednotlivých osob. Tento způsob zajišťuje čas a prostor pro prohlídky osob, zda u sebe nemají nebezpečné předměty. Zcela na všech stadionech chybí bezpečnostní rámy, které by zajistily větší kvalitu pro zjištění nebezpečných předmětů. Na stadionech je použit kamerový systém ke snímání vstupů, sektorů fanoušků, důležitých míst a závadových prostor. Jejich rozmístění, počet, kvalita a úroveň není na všech stadionech vyhovující. Sektory hostů od ostatních částí sektorů jsou odděleny vysokými ploty, pevně ukotvenými do nosných částí stadionu, aby nedošlo k jejich vylovení a přezení. Stadiony jsou vybaveny místností pro policii, ze které jejich členové pozorují situaci na stadionech a přijímají potřebná opatření v případě potřeby. Dále mají také vyčleněny sektory na parkování pro své vozidla a vstupy pro případný vpád na stadion a provedení zákroku. Na stadionech chybí místnost pro zajištěné, zadržené osoby, se kterými by byla možnost jejich skutek projednat na místě.

V případě prodeje vstupenek na akce, není prodej adresný a lze si koupit lístek kamkoliv. Pouze je omezen počet lístků na jednu osobu. Prodej alkoholických nápojů je vymezen do

konkrétních míst, odděleně pro oba sektory diváků (domácí, hostující) a k prodeji na stadiónech je k dostání pouze lihovina – pivo. Veškeré nápoje jsou z bezpečnostních důvodů prodávány pouze do měkkých obalů.

4.3.1.3 Pořadatelská a bezpečnostní služba

Český právní řád pro pořadatelské služby nebo zaměstnance soukromé bezpečnostní služby nepřipravil žádnou právní normu, kterou by se členové těchto služeb měli řídit. Takže jediné oprávnění jim přísluší z ustanovení návštěvního řádu, který vykazuje pravidla chování fanoušků a sankce za jejich porušení. Pořadatel nebo člen bezpečnostní agentury pracující na právním vztahu vůči organizátorovi akce, by měl vystupovat seriózně, s nadhledem a vyvarovat se jakékoliv eskalaci situace s návštěvníky sportovního podniku. Pracovníci těchto služeb při sportovních podnicích mají následující oprávnění a povinnosti:

Kontroly u vstupu stadionu

Členové pořadatelské služby mají právo dle návštěvního řádu při vstupu fanouška na sportovní akci kontrolovat např. vnášené věci, fanouška, vozidla vjíždějící do prostor stadionu, kontrolovat totožnost dle ustanovení „pána domu“, zajistit a uložit veškeré věci, které jsou zakázány vnášet na akci dle návštěvního řádu, kontrolovat zakoupené vstupenky a také provádět zkoušky na alkohol, zda fanoušci při vstupu na akci nejsou pod vlivem alkoholu a případně takovým osobám zakázat vstup na sportovní akci a i taktéž, zdali osoba se odmítne podrobit výše uvedenému oprávnění. Na uvedených činnostech nebo na spolupráci při nich, se může pořadatelská služba dohodnout s Policií ČR. [34]

Kontroly části stadionu a jeho okolí

Před pořádáním sportovní akce kontrolují prostory stadionu, haly a jejich okolí, zda se v nich nenacházejí odložené předměty, které by mohly být nebezpečné, nemají se nacházet na určených místech. Kontrolují sektory, zda jsou zabezpečeny, detekují podezřelé chování osob.

Činnost na stadionu a ztotožnění osob

Komunikují s návštěvníky, pomáhají jim s nalezením jejich míst, pozorují návštěvníky a mnoho dalších činností. Dále pořadatelská služba na stadionu plní úkoly dohledu nad bezpečností a pořádkem a zakročuje teprve až v případě jejich narušení. Následně dle sankce dané návštěvním řádem fanouška vyvede ze stadionu nebo s ním projedná jiná řešení.

Ke zjištění totožnosti osoby nemá dána oprávnění, proto musí spolupracovat s Policií ČR. Tuto spolupráci také provede v případě spáchání přestupku nebo trestného činu. [34]

Obracet se na státní nebo obecní policii, evidovat, dokumentovat a oznamovat incidenty, přestupky, trestné činy nebo podávat jiné podněty, oznamovat každý vzniklý požár a vytvořit podmínky k jeho uhašení, stanovené únikové cesty a nouzové východy.

V případech, kdy je situace neúnosná, vyhrocená a je nutností použít razantnější postup, tak členové pořadatelské nebo bezpečnostní služby postupují dle trestního zákoníku č. 40/2009 Sb. Konkrétněji dle paragrafů:

§28 Krajiná nouze

(1) *Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem.* [28]

(2) *Nejde o krajiná nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.* [28]

§29 Nutná obrana

(1) *Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajícím útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem.* [28]

(2) *Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.* [28]

V případech, kdy se divák dopustí neoprávněné činnosti, tak členové pořadatelské nebo bezpečnostní služby postupují dle trestního řádu č. 141/1961 Sb. Konkrétněji dle paragrafu:

§76/2 Zadržení osoby pachatele

Členové pořadatelské služby nebo jakákoliv jiná osoba může omezit osobní svobodu osobě, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně po něm a je to nutné k zamezení útěku takové osoby, zjištění její totožnosti nebo k zajištění důkazů. Takovou osobu je nutné ihned předat policejnímu orgánu nebo alespoň bezodkladně takovou skutečnost oznámit zmíněnému orgánu. [28]

Nebo v případě pomoci ke svému právu mohou členové pořadatelské nebo bezpečnostní služby užít oprávnění dle občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. Konkrétněji dle paragrafu:

§14 Svépomoc

(1) Každý si může přiměřeným způsobem pomoci k svému právu sám, je-li jeho právo ohroženo a je-li zřejmé, že by zásah veřejné moci přišel pozdě. [2]

2) Hrozí-li neoprávněný zásah do práva bezprostředně, může jej každý, kdo je takto ohrožen, odvrátit úsilím a prostředky, které se osobě v jeho postavení musí jevit vzhledem k okolnostem jako přiměřené. Směřuje-li však svépomoc jen k zajištění práva, které by bylo jinak zmařeno, musí se ten, kdo k ní přikročil, obrátit bez zbytečného odkladu na příslušný orgán veřejné moci. [2]

4.3.1.4 Policie České republiky

Cílem bezpečnostních opatření v případě konání sportovních akcí je pro Policii ČR zajištění bezpečnosti osob, majetku, klidu a veřejného pořádku v místě konání. Zajištění bezpečnosti a plynulosti silniční dopravy omezené v souvislosti s pohybem velkého počtu osob a dopravních prostředků v místě akce před a po ukončení sportovního podniku. Doprovod fanoušků při přesunu po trase na stadion a zpět. Zabránění vzájemným fyzickým střetům fanoušků, jejich oddělení od sebe, páchání trestné činnosti, eliminace ohnisek možného útoku, v případě nezvládnutí situace pořadatelské služby, provedení zákroku proti fanouškům, pachatelům přestupků, trestných činů a jiných deliktů, omezení osobní svobody osob porušující zákon, ohrožující životy a zdraví osob, poškozující majetek, narušující sportovní podnik nebo veřejný pořádek, také zakročují v případě nerespektování trasy přesunu fanoušků, znečišťování veřejného prostranství. O nasazení počtu policistů rozhoduje rizikovitost dané akce. Úkoly spojené s akcí, s provedením zákroku, nasazením sil, seznámení s potřebnými informacemi provádí velitel bezpečnostního opatření, případně jím pověřený další velitelé. [35]

V případě provedení zákroku proti neukázněným divákům, osobám páchající trestnou činností, agresivním návštěvníkům nebo v případě dosažení svých oprávnění mohou příslušníci Policie ČR použít, dle zákona č. 273/2008 S. o Policii ČR, donucovací prostředky a zbraň za daných podmínek, osobu zajistit, ztotožnit, odebrat věc, zbraň, provést osobní prohlídku, zastavit a prohlédnout dopravní prostředek, vykázat osobu, provádět a pořizovat záznamy a jiné oprávnění dle zákona o policii. Trestní řád opravňuje policistu zadržet pachatele.

Základními složkami v případě sportovní akce jsou policisté hlídkového nebo pohotovostního a eskortního oddělení, kteří v místě konání akce a jeho blízkém okolí provádějí hlídkovou činnost sloužící především preventivně. Dalšími hlídkami jsou policisté z obvodních oddělení, kteří kromě obdobných úkolů jako mají členové hlídkové služby, zpracovávají případnou trestnou činnost.

Důležitou službu provádějí dopravní policisté, kteří v případě sportovní akce, korigují provoz na pozemních komunikacích, řídí křižovatky při průchodu fanoušků a nájezdu vozidel s fanoušky, zabraňují vznikáním dopravních kolon a řeší dopravní přestupky.

V případě doprovodu a komunikaci s fanoušky plní hlavní roli antikonfliktní tým, který je hojně nasazován na jakoukoliv větší akci. Jeho úkolem je komunikace s fanoušky, upozornění na postupy, vyhlášky, opatření související s probíhající akcí. Antikonfliktní tým je označen zeleně křiklavou vestou s nápisem této složky.

V případech nejrizikovějších akcí nebo akcí s větším počtem osob jsou nasazovány stálé a krajské pořádkové jednotky. Členové těchto družstev jsou speciálně vycvičeni, vystrojeni a vybaveni speciální výstrojí k takovým akcím. Během celého roku se na takové akce připravují, neustále vyvíjejí své taktiky a postupy a zakročují pod jednotným velením. Jejich služeb je využíváno při doprovodu fanoušků během jejich přepravy nebo pěším pochodu na stadiony, při zákroku proti neukázněním fanouškům a v případech, kdy hlavní pořadatel nezvládá situaci a vyrozumí policii o součinnost. V dnešní době se upřednostňuje jejich minimální výskyt (bývají ve vozidlech a z dohledu fanoušků), z důvodu, aby jejich přítomnost nepůsobila negativně na fanoušky.

Součástí bezpečnostních opatření jsou také policisté z hipologických a kynologických oddělení, kriminální policie – kteří plní úkoly skrytě a monitorují fanoušky na stadionu i mimo něj. Dalším hojně využívaným prostředkem České policie jsou policisté z oddělení technické ochrany, kteří jsou vybaveni monitorovacími vozidly a policisty proškolenými k monitorování a zaznamenávání průběhu sportovní akce. Z jejich záznamů jsou zpětně dohledány potřebné úseky dění před, při i po skončení sportovní akce.

4.3.1.5 Městská policie

Strážníci městské policie, kteří se řídí dle zákona č. 553/1991 Sb. o obecní policii, při pořádání sportovních akcí stejně tak jako základní složky policie působí v rámci takových akcí preventivně, vypomáhají s řízením dopravy, mají oprávnění ztotožňovat osoby, poža-

dovat vysvětlení, předvést osobu na policii, odebrat zbraň a odejmout věc, zakázat vstup na určená místa. K dosažení výzev je strážník oprávněn za daných podmínek dle zákona o obecní policii použít donucovací prostředky, zbraně nebo psa.

V České republice disponuje městská policie tak jako státní policie pořádkovými jednotkami, které jsou taktéž jako u policie speciálně vycvičeny, vyškoleny, vystrojeny a vybaveny speciálními prostředky a vybavením. V rámci přípravy a nasazení na rizikové nebo vytipované sportovní akce spolupracují se státní policií a zvyšují tak počty potřebných pro nasazení do akce. Úkoly policejních složek se tak přerozdělí i na jednotky z řad městských strážníků.

4.3.1.6 Hasičský záchranný sbor a zdravotnická záchranná služba

V rámci sportovních akcí se tyto složky podílejí na bezpečnosti osob a majetku. Jejich počty jsou stanoveny dle rizikovosti pořádané sportovní akce. Členové hasičského záchranného sboru se řídí dle zákona č. 320/2015 Sb. o Hasičském záchranném sboru ČR. Jsou na místě konání akce a v případě potřeby provádějí záchranu lidského života a zdraví, majetku před požárem a jinou mimořádnou událostí. Nejčastější činností je ovšem hašení a zneškodnění použité pyrotechniky a zapálených předmětů neukázněnými fanoušky, které vhažují na hrací plochu nebo ve svých sektorech. Stejně i členové zdravotnické záchranné služby, kteří se řídí dle zákona č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě. Jsou přítomni v rámci pořádaných akcí a v případě potřeby provádějí poskytnutí první pomoci, ošetření zranění způsobené od pyrotechniky nebo v souvislosti rvaček a jiných výtržností.

4.3.2 Polsko

V Polsku při pořádání sportovních podniků, hromadných akcí a v souvislosti s tím vymezení povinností, oprávnění, podmínek, úkolů jednotlivých složek podílejících se na bezpečnostním opatření při takových akcí vymezuje především zákon o bezpečnosti hromadných (masových) akcích. Dalšími zákony týkající se zajištění bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku a úpravou činností složek podílejících se při zajištění sportovních akcí jsou zákon o ochraně osob a majetku, trestní zákon, trestní řád, přestupkový zákon, zákon o zbraních a střelivu a mnoho dalších.

4.3.2.1 *Organizátor, majitel, klub*

Základními úkoly organizátora při sportovním podniku je dle zákona o bezpečnosti hromadných (masových) akcích především zajištění bezpečnosti dané události na místě a během jeho trvání v podobě zajištění bezpečnosti účastníků akce, ochrana veřejného pořádku, zajištění zdravotní péče, zajištění řádného technického stavu zařízení, objektu (technické řešení umožňující řízení toku a kontrolu osob účastnících se fotbalových zápasů), jejich vybavení infrastrukturou, včetně zejména integrovaného velitelského stanoviště, pro umístění osob podílejících se na bezpečnosti sportovní akce, řídicí systém vstupů a výstupů, parkoviště a dopravních uzlů s přihlédnutím k potřebě zajistit bezpečnost a hladkost hromadných událostí a bezpečnost osob, které se na nich podílejí, zajištění pořadatelské služby. Má povinnost vybudovat a zaznamenávat obraz a zvuk během sportovních podniků. Musí zajistit vybavení s kompatibilními elektronickými systémy, které slouží k identifikaci osob, prodeji vstupenek, kontrolnímu pohybu na místě, kontrole přístupu k určitým místům a ověřování informací. Vytváří centrální systém pro identifikaci účastníků s cílem vedení informací o použitých zákazech pro konkrétní návštěvníky. Organizátor, potažmo pořadatel jmenuje hlavního bezpečnostního manažera, který ho zastupuje v oblasti zajištění bezpečnosti osob při hromadných akcích. [33]

Organizátor je povinen 30 dní před plánovaným datem zahájení hromadné události podat žádost o povolení k pořádání akce. Požaduje ředitele policie, hasičského záchranného sboru a zdravotnickou službu o vydání stanoviska na potřebnou velikost sil a prostředků potřebných k zajištění hromadné akce, námítky k technickému stavu místa a očekávaným hrozbám. Žádost obsahuje plán místa, přístupové cesty, program a pravidla hromadné události, podmínky komunikace, informace bezpečnostního manažera, místa pro bezpečnostní a záchranné akce, místa informační a bezpečnostní služby, požární postupy, informace o počtu návštěvníků, předpokládané hrozby, informace o počtu osob zajišťující bezpečnost, informace o technických prostředcích. Do 14 dnů od doručení se výše uvedené složky k žádosti vyjádří a stanoví rizikovost akce. [33]

Důležitým oprávněním organizátora dle zákona je užití zákazu klubu, zahrnující zákaz účasti na budoucích masových akcích prováděných organizátorem, které bylo uloženo návštěvníkovi, který se dopustil porušení pravidel objektu (oblasti) v rámci masové akce. Doba trvání zákazu klubu nesmí být delší než 2 roky ode dne jeho vydání. Tento zákaz musí být do 7 dnů dotčené osobě sdělen. V případě, že činnosti bezpečnostní služby jsou

neúčinné, organizátor nebo bezpečnostní ředitel požádá o pomoc policii, žádost potvrdí v písemné žádosti. [33]

4.3.2.2 *Technické vybavení a režimová opatření*

Na polských stadionech není technické vybavení jednotné a jeho úroveň je dána modernizační a finanční situací jednotlivých klubů nebo úrovní soutěže. Ovšem zákon o hromadných akcích upravuje např. ve fotbale úroveň technického zajištění až po třetí fotbalovou ligu. Zajištění perimetru je provedeno oplocením areálu, stěnami stadionu nebo přenosnými bariérami včetně členů bezpečnostní služby. Vstupy stadiónů jsou vybaveny turnikety pro odbavování jednotlivých návštěvníků a v lepších případech bezpečnostními rámy nebo členy bezpečnostní služby s ručními detektory kovů. Vstupy do sektorů hostí a domácí jsou od sebe odděleny, tak aby nedocházelo ke kontaktu jednotlivých skupin. Zavedení kamerového systému je dáno taktéž uvedeným zákonem. Kamery jsou rozmístěny po celém areálu od vstupních bran až po jednotlivé sektory stadionu. Na každém stadionu jsou policejní místnosti, kde probíhá případné řešení deliktu fanoušků, kteří se dopustili protiprávního jednání. Taktéž jsou vyhrazeny prostory pro parkování vozidel bezpečnostních a záchranných složek. Dále na stadionech jsou vybudovány tzv. pozorovatelný, kde jsou členové policejních složek, které v této místnosti monitorují sektory fanoušků pomocí výstupů z kamer, které jsou rozmístěny po celém stadionu. Sektor hostí od ostatních sektorů je oddělen tzv. klecí. Je tvořena z dvojitého plotu tak, aby nemohlo dojít k jeho prolomení nebo vyvrácení či přezení fanoušků na hrací plochu nebo do jiného sektoru.

Zajištění prodeje alkoholu pouze ve vymezených prostorech, prodej alkoholu s maximálním obsahem alkoholu 3,5% v nápoji, zákaz prodeje nápojů v tvrdých obalech.

Prodej vstupního lístku na fotbalový zápas nebo předání jiného dokladu opravňujícího osobu k pobytu na něm se uskuteční po obdržení osobních údajů uvedených v osobních identifikačních systémech, v souladu s dokumentem potvrzujícím totožnost osoby. Vstupenka nebude vydána osobě, která má zákaz přístupu k masové události, má povinnost zdržet se pobytu na místech hromadných událostí vydaných soudem, která podléhá zákazu klubu nebo cizímu zákazu, osoba, u níž je důvodné podezření, že na místě a během hromadné události může představovat hrozbu pro bezpečnost hromadné události. [33]

4.3.2.3 Pořadatelská a bezpečnostní služba

Mezi základní povinnosti pořadatele patří zajištění požadavků a podmínek stanovené jinými právními předpisy např. o požární ochraně, hygienické předpisy, stavební úpravy, zajištění bezpečnostní služby, informační služby a hlavního bezpečnostního manažera, zajištění lékařské pomoci, hygienických zařízení, určení únikových cest, zajištění záchranných a protipožárních zařízení, místností pro bezpečnostní služby a policii, připravuje postupy v případě vypuknutí požáru a jiných nenadálých událostí. Zákon o masových akcích stanovuje počty bezpečnostních a informačních pracovníků dle počtu návštěvníků a dle rizikovitosti dané akce.

Stanovuje pro účastníky pravidla zařízení, pravidla a podmínky chování a účasti na akci, vymezuje zakázané prostředky, které návštěvník sebou na akci nesmí mít např. zbraně, pyrotechnické prostředky a jiné nebezpečné předměty, alkoholické, omamné a psychotropní látky.

Pořadatel je oprávněn zaznamenávat průběh hromadné události a zejména chování lidí, kteří se na ní podílejí, pomocí zařízení pro záznam videa a zvuku. Materiály získané během sledování a nahrávání hromadných událostí, které mohou poskytnout důkazy pro zahájení trestního řízení nebo řízení v případech přestupků nebo důkazy, které by mohly být relevantní pro takové soudní řízení, organizátor neprodleně předá složkám činných v trestním řízení. Uchování takových záznamů musí organizátor uschovat po dobu nejméně 30 dnů, poté je zničí. Dále vede evidenci vydaných identifikátorů obsahující tyto údaje: jméno a příjmení a služební číslo člena shromažďujícího totožnost nebo řadu a číslo dokladu totožnosti, podpis člena služby shromažďující totožnost, datum a čas sběru, číslo osvědčení potvrzující, že člen školení dokončil školení v oblasti zajištění hromadných událostí a údaje identifikující vydavatele tohoto certifikátu. [33]

4.3.2.4 Bezpečnostní a informační služby

Členové bezpečnostní služby se zabývají bezpečností a veřejným pořádkem v době a místě hromadné události a musejí být držitelem platného průkazu pracovníka fyzické ochrany dle zákona o ochraně osob a majetku. Členové informačních služeb pracují pro bezpečnost účastníků hromadných akcí, zejména tím, že je informují o přijatých organizačních řešeních. Členové těchto služeb jsou podřízeni bezpečnostnímu manažerovi a jsou povinni mít označení a ukončené školení podle nařízení vydaného na základě čl. 23 nařízení o bezpečnostních a informačních službách. Bezpečnostní vedoucí, členové bezpečnostní služby a

informační služba jsou povinni nosit na viditelném místě identifikátor vydaný organizátorem, který obsahuje jméno vystavovatele, identifikační číslo a obrázek obličeje, datum vypršení platnosti, razítko a podpis vystavovatele. Bezpečnostní manažer, který má na starosti členy bezpečnostní a informační služby může být pouze osoba, která absolvovala výcvik uvedený v předpisech vydaných na základě čl. 23 vyhlášky o informačních a bezpečnostních službách a v případě hromadného ohrožení, byl zapsán na seznam kvalifikovaných pracovníků fyzické ochrany podle čl. 26 práv vyplývajících ze zápisu kvalifikovaného zaměstnance fyzické ochrany zákona ze dne 22. srpna 1997 o ochraně osob a majetku.

Oprávněními bezpečnostních a informačních služeb:

- kontrolovat osoby navštěvující hromadné události,
- identifikace osob za účelem zjištění totožnosti,
- kontrola obsahu zavazadel a oblečení lidí v případě podezření, že tito lidé přinášejí nebo vlastní věci, které jsou zakázané nebo by mohly ohrozit bezpečnost osob a majetku,
- vydávat příkazy osobám, které narušují veřejný pořádek nebo se chovají v rozporu s pravidly hromadné události nebo předpisů zařízení (oblasti), a v případě neplnění těchto příkazů – je vyzvat, aby opustili hromadnou událost,
- mohou použít donucovací prostředky dle oprávnění uvedené v zákoně ze dne 24. května 2013 o zbraních a střelivu, užití a zadokumentování těchto prostředků musí být dle zmíněného zákona. Dle výše uvedeného zákona mohou členové bezpečnostní služby užít donucovací prostředky: prostředky přímého nátlaku - fyzická síla (ve formě hmatů, chvatů, úderů, kopů), obušku, pout, psa, paralyzéry a slzotvorné prostředky. Tyto prostředky mohou užít proti osobě, která se pokusí nebo vede útok na život nebo zdraví, svobodu oprávněné osoby nebo jiné osoby, k zabránění přímého útoku na chráněné oblasti, předměty nebo zařízení chráněné oprávněnou osobou, zabránění ničení majetku, zadržení osoby, jejímu útěku nebo při pronásledování takové osoby, k překonání aktivního odporu osoby. Kromě donucovacích prostředků může oprávněná osoba použít zbraň proti osobě, která vede přímý útok na život, zdraví nebo svobodu oprávněné osoby nebo jiné osoby nebo je-li třeba potlačit akce směřující k přímo takovému pokusu nebo směřující na důležité objekty, zařízení, oblasti nebo je-li potřeba potlačit takové akce zaměřené přímo na takový pokus nebo k ochraně majetku. Dále je oprávněn užít zbraň proti osobě, která ne dbá výzvě k okamžitému upuštění zbraně, výbušného nebo jiného nebezpečného

předmětu, jehož použití může ohrozit život, zdraví nebo svobodu oprávněné osoby nebo jiné osoby. Dále proti osobě, která se pokouší nezákonně odebrat střelné zbraně od oprávněné osoby nebo jiné osoby oprávněné k jejich držení. [36]

Povinnosti bezpečnostních a informačních služeb:

- odmítnutí vstupu osobě na sportovní akci:
 - které bylo vydáno, rozhodnutím zákazu přístupu k masové události, povinnost zdržet se pobytu na místech hromadných událostí (vydaných soudem proti odsouzené osobě),
 - proti které byl vydán cizí zákaz,
 - proti které byl vydán zákaz klubu,
 - odmítá vykonat činnost na výzvu členů bezpečnostních nebo informačních služeb,
 - osoba pod viditelným vlivem alkoholu, omamných látek, psychotropních látek nebo jiných podobných látek,
 - osoba, která má zbraně nebo jiné předměty, materiály, výrobky, nápoje, látky nebo látky,
 - osoba, která se chová agresivně, provokativně nebo jinak ohrožuje veřejnou bezpečnost nebo pořádek,
- odmítnout přístup k hromadné události osobě, která nemá vstupenku nebo jiný doklad, který jí opravňuje k účasti na hromadné akci,
- vykázat z místa lidi, kteří narušují veřejný pořádek svým chováním nebo se chovají v rozporu s pravidly objektu (oblasti), nebo s pravidly hromadných událostí,
- podávat informace o zařízení a bezpečnostních požadavcích stanovených organizátorem nebo tísňovými službami,
- informovat o umístění lékařské, stravovací a sanitární pomoci,
- dohlížet na bezpečný vstup a odchod osob účastnících se hromadné události,
- neumožnit lidem, účastnících se hromadné události, vstup do míst, která nejsou určena pro veřejnost,
- okamžitě reagovat na negativní případy, hrozby a přijmout potřebná nápravná opatření, zejména informování bezpečnostních složek,
- bezprostředně předat policii osoby, které představují přímé ohrožení návštěvníků akce a majetku nebo které se dopustili protiprávního jednání,

- pozorování všech oblastí potenciálního nebezpečí a zabránění nadměrné koncentrace lidí,
- hlídat dodržování ustanovení objektu (pozemku) a hromadné akce,
- reagovat na stížnosti podané osobami účastnicími se hromadné události. [33]

4.3.2.5 *Policie Polsko*

Základními úkoly Policie při sportovních, hromadných akcích je zajištění ochrany bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku, odhalování, dokumentování, zajišťování pachatelů trestné činnosti, řízení dopravy, prevence a jiných činností, které zajistí vnitřní pořádek v místě konání sportovní akce. Organizace bezpečnosti hromadných akcí zahrnuje zapojení různých policejních složek do těchto činností. Jsou to jak policisté z hlídkové a dopravní služby, tak i policisté, kteří pracují v odděleních zabývajících se závažné trestné činnosti. Množství policistů a druh služby závisí na povaze a rizikovosti akce, jakož i na dostupných informacích o výši a postoji účastníků akce. [37]

Základní formou služby a opatření při zajištění hromadné akce je provádění hlídkové činnosti, plnění služebních povinností policistou nebo skupinou policistů v dané oblasti a jejím okolí nebo v prostředí s nejčastěji se vyskytující trestnou činností. Výkon služby se skládá z pěších a častěji motorových hlídek. Při bezpečnostních akcích s vyšším rizikem jsou hlídky zesíleny. Takovým hlídkám jsou přiděleny určité oblasti, např. okolní ulice místa konání akce s přidělenými úkoly. Kromě přidělených úkolů jsou odpovědné i za provádění preventivní činnosti, hledáním osob, které se skrývají před zákonem. Mezi oprávnění policie patří: identifikace osob, zadržení osob, dělání osobních prohlídek, zaznamenávat protiprávní činnost. Používat donucovací prostředky a zbraně v případech uvedených v zákoně. Dalším úkolem složek policie je převzetí lidí od bezpečnostních služeb na hromadných akcích, kteří narušují bezpečnost a veřejný pořádek k projednání jejich nezákonné činnosti.

Kromě policistů hlídkové činnosti, je další důležitou složkou dopravní policie. Dopravní policisté při pořádání hromadných akcí zajišťují především úkoly spojené s bezpečností a plynulostí v dopravě, minimalizování tvořících se kolon v dopravě, zajištění řízení a zastavení dopravy při průchodu návštěvníků na sportovní akce a řešení přestupků v souvislosti s dopravou. Dalšími hlídkami jsou hlídky kyvadlové dopravy, tj. služba poskytovaná policisty, zaměřená na udržování veřejné bezpečnosti v prostorách železničních stanic, do-

pravních prostředků, při průchodu skupin účastníků akcí. Tento druh hlídkové služby spočívá v tom, že policisté doprovázejí účastníky akce z jednoho místa na druhé, kde se událost koná a zpět. Během cesty zůstávají v kontaktu s dispečery těchto jednotek, dopravních prostředků. Policisté ve spolupráci s vlakovými službami, pokud jde o vlak, jsou povinni zabránit lidem v jízdě, které nemají jízdenky, aby zabránili narušení veřejné bezpečnosti a pořádku ve vlaku i v železničních stanicích. Pokud se například fotbaloví fanoušci pohybují jiným dopravním prostředkem (např. pronajatým autobusem), je také nutné zajistit cestu na trase. Za tímto účelem hlídky doprovázejí fanoušky na hromadné události z míst jejich nástupu až do místa konání akce a zpět. [37]

Zajišťuje-li se větší událost, ne všichni policisté se přímo podílejí na činnostech. Někteří z nich obvykle zůstávají v rezervě. Jednotky v pohotovosti jsou samostatná síla a prostředky k dispozici veliteli policejní operace (akce) nebo veliteli nižší úrovně, kteří nejsou přímo zapojeni do operací. Jedná se o součást sil opatření určených k akci během bezpečnostní akce, která se přímo nezúčastní na těchto činnostech, ale očekávají ve stanovené oblasti, aby v případě potřeby včas přijeli na potřebná místa.

Hlavními jednotkami při zajišťování hromadných událostí, jsou pořádkové jednotky polské policie. Tyto jednotky jsou speciálně vyškoleny, vycvičeny a vybaveny k zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti při hromadných akcích, zajištění pachatelů páchající protiprávní činností, zákrokům pod jednotným velením a dalším speciálními činnostem. Tyto síly se nasazují v případě potřeby zajištění veřejného pořádku při masových událostech, které přesahují kapacitu příslušné územní jednotky Policie. Provoz jednotek se skládá z uspořádání samostatných policistů do skupiny jednotek vybavených speciálními dopravními prostředky. Součástí těchto jednotek jsou i psodí se svými psy, specialisté s výcvikem na poskytnutí první pomoci, hašení pyrotechnických a jiných nebezpečných předmětů, policistů vyzbrojenými vrhači gumových projektilů a jiných vyškolených policistů. Dalšími policisty využívanými při hromadných akcích jsou členové antikonfliktních týmů. Tito policisté jsou hojně využíváni k takovým příležitostem za účelem komunikace s účastníky akce, řešení napjatých situací, vyrozumívání o plánovaných opatřeních. Při rizikových akcích jsou tito policisté v Polsku málo nasazováni z důvodu častých napadení ze strany agresivních fanoušků.

Z výše uvedeného vyplývá, že počet požadovaných služeb a způsob jejich fungování závisí především na povaze události, počtu účastníků a jejich chování. Také formy a taktika poskytování služeb závisí na těchto faktorech. Proto je důležité řádně připravit policejní útva-

ry, jednotky, aby plnili úkoly během zajištění hromadných událostí a řádně vedli přípravu před samotnou událostí.

4.3.2.6 Obecní stráže

Obecní stráže se řídí zákonem o obecních strážích a v tomto zákoně jsou vymezeny úkoly strážců, mezi které patří ochrana veřejného pořádku, spolupráce s jinými subjekty v oblasti ochrany života a zdraví osob, pomoc při odstraňování následků při živelných pohromách, spolupráce s organizátory a dalšími službami za účelem ochrany při veřejných setkáních a akcích, řízení dopravy a kontrola parkování. V rámci těchto činností má oprávnění vyzývat a ztotožňovat osoby, ukládat pokuty, prohledávat osoby a jiné. Uvedený zákon také opravňuje strážníka k použití donucovacích prostředků a zbraně dle vymezených podmínek tohoto zákona. V rámci konané sportovní akce stráže plní preventivní roli. Pohybují se v místě konání akce a v jeho blízkém okolí, vypomáhají s řízením provozu na pozemních komunikacích a parkováním vozidel účastníků akce. V Polsku obecní stráže nedisponují pořádkovými jednotkami, které by vypomáhaly policii při zajišťování vytipovaných nebo rizikových sportovních akcí. [38]

4.3.2.7 Hasičský záchranný sbor a zdravotnická záchranná služba

Stejně jako v České republice se v rámci sportovních akcí tyto složky podílejí na bezpečnosti osob a majetku. Jejich počty jsou stanoveny dle rizikovitosti pořádané sportovní akce. Členové hasičského záchranného sboru, kteří se řídí dle zákona o státní hasičské službě, jsou na místě konání akce a v případě potřeby provádějí záchranu lidského života a zdraví, majetku před požárem a jinou mimořádnou událostí. Nejčastější činností ovšem je hašení a zneškodnění použité pyrotechniky a zapálených předmětů neukázněnými fanoušky, které vhazují na hrací plochu nebo ve svých sektorech. [39]

Stejně i členové zdravotnické záchranné služby, kteří se řídí dle zákona o zdravotní péči, jsou přítomni na pořádané akci a v případě potřeby provádějí poskytnutí první pomoci, ošetření zranění způsobené od pyrotechniky nebo v souvislosti rvaček a jiných výtržností. [40]

5 NÁVRHY A ZÁVĚRY

Z důvodu vyššího počtu rizikových sportovních akcí, zvýšeného počtu užití zakázaných pyrotechnických a jiných nebezpečných předmětů při sportovních utkáních, častého zakrývání obličeje fanoušků a páchání trestné činnosti je zapotřebí se zabývat kroky, návrhy, které by vedly ke snižování nebo minimalizaci rizik a zvyšování bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku při sportovních podnicích. Ke stanovení možných návrhů, zlepšení situace lze využít závěrů z komparace bezpečnostních opatření mezi Českou republikou a Polskem. Zejména některých prvků opatření, právních norem užívaných v Polsku, jelikož v této zemi mají velké zkušenosti s opatřeními z důvodu fanoušků sportovních akcí, kteří patří mezi nejrizikovější na světě.

5.1 Výstupy z komparace bezpečnostních opatření ČR a Polska při sportovních podnicích

5.1.1 Diváci

Je zřejmé, že mezi fanoušky Česka a Polska je markantní rozdíl. Nejenom typy fanoušků, které navštěvují sportovní akce, jejich počtem, jejich chováním a v neposlední řadě počtem těch nejtvrdějších fanoušků a jejich nevraživostí vůči druhým skupinám fanoušků. V těchto faktorech Polsko jasně dominuje. Další zvláštností je, jak skupiny polských hooligans oproti českým jsou organizovány a především tím, že ty polští jsou zapojeni do organizované trestné činnosti. Můžeme se zabývat otázkou, z jakých důvodů jsou spojováni vůbec se sportovními akcemi. S jistotou se dá říci, že je v Polsku fandění jakýmsi národním znakem a hrdostí. Ovšem druhou stránkou mince je, že v prostředí fanoušků se někteří seberealizují a jsou rekrutováni právě do struktur organizovaných skupin a jejich trestné činnosti. V České republice se ty nejradikálnější skupiny takové trestné činnosti nedopouštějí a snad do budoucna tomu tak i zůstane.

5.1.2 Zákonné prvky

Účastníci hromadných akcí se dopouštějí velké řady trestných činů a přestupků uvedených ve čtvrté kapitole, ovšem mohli by porušovat i další ustanovení vyplývající z obou právních norem přestupkového zákona a trestního zákoníku, ale i z dalších zákonů. Jejich výčet i hrozící sankce by měli na fanoušky působit minimálně preventivně, aby se takových činů

vůbec nedopouštěli. A když se takových činů dopustí, je na složkách vymáhající právo, takový čin řádně odhalit, zadokumentovat, zpracovat, aby byl pachatel potrestán a do budoucna si takové jednání rozmyslel. Jsou ovšem i situace, kdy členové bezpečnostní služby, policie by měli zvážit, zda odpověď na každý drobný přestupek přinese požadovaný výsledek, tj. zabránění jeho opětovnému porušení a zda nepovede k eskalaci chování ostatních účastníků. Jedná se například o takové situace, kdy jeden fanoušek z velké skupiny fanoušků např. hodí kelímek s pivem.

Výčet trestných činů a přestupků je v obou zemích obdobný, ale v čem se země rozcházejí je jejich nastavení v podobě typu a výši trestů. Polsko je v tomto ohledu přísnější zemí a bude to vyplývat zřejmě i z předchozí kapitoly v podobě množství hooligans, jejich organizovanosti a páčání trestné činnosti. Kapitolou jsou také sankce hrozící organizátorům či klubům pořádajících sportovní akce, utkání. Jejich sankce a především výše možných udělených pokut má velký vliv na plnění a neplnění povinností vyplývajících ze zákonů.

První část komparace trestů mezi ČR a Polskem za uvedené trestné činy, viz Tabulka 3.

Trestné činy	Těžké ublížení na zdraví	Ublížení na zdraví	Rvačka	Rvačka - těžká újma	Krádež
ČR - Tresty (odnětí svobody)	3 - 10 let	6 měsíců - 3 léta	až na 1 rok	6 měsíců - 5 let	až na 2 léta
Polsko - Tresty (odnětí svobody)	1 - 10 let	3 měsíce - 5 let	až na 3 léta	6 měsíců - 8 let	až na 1 rok

Tabulka 3 – Komparace trestů za trestné činy část 1 [zdroj vlastní]

Druhá část komparace trestů mezi ČR a Polskem za uvedené trestné činy, viz Tabulka 4.

Trestné činy	Násilí proti úřední osobě	Násilí proti úřední osobě - zbraň	Násilí proti úřední osobě - těžká újma	Násilí proti skupině obyvatel	Násilí proti skupině obyvatel - rasa
ČR - Tresty (odnětí svobody)	až na 4 léta	6 měsíců - 6 let	8 - 16 let	až na 1 rok	6 měsíců - 3 léta
Polsko - Tresty (odnětí svobody)	až na 3 léta	1 - 10 let	2 - 12 let	až do 2 let	3 měsíce - 5 let

Tabulka 4 – Komparace trestů za trestné činy část 2 [zdroj vlastní]

Komparace zákazu vstupu a peněžitého trestu mezi ČR a Polskem, viz Tabulka 5.

	Zákaz vstupu	Peněžítý trest
ČR - Tresty	až na 10 let	20 - 730 denních sazeb (ds 100 - 50 000,- Kč)
Polsko - Tresty	2 - 6 let	10 - 540 denních sazeb (ds 10 - 2000 PLN)

Tabulka 5 – Komparace zákazu vstupu a peněžitého trestu [zdroj vlastní]

Komparace trestů mezi ČR a Polskem za uvedené přestupky, viz Tabulka 6.

Přestupky	Neuposlechnutí výzvy	Noční klid	Zakrytí obličeje	Pyrotechnika	Ublížení na zdraví	Proti majetku
ČR - tresty (pokuta)	do 10 000 Kč	do 10 000,- Kč	do 10 000,- Kč	do 10 000,- Kč	do 20 000,- Kč	do 50 000,- Kč
Polsko - tresty (pokuta)	2000 - 5000 PLN	2000 - 5000 PLN	2000 - 5000 PLN	3000 - 5000 PLN	2000 - 5000 PLN	20 - 5000 PLN

Tabulka 6 – Komparace trestů za přestupky [zdroj vlastní]

5.1.3 Bezpečnostní opatření

Tímto porovnáním bylo zjištěno, jakou má Polsko výhodu v podobě dobře zpracovaného a rozepsaného zákona o hromadných akcích oproti českému zákonu o podpoře sportu. Dalším zásadním rozdílem je, že v Polsku existuje zákon o ochraně osob a majetku, který upravuje bezpečnostní služby a jejich činnost, povinnosti, oprávnění a potřeb licencí na bezpečnostní opatření při sportovních podnicích. V podobě ostatních složek je působnost i vymezení právní úpravy podobné v obou zemích, kromě využití strážníků městské policie, kdy v ČR má městská policie i pořádkové jednotky oproti Polsku, kde plní úkoly pouze spojené s kontrolou parkování a jiných základních úkolů. Základy bezpečnostních opatření jsou v obou zemích také podobné, ale najdeme zde řadu podstatných rozdílů, které má polská strana lépe nastaveny. Mezi ně patří především prodej vstupenek proti občanskému průkazu, vedení databází fanoušků na úrovni klubů a jasný přehled o fanoušcích, kteří mají jakýkoliv zákaz na sportovní utkání. Z pohledu technických prostředků užívají obě země podobné prvky, akorát na polských stadionech jsou lépe zapracovány a moderně vybaveny např. prvky kamerových systémů a jejich užití i v nižších soutěžích.

Komparace vybraných opatření mezi ČR a Polskem, viz Tabulka 7.

Opatření	Vstupenky proti dokladu totožnosti	Databáze zákazu vstupu u klubů	Kamerové systémy	Oddělení sektorů	Turnikety	Místnost Policie
ČR	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Polsko	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO

Tabulka 7 – Komparace vybraných opatření [zdroj vlastní]

Komparace pořadatelských a bezpečnostních služeb mezi ČR a Polskem, viz Tabulka 8.

Pořadatelské a bezpečnostní služby	Pořadatelská služba	Informační služba	Bezpečnostní služba	Certifikace pořadatelské a bezpečnostní služby	Zákon o SBS	Zákon o sportovních akcích
ČR	ANO	NE	ANO	NE	NE	ANO
Polsko	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO

Tabulka 8 – Komparace vybraných služeb [zdroj vlastní]

Komparace vybraných složek IZS mezi ČR a Polskem, viz Tabulka 9.

Složky IZS	PJ Policie	Kynologie a Hipologie	Antikonfliktní tým	PJ Městské policie	Hasičský záchranný sbor	Zdravotnická záchranná služba
ČR	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Polsko	ANO	ANO	ANO (neužívá se)	NE	ANO	ANO

Tabulka 9 – Komparace vybraných složek IZS [zdroj vlastní]

5.2 Návrh ke zlepšení bezpečnosti při sportovních podnicích

V této části uvedu návrhy, které by vedly k zamezení nebo alespoň minimalizaci rizik, hrozeb, páchaní trestné činnosti v souvislosti se sportovními akcemi a na druhou stranu prvky, které by vedly ke zlepšení v oblasti pořadatelských a ostatních služeb spolupodílejících se na bezpečnosti osob a majetku při sportovních podnicích.

5.2.1 Zákonná úprava o sportu

Základním návrhem je úprava zákonné normy o podpoře sportu. Doporučil bych její úpravu nebo alespoň doplnění o další paragrafy, ve kterých by byly vymezeny, upraveny níže uvedené kroky návrhů. Podoba tvorby zákona by se mohla inspirovat polským zákonem o bezpečnosti hromadných akcí, ve kterém podobné kroky jsou upraveny.

5.2.2 Prodej vstupenek na sportovní akci proti průkazu totožnosti

Jelikož je v ČR stále možný nákup lístku bez předložení průkazu totožnosti, zakoupení více lístků na jednu osobu a možnosti zakoupení lístků i do jakéhokoliv sektoru bez kontroly příslušnosti k danému klubu je zcela na místě provést zákonnou úpravu, která by nařizovala prodej jednoho lístku pouze konkrétní osobě po předložení platného dokladu totožnosti.

5.2.3 Klubem zakázaný vstup na sportovní akci

Využívání zákazu vstupu na stadion, který je uveden v návštěvním řádu a uvádí, že za porušení určitých povinností za podmínky (opakování porušení povinnosti) hrozí sankce zákazu vstupu na stadion. Tato sankce vychází z koncepce pána domu (smluvní vztah mezi majitelem a návštěvníkem) a je oproti sankcím právních institucí daleko rychlejší. Takto sankciovaná osoba je nevpouštěna na stadion.

5.2.4 Klubem vedená databáze zákazu vstupů

V případě sportovních akcí – fotbalových, by mohla Fotbalová asociace České republiky zavést databázi fanoušků, kteří mají udělený zákaz vstupu klubem nebo obdobnou sankci. Tento krok by společně s prodejem lístku proti dokladu totožnosti zamezil prodej vstupenky osobě, která má vysloven zákaz vstupu na sportovní akce. S touto databází by byla spojená povinnost zpracování osobních údajů dle zákona o ochraně osobních údajů v podobě

nakládání s osobními údaji, účel zpracování, informovanost návštěvníků a další povinnosti dle zákona.

5.2.5 Sektory pro diváky na stadionech

Navrhoval bych zvolení dostatečné velikosti sektoru pro hostující fanoušky, aby bylo zabráněno vstupu hostujícím fanouškům do jiných sektorů z důvodu malé kapacity jejich vyčleněného sektoru. Samozřejmostí je zajištění sektoru plotovým systémem, který dostatečně oddělí hostující od domácích fanoušků, od hrací plochy, znemožní jeho překonání nebo zdemolování.

5.2.6 Preventivní činnost klubů

Doporučoval bych větší zapojení klubů do práce s fanoušky, vytvoření programů pro fanoušky, navázání lepší komunikace s fankluby, pořádání společných cest na utkání, zaměření se na skupiny mladých fotbalových fanoušků, vytvoření center pro fanoušky – domácích i hostujících, zapojení člena klubu (vyčleněného pro práci s fanoušky), který by se např. účastnil zápasů, choreografií a mohl s fanoušky řešit vzniklé problémy.

5.2.7 Proškolení pořadatelské služby

Zavedení povinných seminářů a školení pro členy pořadatelské služby za účelem zvládnutí rizikových situací spojených se sportovními podniky. Zvládnutí vyhrocených situací po fyzické, ale především po psychické stránce – nenechat se vyprovokovat, komunikaci a práci s davem, psychologické dovednosti, ale také zvládnutí právních základů.

Takto licencovaní pracovníci pracují v Polsku, kdy členové těchto služeb musí absolvovat přípravu a zkoušky z fyzické, psychologické, právní a komunikační připravenosti v oblasti práce s davem. Po splnění získají licenci, která je opravňuje pracovat v tomto odvětví.

5.2.8 Soukromé bezpečnostní služby

Stejně proškolení nebo spíše sepsání zákona o soukromých bezpečnostních službách, ve kterém by byly mimo jiné i povinnosti a oprávnění jejich členů, kvalifikace zaměstnanců, fyzické a psychologické dovednosti, užití donucovacích prostředků a zbraně. Taktéž jako v případě využití polského zákona o bezpečnosti hromadných akcí bych viděl inspiraci v zákoně o ochraně osob a majetku, který se dotýká přímo soukromých bezpečnostních služeb.

5.2.9 Ostatní složky

V případě ostatních složek působících při bezpečnostních opatřeních bych navrhoval pravidelná společná cvičení s ostatními členy působícími na sportovních podnicích, především v oblasti komunikace, spolupráce při zákroku a oddělení fanoušků od sebe.

5.2.10 Tresty pro neukázněné diváky

Doporučoval bych přísnější tresty za spáchané přestupky na sportovních utkáních, např. za zakrytí obličeje. Minimálně by tato novela působila preventivně nebo si myslím, že pod tíhou vyššího finančního trestu by došlo k minimalizaci používání takových předmětů na sportovních akcích.

5.2.11 Technické a bezpečnostní prvky na stadionech

Ze zprávy o vyhodnocení technických a bezpečnostních prvků užitých na stadionech, provedené Ministerstvem vnitra ČR, vyplývá, že stav stadionů je sice různě vyhovující, ale s určitými výtkami. Proto navrhuji následující technické a bezpečnostní prvky, které by zabezpečení sjednotilo nebo dosahovalo takové míry, která by minimalizovala hrozící nebezpečí.

5.2.11.1 Zabezpečení perimetru stadionu

Aby nedocházelo k prostrčení nebo přehození zejména pyrotechniky a jiných nebezpečných předmětů přes vnější oplocení objektů, zvolil bych oplocení s malými ploty nebo plnou výplní a z vnitřní strany vymezení prostoru se zákazem vstupu nepovolaným osobám, doplněnými PTZ kamerami z důvodu monitorování tohoto prostoru.

5.2.11.2 Vstupní turnikety a bezpečnostní rámy

U všech stadionů bych zavedl povinnost vybudování turniketů, které by zajišťovaly průchod jednotlivých fanoušků. Zamezily by nekontrolovatelnému průchodu skupinek fanoušků. Součástí vybudování bych navrhoval vystavění bezpečnostních ráků, které by urychlily kontrolu osob, zda u sebe nemají nebezpečné předměty.

5.2.11.3 Kamerové systémy

I přes jejich využití na všech stadionech bych navrhoval jejich doplnění v dostatečném počtu a na správně vytipovaných místech (vstupy, u turniketů, sektory fanoušků, prostor perimetru). Výběr kvalitních produktů s vhodnými parametry, pomocí kterých bude vhod-

né snímat fanoušky u vstupních bran, identifikovat pachatele páchající trestnou činností, monitorovat sektory fanoušků a v případě potřeby přiblížit obraz dané situace. Stejně jako vhodně zvolené typy kamer bude zapotřebí zvolit záznamová zařízení s dostatečným úložištěm pro snímanou scénu a její uchování po zvolenou dobu, dostatečným počtem vstupů pro jednotlivé prvky a jejich zobrazením v technické místnosti určené pro obsluhu.

5.2.11.4 Řídící místnosti pro policii a prostory pro zadržené diváky

Zajištění vhodných prostor pro zástupce policie, ze kterých bude vhodný výhled na sektory nejrizikovějších diváků, vybavená vhodnou technikou (monitory, výstupy z kamerového systému). Stejně tak zvolení vhodného prostoru pro umístění zadržených fanoušků, ve kterých by byla možnost s fanoušky vést řízení pro jejich neoprávněné jednání.

ZÁVĚR

Jak vyplývá z teoretické a praktické části, tak téma bezpečnostní opatření při sportovních podnicích souvisí se širokou škálou právních norem, postupů, problematik a je součástí několika složek vystupujících při sportovních akcích, které zajišťují bezpečnost osob, majetku a veřejného pořádku.

V teoretické části jsem se zaměřil na sportovní podniky. V České republice existuje velké množství sportovních akcí, ovšem mezi ty nejrozšířenější sporty patří fotbal a hokej. Při těchto sportech se také nejčastěji užívá pojem bezpečnostní opatření, rizikovní fanoušci a jejich nebezpečné chování. S jejich návštěvou na sportovních akcích je řada problémů, rizik, hrozeb, které zaměstnávají příslušné složky, orgány.

Dle rizikovitosti sportovního podniku jsou vyčleněny síly a prostředky k zajištění bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku jak na straně státních ozbrojených a jiných složek, tak počty členů na straně pořadatelských služeb nebo najatých pracovníků soukromých bezpečnostních služeb. Ve stejné úvaze jsou provedeny technické opatření sloužící k zajištění bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku a také k předcházení páchané trestné činnosti.

V praktické části se nejprve zabývám analýzou rizik spojenou se sportovními akcemi. V souvislosti s probíhajícími sportovními podniky lze vyjádřit velké množství aktiv. Kromě vymezení aktiv, jsem také vyjádřil hrozby a zranitelnost aktiva. Každé aktivum vykazuje jinou zranitelnost a obdobně to je i s hrozbami, kdy každá má různou pravděpodobnost výskytu. Provedením analýzy jsem získal přehled aktiv a hrozeb a zúžil si výběr na ty nejrizikovější a na ty, které nám způsobí největší škody. Díky vyhodnocení analýzy lze vytvořit taková potřebná opatření, která budou mít za výsledek minimalizaci rizik, jejich působení a snížení následků na nejnižší možnou míru.

Dalším krokem v praktické části bylo srovnání České republiky a Polska v oblasti bezpečnostních opatření při sportovních akcích. Nejprve jsem porovnal typologii diváků a docílil jsem výsledku, že mezi fanoušky Česka a Polska je markantní rozdíl v podobě jejich počtu, chování, páchaní neoprávněné činnosti a v počtu těch nejtvrdších fanoušků a jejich nevráživosti vůči druhým skupinám fanoušků. V těchto faktorech Polsko jasně dominuje. Druhým krokem komparace bylo zaměření se na nejčastěji páchanou trestnou činnost fanoušků, uvedenou v právních normách obou zemí a srovnání sankcí, které za takovou činnost pachatelům hrozí. Stejně tak hrozící sankce organizátorům za porušení jejich povinností

v souvislosti se sportovními akcemi. Výčet trestných činů a přestupků je v obou zemích obdobný, ale v čem se země rozcházejí je jejich nastavení v podobě typu a výši trestů. Polsko je v tomto ohledu přísnější zemí a bude to vyplývat zřejmě z množství hooligans, jejich organizovanosti a páchání trestné činnosti.

Posledním krokem v komparaci obou zemí bylo srovnání bezpečnostních opatření – složky působící při bezpečnostních opatřeních, právní úprava, užití technické prostředky. Tímto porovnáním bylo zjištěno, jakou má Polsko výhodu v podobě dobře zpracovaného a rozepsaného zákona o hromadných akcích oproti českému zákonu o podpoře sportu. Dalším zásadním rozdílem je, že v Polsku existuje zákon o ochraně osob a majetku, který upravuje bezpečnostní služby a jejich činnost, povinnosti, oprávnění a potřeb licencí na bezpečnostní opatření při sportovních podnicích. V podobě ostatních složek je působnost i vymezení právní úpravy podobné v obou zemích. Základ bezpečnostních opatření jsou v obou zemích také podobné, ale najdeme zde řadu podstatných rozdílů, které má polská strana lépe nastaveny. Mezi ně patří především prodej vstupenek proti občanskému průkazu, vedení databází fanoušků na úrovni klubů a jasný přehled o fanoušcích, kteří mají jakýkoliv zákaz na sportovní utkání. Z pohledu technických prostředků užívají obě země podobné prvky, akorát na polských stadionech jsou lépe zapracovány a moderně vybaveny např. prvky kamerových systémů a jejich užití i v nižších soutěžích.

Po získání informací z analýzy rizik a komparace obou zemí jsem navrhl řešení v podobě zajištění preventivních činností, užití povinnosti prodeje vstupenky proti dokladu totožnosti, využívání klubových zákazů vstupů a vedení jejich evidence na klubové úrovni, navýšení sektorů pro hostující diváky, sjednocení a využití technických a bezpečnostních prvků a zaměření se na poradatelskou a bezpečnostní službu, jejich kvalifikaci, oprávnění a povinnosti. Veškeré navrhované opatření bych ukotvil v zákonné podobě, ať už rozšířením stávajícího zákona o podpoře sportu nebo vytvoření nových právních norem.

Cílem mé práce bylo porovnat bezpečnostní opatření při sportovních podnicích v České republice a Polsku a navrhnout opatření, která by vedla ke zlepšení situace v oblasti bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku při sportovních akcích. Mé návrhy by mohly posloužit jako námět k zavedení nových, úpravě stávajících opatření nebo jako inspirace k úpravě stávajících zákonů týkajících se této oblasti nebo vytvoření zcela nových právních úprav.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Česko. Zákon č. 115/2001 Sb. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2018 [cit. 27. 4. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-115>.
- [2] Česko. Zákon č. 89/2012 Sb. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2018 [cit. 27. 4. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>.
- [3] NIKL, Jaroslav a Petr VOLEVECKÝ. *Divácké násilí*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2007. ISBN 978-80-7251-249-2.
- [4] Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Ultras [online]. c2018 [cit. 27. 4. 2018]. Dostupné z: <https://en.wikipedia.org/wiki/Ultras>.
- [5] Sport.cz: Chuligáni v kuklách [online]. Copyright © Seznam.cz, a.s., Borgis [cit. 27. 4. 2018]. Dostupné z: <https://www.sport.cz/fotbal/2liga/clanek/813202-jeden-zapas-bez-divaku-natvrdo-a-navrch-pokuta-banik-prislo-radeni-polaku-draho.html>
- [6] SLEPIČKA, Pavel. *Divácká reflexe sportu*. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1838-8.
- [7] ZÁMEK, David. *Hromadné narušení veřejného pořádku z pohledu Policie ČR*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-429-9.
- [8] LE BON, Gustave. *Psychologie davu*. Praha: Kra, 1994. ISBN 80-901527-8-3.
- [9] NAKONEČNÝ, Milan. *Sociální psychologie*. Praha: Academia, 1999. ISBN 80-200-0690-7.
- [10] NAKONEČNÝ, Milan. *Psychologie osobnosti*. Vyd. 2. Praha: Academia, 1997. ISBN 80-200-0628-1.
- [11] LUKÁŠ, Luděk. *Bezpečnostní technologie, systémy a management*. Zlín: Radim Bačuvčík - VeRBuM, 2015. ISBN 978-80-87500-19-4.
- [12] LUKÁŠ, Luděk. *Bezpečnostní technologie, systémy a management III*. 1. vyd. Zlín: VeRBuM, 2013. ISBN 978-80-87500-35-4.
- [13] LAUCKÝ, Vladimír. *Technologie komerční bezpečnosti I*. Vyd. 3. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2010. ISBN 978-80-7318-889-4.
- [14] ZEMAN, Jan. *Terorismus: historicko-psychologická studie*. V Praze: Triton, 2002. Psychologická setkávání. ISBN 80-7254-305-9.

- [15] VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Extremismus a společnost*. 2. aktualizované a doplněné vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 9788073806651.
- [16] Česko. Zákon č. 239/2000 Sb. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2018 [cit. 27. 4. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>.
- [17] Česko. Zákon č. 240/2000 Sb. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2018 [cit. 27. 4. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>.
- [18] LUKÁŠ, Luděk. *Bezpečnostní technologie, systémy a management*. Zlín: Radim Bačuvčík - VeRBuM, 2015. ISBN 978-80-87500-05-7.
- [19] Betafence: Bezpečný přístup ke stadionu v Alesandrii [online]. © 2015 Betafence [cit. 27. 4. 2018]. Dostupné z: <https://www.betafence.cz/news/novinky-1/bezpeny-pistup-ke-stadionu-v-alessandrii>.
- [20] Agence s. r. o.: Agentura ostrahy objektů a detektivních služeb [online]. Copyright © 2018, AGEN-CE, s.r.o. [cit. 27. 4. 2018]. Dostupné z: <http://www.agence.cz/>.
- [21] Příbramsko.eu: Cvičení středočeské pořádkové jednotky v Brdech – Fotogalerie [online]. © Mgr. Jaroslav Hodrment [cit. 27. 4. 2018]. Dostupné z: <http://www.pribramsko.eu/cviceni-stredoceske-poradkove-jednotky-v-brdech-fotogalerie-5577>.
- [22] Aktuálně.cz: Domáci: Antikonfliktní týmy v centru Prahy končí [online]. 1999 – 2018 © Economia, a.s. [cit. 27. 4. 2018]. Dostupné z: <http://zpravy.aktualne.cz/domaci/antikonfliktni-tymy-v-centru-prahy-konci-lidem-uz-vysvetlili/r~357efe628e551e79b440025900fea04/>.
- [23] LUKÁŠ, Luděk. *Bezpečnostní technologie, systémy a management*. Zlín: Radim Bačuvčík - VeRBuM, 2015. ISBN 978-80-87500-67-5.
- [24] Skřivánková, K., Polášková, J. a Fröhlich, Uživatelská příručka Riskan, Sv. verze 2.0. id: 22065. T-SOFT a.s. Praha 2012.
- [25] Supporters.sk: Historie fanoušků Legia Varšava [online]. © 2011 Copyright supporters.cz & e Lucky [cit. 27. 4. 2018]. Dostupné z: <http://www.supporters.sk/clanek/historie-fanousku-legia-varsava/3787.html>.

- [26] Supporters.sk: Lech Poznaň – Víra i tradice [online]. © 2011 Copyright supporters.cz & eLucky [cit. 27. 4. 2018]. Dostupné z: <http://www.supporters.sk/clanek/lech-poznan-vira-i-tradice-vida/3760.html>.
- [27] Hooligans.pise.cz: Hooligans v česku [online]. Hooligans and Ultras, Copyright ©hooligans, All rightsreserved [cit. 27. 4. 2018]. Dostupné z: hooligans.pise.cz/hooligans-cesko/.
- [28] JELÍNEK, Jiří. *Trestní zákoník a trestní řád: s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, 2009. Glosátor. ISBN 978-80-87576-29-8.
- [29] Česko. Zákon č. 251/2016 Sb. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2018 [cit. 27. 4. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>.
- [30] Česko. Zákon č. 250/2016 Sb. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2018 [cit. 27. 4. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>.
- [31] LexLege: Akty pravne: Kodeks Karny [online]. Copyright 2009-2018 ArsLege Wszelkie prawa zastrzezone [cit. 27. 4. 2018]. Dostupné z: <https://www.lexlege.pl/kodeks-karny/>.
- [32] LexLege: Akty pravne: Kodeks Wykroczen [online]. Copyright 2009-2018 ArsLege Wszelkie prawa zastrzezone [cit. 27. 4. 2018]. Dostupné z: <https://www.lexlege.pl/akty-prawne/>.
- [33] LexLege: Akty pravne: Ustawa o bezpieczenstwie imprez masowych [online]. Copyright 2009-2018 ArsLege Wszelkie prawa zastrzezone [cit. 27. 4. 2018]. Dostupné z: <https://www.lexlege.pl/akty-prawne/>.
- [34] Ministerstvo vnitra ČR: Manuál pro fotbalové kluby 2015 [online]. © 2018 Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 27. 4. 2018]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/ministerstvo-vnitra-predstavilo-manual-pro-fotbalove-kluby.aspx>.
- [35] FILÁK, Antonín. *Zákon o Policii České republiky: s komentářem: podle právního stavu k 12. 1. 2009*. Praha: Police History, 2009-. ISBN 978-80-86477-49-7.
- [36] LexLege: Akty pravne: Ustawa o ochronie osob i mienia [online]. Copyright 2009-2018 ArsLege Wszelkie prawa zastrzezone [cit. 27. 4. 2018]. Dostupné z: <https://www.lexlege.pl/akty-prawne/>.

- [37] LexLege: Akty pravne: Ustawa o Policji [online]. Copyright 2009-2018 ArsLege Wszelkie prawa zastrzezone [cit. 27. 4. 2018]. Dostupné z: <https://www.lexlege.pl/akty-prawne/>.
- [38] LexLege: Akty pravne: Ustawa o strazach gminnych [online]. Copyright 2009-2018 ArsLege Wszelkie prawa zastrzezone [cit. 27. 4. 2018]. Dostupné z: <https://www.lexlege.pl/akty-prawne/>.
- [39] LexLege: Akty pravne: Ustawa o Pánstwowej Strazy Pozarnej [online]. Copyright 2009-2018 ArsLege Wszelkie prawa zastrzezone [cit. 27. 4. 2018]. Dostupné z: <https://www.lexlege.pl/akty-prawne/>.
- [40] LexLege: Akty pravne: Ustawa o podstawowej opiece zdrowotnej [online]. Copyright 2009-2018 ArsLege Wszelkie prawa zastrzezone [cit. 27. 4. 2018]. Dostupné z: <https://www.lexlege.pl/akty-prawne/>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika.
DS	Denní sazba.
FAČR	Fotbalová asociace České republiky.
FIFA	Fédération Internationale de Football Association. Mezinárodní federace fotbalových asociací.
IZS	Integrovaný záchranný systém.
MMA	Mixed Martial Arts. Plnokontaktní bojový sport.
MÚ	Mimořádná událost.
LFA	Ligová fotbalová asociace.
PČR	Policie České republiky.
PJ	Pořádková jednotka.
PLN	Polský Zlotý.
SB	Sbírka zákonů.
SBS	Soukromá bezpečnostní služba.
UEFA	Union Européenne de Football Association. Unie evropských fotbalových asociací.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1- Podpora týmu skupiny Ultras [4].....	16
Obrázek 2 - Zakryté obličeje hooligans [5]	17
Obrázek 3 – Vniknutí hooligans na hrací plochu [5].....	18
Obrázek 4 – Plotový systém k zabránění vniknutí na hrací plochu [19]	31
Obrázek 5 – Členové SBS u vstupu na stadion [20].....	32
Obrázek 6 – Členové pořádkové jednotky [21]	34
Obrázek 7 – Členové antikonfliktního týmu [22].....	35
Obrázek 8 – Barevné zobrazení výsledného rizika [24]	43
Obrázek 9 – Číselníky hodnot aktiv, hrozeb a zranitelnosti [24]	43
Obrázek 10 – Hodnota aktiv [24]	44
Obrázek 11 – Hodnoty hrozeb [24]	45
Obrázek 12 – Zranitelnost aktiva hrozbou [24]	45
Obrázek 13 – Zranitelnost aktiva hrozbou část 1 [zdroj vlastní].....	48
Obrázek 14 - Zranitelnost aktiva hrozbou část 2 [zdroj vlastní].....	49
Obrázek 15 – Hodnoty výsledných rizik část 1 [zdroj vlastní].....	51
Obrázek 16 - Hodnoty výsledných rizik část 2 [zdroj vlastní]	52
Obrázek 17 - Hodnoty výsledných rizik část 3 [zdroj vlastní]	53
Obrázek 18 – Grafické zobrazení výsledného rizika [zdroj vlastní]	54
Obrázek 19 – Obyvatelstvo a působící hrozby [zdroj vlastní].....	109
Obrázek 20 – IZS – Hasiči a působící hrozby [zdroj vlastní].....	109
Obrázek 21 – IZS – Záchraná zdravotnická služba a působící hrozby [zdroj vlastní]	110
Obrázek 22 – IZS – Policie ČR a působící hrozby [zdroj vlastní]	110
Obrázek 23 – Dopravní prostředky – přeprava osob a působící hrozby [zdroj vlastní]	111
Obrázek 24 – Dopravní trasy a působící hrozby [zdroj vlastní].....	111
Obrázek 25 – Sportovní zařízení a působící hrozby [zdroj vlastní]	112
Obrázek 26 – Ostatní subjekty – SBS a působící hrozby [zdroj vlastní].....	112

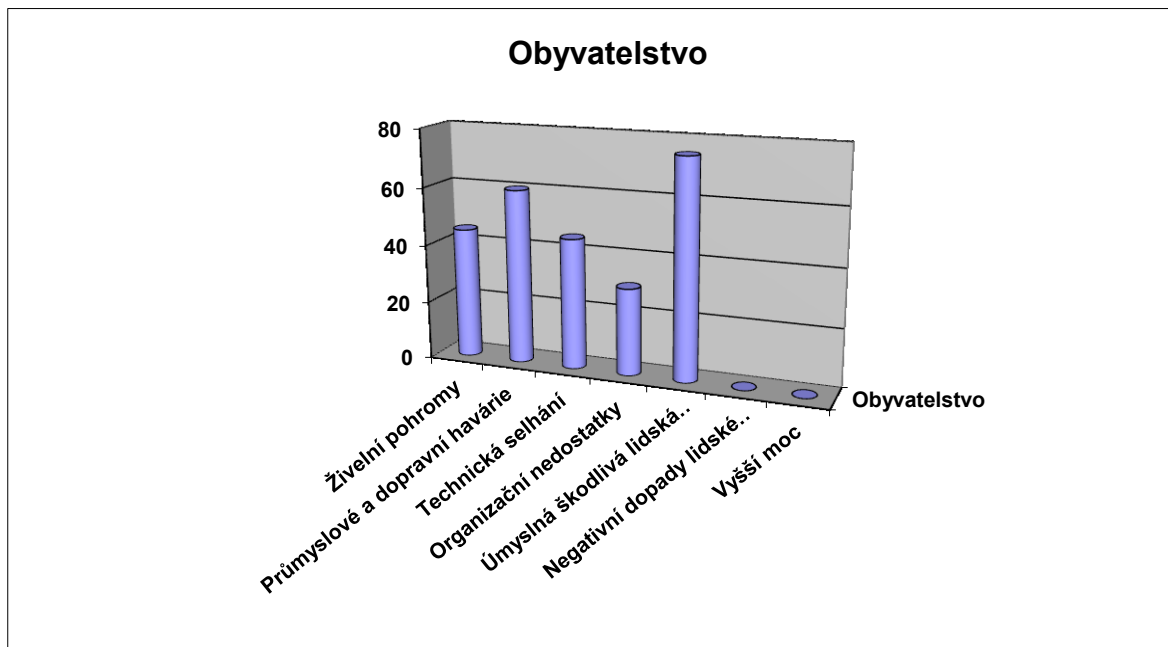
SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Seznam aktiv a jejich hodnot [zdroj vlastní]	46
Tabulka 2 – Seznam hrozeb [zdroj vlastní]	47
Tabulka 3 – Komparace trestů za trestné činy část 1 [zdroj vlastní]	92
Tabulka 4 – Komparace trestů za trestné činy část 2 [zdroj vlastní]	92
Tabulka 5 – Komparace zákazu vstupu a peněžitého trestu [zdroj vlastní].....	93
Tabulka 6 – Komparace trestů za přestupky [zdroj vlastní]	93
Tabulka 7 – Komparace vybraných opatření [zdroj vlastní]	94
Tabulka 8 – Komparace vybraných služeb [zdroj vlastní]	94
Tabulka 9 – Komparace vybraných složek IZS [zdroj vlastní]	94

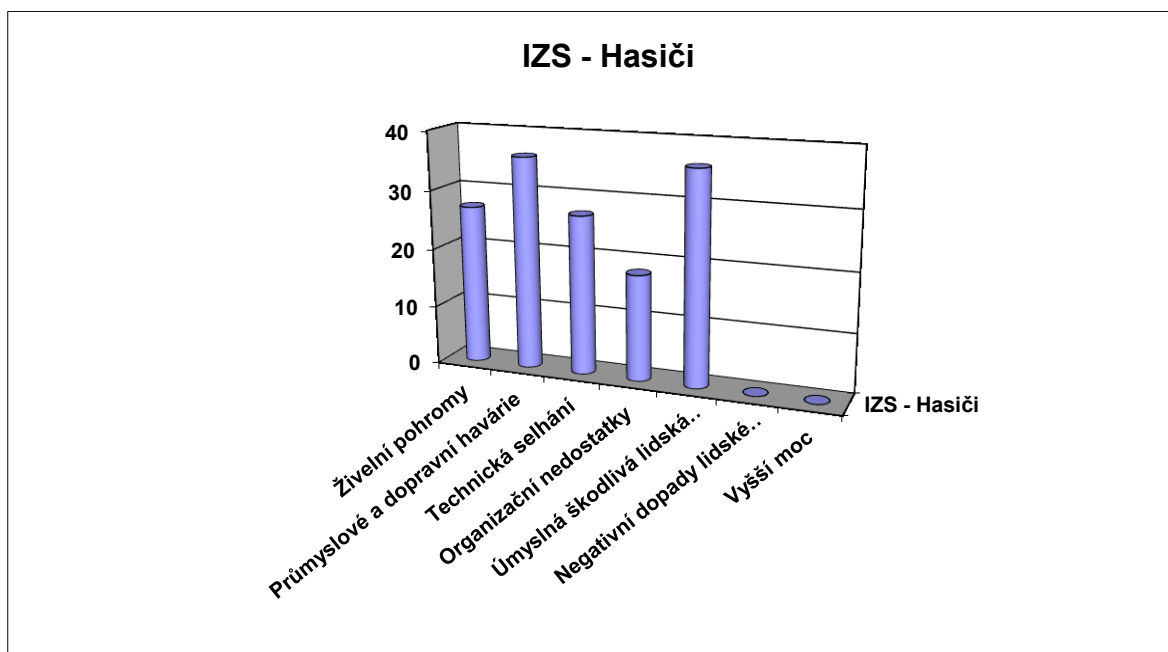
SEZNAM PŘÍLOH

P I Jednotlivá aktiva a působící hrozby na aktiva.

PŘÍLOHA P I: JEDNOTLIVÁ AKTIVA A PŮSOBÍCÍ HROZBY NA AKTIVA.

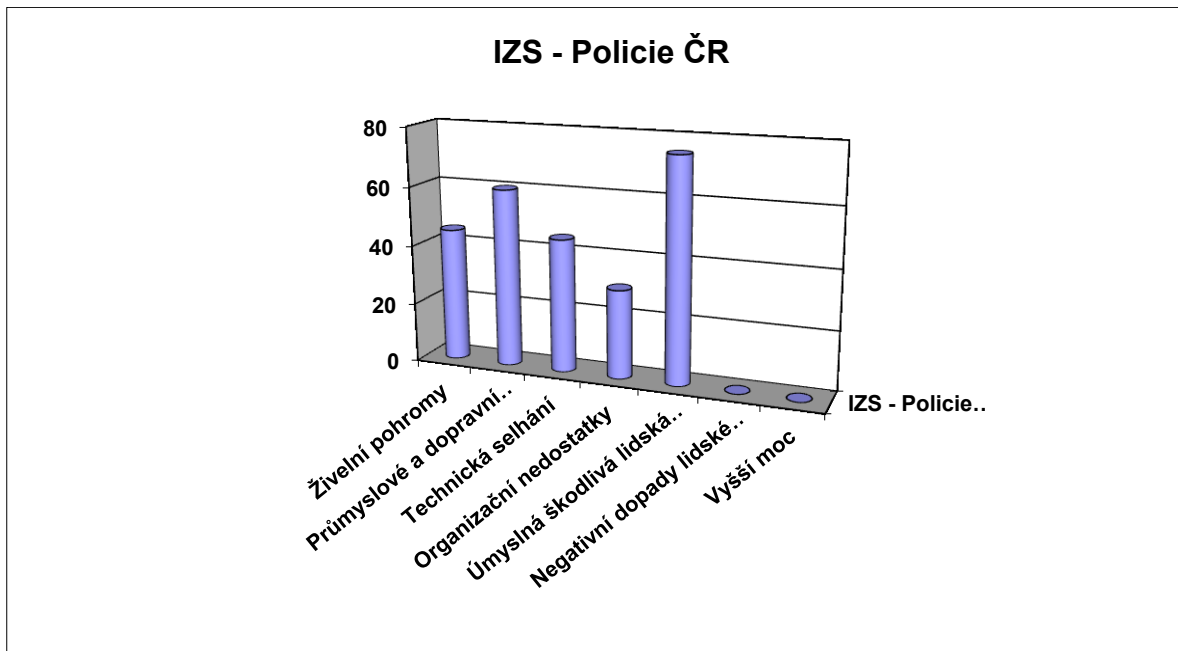
Obrázek 19 – Obyvatelstvo a působící hrozby [zdroj vlastní]

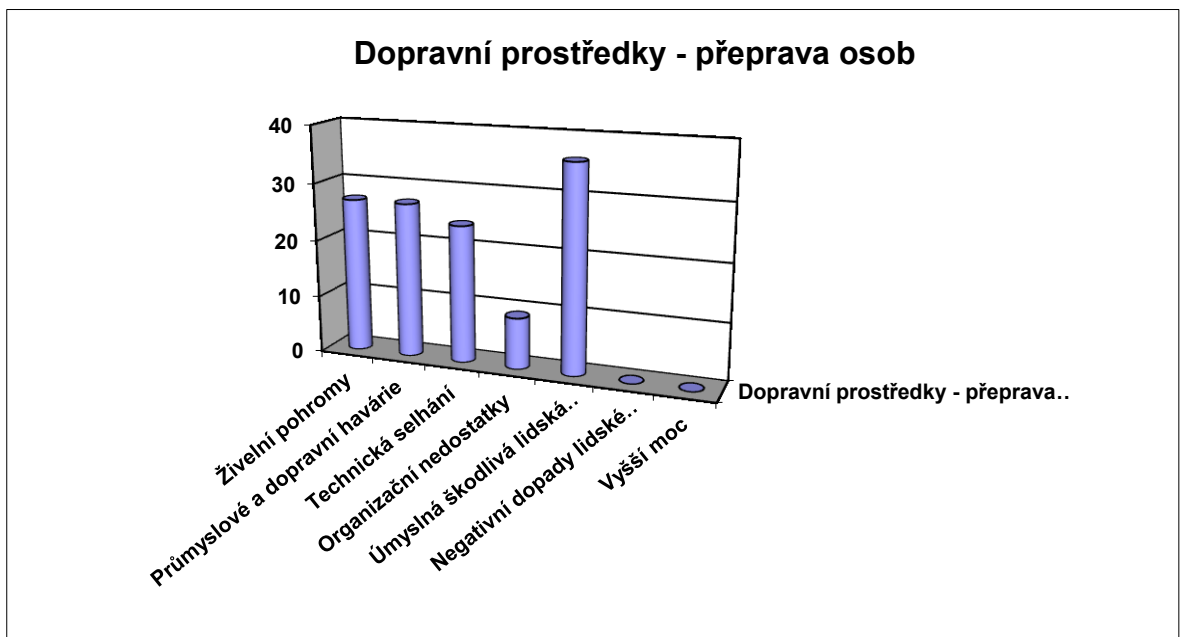
Obrázek 20 – IZS – Hasiči a působící hrozby [zdroj vlastní]

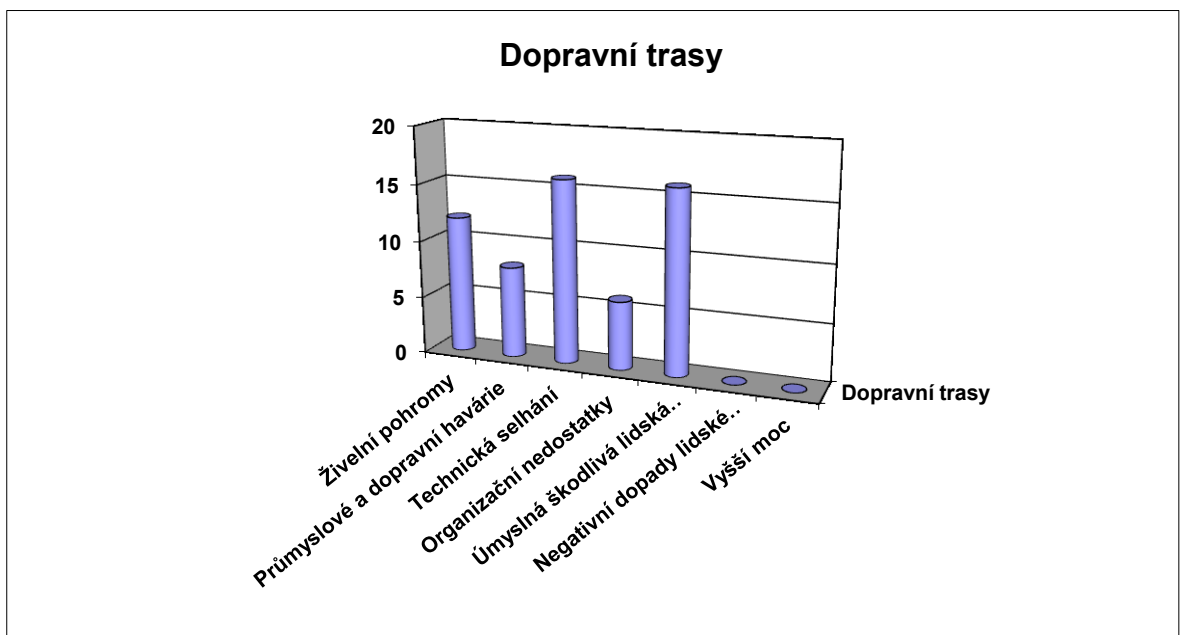
Obrázek 21 – IZS – Záchránná zdravotnická služba a působící hrozby [zdroj vlastní]

Obrázek 22 – IZS – Policie ČR a působící hrozby [zdroj vlastní]

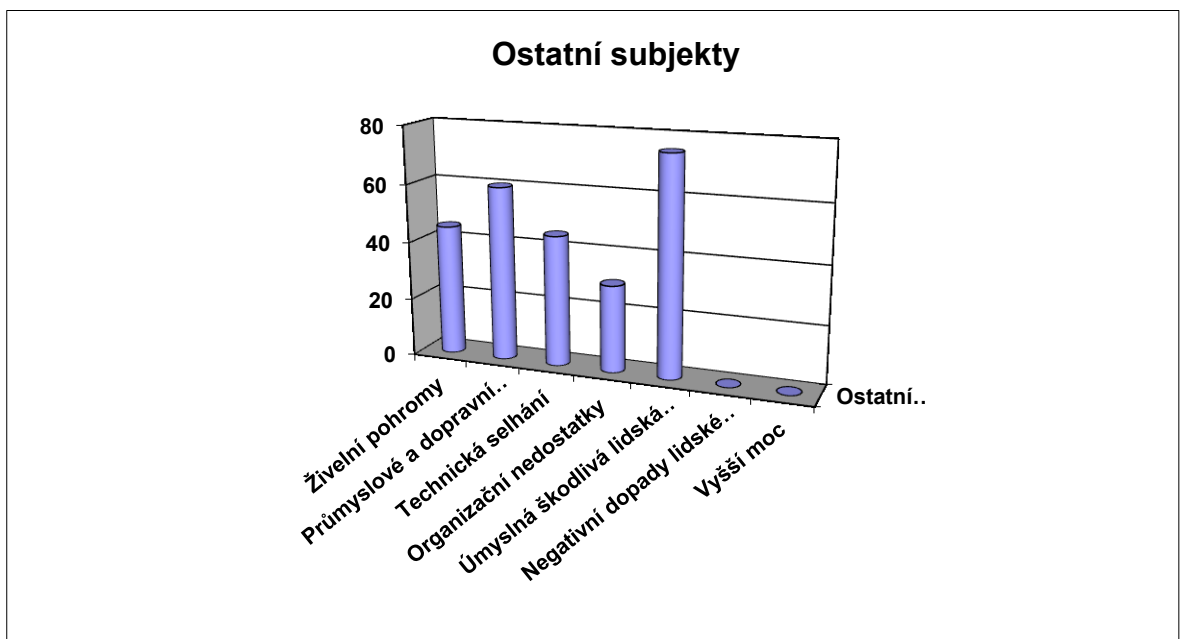
Obrázek 23 – Dopravní prostředky – přeprava osob a působící hrozby [zdroj vlastní]

Obrázek 24 – Dopravní trasy a působící hrozby [zdroj vlastní]

Obrázek 25 – Sportovní zařízení a působící hrozby [zdroj vlastní]

Obrázek 26 – Ostatní subjekty – SBS a působící hrozby [zdroj vlastní]